

89. møde

Onsdag den 22. maj 1996 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til ministrene.

2) Forhandling om redegørelse nr. R 19:

Boligministerens redegørelse af 15. maj 1996 om fremtidens byfornyelse.

(Redegørelsen anmeldt 15/5 96. Redegørelsen givet 15/5 96. Meddelelse om forhandling 15/5 96).

3) Forespørgsel nr. F 52:

Forespørgsel til undervisningsministeren [om Tvindl.

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 10/5 96. Fremme af forespørgslen vedtaget 15/5 96).

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Henning Grove):

Socialministeren (Karen Jespersen) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændring af reglerne i § 58 om støtte til særligt personlige hjælpemidler). (Lovforslag nr. L 271).

Skriftlig fremsættelse af forslag

Socialministeren (Karen Jespersen):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændring af reglerne i § 58 om støtte til særligt personlige hjælpemidler). (Lovforslag nr. L 271).

Bistandslovens § 58 indeholder betingelserne for ydelse af hjælpemidler.

Forslaget betyder, at det fastslås, at kommunerne generelt kan bestemme, at hjælpemidler skal leveres af bestemte leverandører, og at repræsentanter for brugerne skal inddrages i forbindelse med kommunernes udarbejdelse af de krav, der skal stilles til leverandøraftaler.

I overensstemmelse med beretning nr. 4 afgivet af Folketingets Socialudvalg den 15. maj 1996 foreslås endvidere, at for så vidt angår særligt personlige hjælpemidler: ortopædisk fodtøj, arm- og benproteser, tandproteser, støt-tekorsetter og bandager m.v., parykker, brystproteser, stomihjælpemidler og kropsbårne synshjælpemidler, skal brugerne, uanset der eventuelt foreligger en leverandøraftale, selv kunne anskaffe pågældende hjælpemidler hos en leverandør efter eget valg. Vælges en anden leverandør end den, kommunen har indgået leverandøraftale med, refunderes brugeren et beløb svarende til størrelsen af det beløb, som hjælpemidlet ville have kostet hos kommunens leverandør.

Foreligger der ikke leverandøraftale, har brugeren frit leverandørvalg.

Den årlige merudgift ved forslaget skønnes til ca. 76 mio. kr.

Det foreslås, at ordningen træder i kraft den 1. januar 1997.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spm. nr. S 2261

1) Til statsministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Er det korrekt, at indholdet i hidtil hemmeligholdte dokumenter sår tvivl om indholdet i den redegørelse om H.C. Hansen-papiret, som udenrigsministeren gav Udenrigspolitisk Nævn den 29. juni 1995?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Morgenavisen Jyllands-Posten den 12. maj 1996 indeholder et dokument, som lå i Rigsarkivets arkivmappe om Thulesagen, men som blev fjernet igen efter krav fra Udenrigsministeriet, oplysninger om, at daværende departe-

mentschef i Grønlandsministeriet, Eske Brun, i 1964 var fuldt ud vidende om, at USA overfløj Grønland med atombevæbnede fly på trods af den officielle politik, der forbød atomvåben.

Regeringens redegørelse til Udenrigspolitisk Nævn den 29. juni 1995 efterlader det indtryk, at danske regeringer og Udenrigsministeriet ikke gennem de senere årtier havde kendskab til regelmæssige overflyvninger af Grønland med atombevæbnede B-52 fly.

De nye oplysninger tyder på, at kendskabet til krænkelserne af dansk atomvåbenfrihed har været langt mere omfattende end hidtil oplyst, og at den redegørelse, som Folketinget har fået, var et forsøg på at give H.C. Hansen skylden for en politik, som langt flere har haft ansvaret for, og som har været kendt i Udenrigsministeriet hele vejen igennem. Dette er i hvert fald en mistanke, som bestyrkes, når man læser artiklen af Eigil Jørgensen, direktør for Udenrigsministeriet 1974-1983, i Udenrigsministeriets bog om den danske udenrigstjeneste 1970-1995.

Keld Albrechtsen (EL):

I regeringens redegørelse fra juni sidste år fik vi at vide, at det var H.C. Hansen, der i 1957 gav grønt lys for atomvåben i Grønland, og samtidig fik vi at vide som en officiel kendsgerning, at USA i 1950'erne og 1960'erne havde overfløjet Grønland med atombevæbnede B-52 fly.

Vi fik derimod ikke at vide, at tilladelsen til atomvåben i Grønland faktisk allerede blev givet af den borgerlige regering i 1951, og at alt tyder på, at de danske ministerier i 1950'erne, 1960'erne, 1970'erne og 1980'erne og formentlig også i 1990'erne udmærket var klar over, at disse overflyvninger af Grønland med atombevæbnede B-52 fly fandt sted. Det fik vi ikke at vide.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Som det er spørgeren bekendt, har regeringen anmodet Dansk Udenrigspolitisk Institut - i folkekemunde kaldet DUPI - om at udarbejde en hvidbog om bl.a. USA's overflyvninger af Grønland og den danske beslutningsproces. Jeg ønsker for min part ikke at foruddiskontere resultatet af denne undersøgelse, for det ville være helt forkert, og så vil jeg i øvrigt henvise til mine besvarelser af de to efterfølgende spørgsmål, som hr. Keld Albrechtsen har stillet mig.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg mener ikke, man kan henvise til DUPI-undersøgelsen, for her drejer det sig om,

hvorvidt Folketinget har fået korrekte oplysninger af regeringen, hvilket alt tyder på at Folketinget ikke har, så det er en sag, som hører hjemme her i Folketingssalen.

Jeg vil godt spørge statsministeren, om det er korrekt, at der findes et hemmeligt dokument, der viser, at daværende departementschef i Grønlandsministeriet, Eske Brun, i 1964 var fuldt ud vidende om, at USA overfløj Grønland med atombevæbnede fly på trods af den officielle atompolitik, der jo indebar et forbud mod atomvåben i Grønland. Er det korrekt, at der findes et dokument, der viser, at de danske embedsmænd udmærket godt vidste, at der fandt en konsekvent og systematisk krænkelse af den danske og grønlandske atomvåbenfrihed sted? Og hvis det er korrekt, hvorfor fik vi det så ikke at vide sidste år, da udenrigsministeren kom til Nævnet? Hvis det er korrekt, hvorfor er det så ikke kommet med i regeringens redegørelse? Og hvis det er korrekt, hvordan kan det så gå til, at denne viden skulle være gået tabt op gennem tiden? Er det ikke korrekt, at når man læser tidligere direktør i Udenrigsministeriet Eigil Jørgensens redegørelse fra december sidste år i Udenrigsministeriets egen bog, efterlader den helt klart det indtryk, at Eigil Jørgensen, som stadig var direktør i 1980'erne, udmærket godt vidste, at der fandt konsekvente krænkelser sted af den danske atomvåbenpolitik? Er det korrekt, hr. statsminister?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2262

2) Til statsministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Er det korrekt, at regeringen har skabt en helt uholdbar retstilstand ved først at give journalister og forskere adgang til dokumenter om Thulesagen og derpå igen bortcensurere disse dokumenter?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge pressen den 13. maj 1996 har Udenrigsministeriet i 1995 fjernet nogle dokumenter fra Rigsarkivets arkivmappe om Thulesagen. Disse dokumenter havde forskere og journalister fået adgang til, og oplysninger om dokumenternes indhold blev offentligt gjort.

Bortcensureringen af disse dokumenter skaber en uklar retstilstand, idet det rejser tvivl om, hvorvidt forskere og journalister kan risikere at blive retsforfulgt for at bruge det materiale, som de nåede at se. Den klare løsning på dette problem består i at offentliggøre de pågældende dokumenter. Det kan ikke være rigtigt, at forskere og journalister skal arbejde i en juridisk gråzone, hvor de skiftevis får adgang til materiale og adgang til at omtale indholdet i dette materiale og derpå senere risikerer retsforfølgelse, hvis de bruger materialet.

Hele denne censursag er også i ganske klar modstrid med de løfter om forskeres og journalisters adgang til Thulepapirerne, som udenrigsministeren gav i pressen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må meget stærkt advare statsministeren mod dette forsøg på at lægge låg på disse ting. Det, som statsministeren nu bevæger sig ud i, kan komme regeringen meget dyrt at stå.

Jeg stiller et meget konkret og meget præcist spørgsmål, nemlig om der er forholdt Det Udenrigspolitiske Nævn oplysninger, og om det er korrekt, at der findes sådanne oplysninger i et dokument, som man først har givet til journalisterne og derefter – da man åbenbart selv har fundet ud af, hvad det indeholdt, og hvilke konsekvenser dette papir har – har forsøgt at hemmeligholde ved at tage det ud af den Thulemappe, Rigsarkivet havde. Jeg må kraftigt advare statsministeren, og jeg håber, at statsministeren efter nærmere overvejelse nu vil besvare de spørgsmål, der bliver stillet.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Hvis det er spørgsmål nr. S 2262, der nu tænkes på – og det er det – vil jeg gerne svare på det. Spørgsmålet burde rettelig være stillet til udenrigsministeren, og jeg forstår, at spørgsmålet oprindeligt var tiltænkt ham, men det er åbenbart ændret til at blive stillet til mig.

Udenrigsministeren har over for mig oplyst følgende: Udenrigsministeriets materiale, der lå til grund for regeringens redegørelse af 29. juni 1995 om visse aspekter af Thulesagen, er afleveret til Rigsarkivet. Adgang til dette materiale gives i henhold til lov om offentlige arkiver.

En række journalister har anmodet om adgang til dette materiale, og anmodningerne er indgivet til Rigsarkivet, der jo administrerer lov om offentlige arkiver m.v. Rigsarkivet sender sådanne anmodninger til høringer i de berørte ministerier.

I den konkrete situation har udenrigsministeren oplyst for mig, at der blev udleveret mere materiale til gennemsyn, end Udenrigsministeriet specifikt havde nævnt i sit samtykke. Dette gjorde Udenrigsministeriet Rigsarkivet opmærksom på.

Der er således tale om, at Rigsarkivet herefter drog omsorg for, at der efterfølgende alene blev givet adgang til det materiale, der specifikt var nævnt i Udenrigsministeriets samtykke.

Det er de oplysninger, der foreligger for mig.

Keld Albrechtsen (EL):

Det fremgår af oplysningerne i Jyllands-Posten den 13. maj, at et af de dokumenter, som lå i mappen, men altså senere blev mørkelagt, var det hemmelige dokument, der viser, at man udmærket godt vidste i embedsapparatet, at den danske atomvåbenfrihed blev krænket, og at man i hvert fald har vidst det siden 1964. Dette dokument ønskede man altså fra Udenrigsministeriets side at trække tilbage, men i første omgang havde man givet tilladelse til, at journalister og forskere kunne se det.

Jeg vil godt spørge: Vil det nu være strafbart for disse journalister at bruge den viden, som de fik dengang, og som jeg har forstået at de fik fri bane til at forelægge for offentligheden? Kan man leve med en sådan retstilstand? Kan det være rigtigt, at regeringen det ene øjeblik skal kunne stille oplysninger til rådighed og det næste øjeblik trække dem tilbage, og at det hele måske ender med, at journalister bliver slået for retten, fordi de giver oplysninger videre til pressen fra det materiale, de har fået lov til at se, fordi de i sin tid fik et klart signal fra Udenrigsministeriet om, at de godt måtte omtale indholdet over for offentligheden? Jeg vil godt spørge statsministeren, om der ikke er skabt en så uklar retstilstand, at den eneste løsning vil være at offentliggøre de dokumenter, man åbenbart trak tilbage, da man opdagede, hvilke konsekvenser indholdet ville få.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg har et råd til hr. Keld Albrechtsen, og jeg synes selv, det er et godt råd: Jeg vil simpelt hen foreslå, at alle yderligere spørgsmål vedrørende arkivloven og Rigsarkivet kontra Udenrigsministeriet bliver stillet til udenrigsministeren. Det er det mest naturlige.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu ved statsministeren sandsynligvis, at det er meget vanskeligt at stille spørgsmål til udenrigsministeren, da han meget sjældent er til stede her i landet. Men nok om det.

Jeg mener, at statsministeren har det fulde ansvar for denne sag og også har været involveret i bl.a. håndteringen af Thulesagen, så jeg mener, det er fuldt ud rimeligt at stille sådanne spørgsmål til statsministeren.

Derfor vil jeg godt spørge – og det spørgsmål må statsministeren som pressens minister kunne besvare ganske klart: Er det rimeligt, at der skabes en så uklar retstilstand, når man skiftevis stiller dokumenter til rådighed og trækker de samme dokumenter tilbage, når det viser sig, at de har et for regeringen meget belastende indhold? Er det så rimeligt, at journalister senere hen risikerer at blive slæbt i retten på grund af, at regeringen har skabt en uklar retstilstand? Det spørgsmål må pressens minister da kunne besvare.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2316

3) Til statsministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Vil regeringen erkende, at den redegørelse, som regeringen i juni 1995 gav Det Udenrigspolitiske Nævn om betydningen af fundet af H.C. Hansen-papiret, er både mangelfuld og misvisende i sine konklusioner og derfor bør trækkes tilbage og erstattes af en helt ny redegørelse?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til Morgenavisen Jyllands-Postens oplysninger den 17. maj 1996, hvoraf det fremgår, at den danske regerings viden om den amerikanske atompolitik i Grønland og danske myndigheders medvirken heri var langt mere omfattende, end regeringens redegørelse fra juni 1995 giver indtryk af.

Keld Albrechtsen (EL):

Da SF og Enhedslisten skrev afsluttende kommentarer til undersøgelsen af håndteringen af Thulesagen, sagde vi, at det måtte undre, at regeringen kunne bruge 15 måneder på at lave en undersøgelse af H.C. Hansen-brevet, der

resulterede i en så mangelfuld og misvisende redegørelse som den, man gav Det Udenrigspolitiske Nævn den 29. juni 1995.

Jeg har for lidt siden stillet spørgsmål til statsministeren om redegørelsens konkrete indhold, og vi må konstatere, at regeringen nægter at besvare disse spørgsmål i spørgetiden i dag. Men jeg håber, at statsministeren nu vil benytte den sidste chance i denne omgang, opgive forsøget på at lægge låg på og i stedet give løfte om en tilbunds gående undersøgelse og en ny redegørelse.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg har naturligvis ligesom spørgeren læst aviser i den forløbne tid, for det er jo en del af arbejdet. Jeg har også noteret mig, at udenrigsministerens redegørelse til Det Udenrigspolitiske Nævn i juni 1995 har ført til mange forskellige oplysninger og vidnesbyrd om, hvad der skete i efterkrigstiden vedrørende Thulebasen, og derfor mener jeg også, at vi i regeringen har al mulig grund til at være tilfredse med, at vi besluttede, at sagen skulle belyses af uafhængige forskere med forstand på disse spørgsmål.

Så vidt jeg er orienteret, vil Dansk Udenrigspolitisk Institut, som forestår undersøgelsen, være færdig om få måneder, og det er først, når resultatet af DUPI's undersøgelse foreligger, det giver nogen mening at forholde sig til hr. Keld Albrechtsens spørgsmål.

Keld Albrechtsen (EL):

Statsministeren viser med sit svar, at han ikke har forstået, hvad det er for et problem, regeringen står over for.

Det, vi snakker om her, er ikke et spørgsmål om en historisk redegørelse, for den får vi, når DUPI er færdig. Spørgsmålet er, om denne og tidligere regeringer har vildledt Folketinget, og det er et spørgsmål, der må opklares her i denne sal og ikke gennem videnskabelige undersøgelser andre steder. Jeg vil godt bede statsministeren bekræfte, at det forholder sig sådan: Når det er et spørgsmål om overholdelsen af ministeransvarlighedsloven, er det ikke noget, der kan henvises til et institut, men så er det noget, der skal foregå her.

Så vil jeg gerne spørge statsministeren: Hvis det er rigtigt, at embedsmændene hele tiden har vidst, at disse overflyvninger med atombevæbnede fly fandt sted gennem 1950'erne og 1960'erne, er det så ikke korrekt, at hr. Uffe Ellemann-Jensen og hr. Hans Engell har ført Folke-

tinget bag lyset i 1980'erne? De påstod gang på gang, at vi siden 1957 har haft en situation, hvor USA kendte og respekterede den danske atompolitik, og er det så ikke korrekt, at disse ministre har ført Folketinget bag lyset? Og er det ikke også korrekt, at den nuværende regering har videreført dette problem ved ikke at orientere Nævnet i juni sidste år?

Per Stig Møller (KF):

Som bekendt blev der nedsat et udvalg til at granske regeringens behandling af H.C. Hansen-papiret, og så vidt jeg erindrer, var det sådan, at der ikke var noget flertal, der kritiserede regeringen for dens behandling af H.C. Hansen-papiret, fordi Enhedslisten ikke støttede kritikken af regeringen. Kan statsministeren bekræfte dette?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2315

4) Til erhvervsministeren af:

Niels J. Langkilde (KF):

»Hvad agter ministeren at foretage sig, for at danske virksomheder ikke holdes ude af det danske marked for specielle drikkelige produkter på grund af de særlige danske regler for emballage?«

Skriftlig begrundelse

Af dagspressen er det fremgået, at danskproducerede drikke som iste, specialdrikke for cykelryttere og proteindrikke til syge ikke kan sælges i Danmark på grund af de helt særlige danske emballageregler, som bl.a. påbyder, at drikke, som bestemmes som læskedrikke, skal sælges i returflasker. Navnlig har det spørgerens interesse at vide, om ministeren vil arbejde for en ændring af emballagereglerne i forbindelse med implementeringen af EU's emballagedirektiv, og om ministeren vil arbejde for en anden klar, logisk og ikkediskriminerende definition af danskproducerede læskedrikke, som gør det forudsigeligt for myndigheder og virksomheder at arbejde med et kommende regelsæt på området.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Som jeg ser det, står vi – det ved spørgeren sikkert også godt – med to bekendtgørelser, der måske kommer i karambolage med hinanden. Jeg siger udtrykkelig »måske«.

Vi har Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse om emballage til øl og læskedrikke, og ifølge den må mineralvand og lign. kun markedsføres i Danmark i returemballage. Vi har også Skatteministeriets bekendtgørelse, som afgør, hvilke læskedrikke der er omfattet af betegnelsen mineralvand. På den ene side er det altså Skatteministeriet, der træffer afgørelse om, hvilke drikkelige produkter der kan karakteriseres som mineralvand, og på den anden side set er det Miljø- og Energiministeriet, der administrerer reglerne om emballage til øl og læskedrikke.

Jeg har ligesom statsministeren og spørgeren læst aviser og har selvfølgelig også læst om den pågældende sag, som jeg tror ligger bag spørgers spørgsmål i dag, og jeg vil sige, at ud fra avisreferatet synes jeg også, det kan se mærkeligt ud. Det påstås, at vi kan risikere at miste 400 arbejdspladser i Danmark, selv om der samtidig er startet en import af italiensk iste, som godt kan sælges her i landet i den emballage.

På den baggrund – nu er det kun aviserne, jeg har sagen fra – har jeg henvendt mig til mine to kollegaer i regeringen og bedt om at få deres udlægning af sagen. Det er, hvad jeg har foretaget mig i sagen, og det er vist også, hvad der tilkommer mig at foretage mig.

Niels J. Langkilde (KF):

Jeg vil gerne sige tak for svaret, og jeg vil gerne følge op og høre, hvornår ministeren forventer at få et svar fra de pågældende ministre, og om ministeren principielt kan se, at vi har et problem med den måde, vi anvender emballagedirektivets bestemmelser på i Danmark i dag ved f.eks. at holde dåser ude. Mener ministeren, at vi kunne løse en del af problemerne ved at til-lade den form for emballage?

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Med hensyn til det sidste spørgsmål synes jeg, det ville være at starte en stor diskussion, som jeg ikke mener det vil være rimeligt for mig at blande mig i i dag. Men til det andet spørgsmål vil jeg sige, at jeg vil da lige give mine kolleger nogle dage til at svare på mit brev. Det er maj måned, og alle har nok at gøre. Men selvfølgelig regner jeg bestemt med at få svar inden for et relativt kort tidsrum, og jeg er sikker på, at pro-

blemstillingen også optager mine to kolleger – det tror jeg da helt bestemt – så der kommer sikkert et godt svar inden for en rimelig tidsfrist.

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg er meget glad for erhvervsministerens svar vedrørende et enkelt produkt, og jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren også vil prøve at gøre noget inden for andre områder. Vi har bl.a. noget, der hedder kliniske ernæringsprodukter, og det er et område, vi gerne skulle have med. *(Pause).*

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg tror, jeg må bede spørgeren om at starte forfra igen.

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret, for jeg synes, det er godt, at erhvervsministeren vil tage sig af det problem. Det er helt klart, at der er nogle, der er kommet i klemme her.

Men jeg vil godt spørge ministeren, om ministeren vil prøve at tage fat på alt det, der findes på området. Vi har fået en henvendelse fra nogle, der markedsfører kliniske ernæringsprodukter, og mærkeligt nok er det sådan, at selv om disse produkter er beregnet til syge mennesker, der ikke kan tage anden føde til sig, skal de måske fremover leveres i en anden emballage. Men situationen er akkurat den samme, og jeg vil bare spørge ministeren, om ministeren vil prøve at undersøge, om man kan tage det hele med, altså også andre områder og andre varer.

Niels J. Langkilde (KF):

Jeg vil også gerne sige tak for ministerens andet svar om, at det vil gå hurtigt.

Jeg er lidt optaget af det samme problem, som hr. Hans Christian Schmidt gør opmærksom på. Det er jo ikke kun almindelig te, det handler om, det drejer sig jo også om ernæring til syge mennesker og specialprodukter af mangfoldig art, og jeg synes, det vil være uhensigtsmæssigt, hvis vi direkte beder fabrikanterne af de produkter om at flytte til udlandet, for at de kan udføre deres virksomhed. Det ville være rart, om vi også kunne udvikle en lang række specialprodukter i Danmark.

Derfor vil jeg gerne høre, om ministeren vil spørge sine berørte kolleger, om der er muligheder for også at se på de områder. Det er jo ikke kun et spørgsmål om iste, det er bare det produkt, der har været mest fremme i pressen, og

de producenter, der har turdet stå åbent frem, fordi de har været klemmt så hårdt.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg beklager meget, at jeg allerede var på vej videre til det næste møde. Det var bestemt ikke uhøfligt ment.

Jeg kan sige til spørgerne, at i Erhvervsministeriet beskæftiger vi os selvsagt med de sager, som vi får forelagt. Jeg har også fået forelagt sagen om iste, og jeg har henvendt mig til mine kolleger for at få forklaringen på og baggrunden for sagen og for, at vi kan finde frem til, hvordan man kan gøre noget ved den.

Men ellers er det selvfølgelig i høj grad Erhvervsministeriets engagement i spørgsmålet om tekniske handelshindringer, der er indfaldsvinklen, og jeg vil gerne sige, at hvis der er nogen, der henvender sig til både Erhvervsministeriet og et hvilket som helst andet ministerium, går vi selvfølgelig ind i sagen og spørger i andre ministerier, hvis der er noget, vi ikke forstår. Vi drøfter sagen, som man gør i en regering, hvis der er grundlag for det, på samme måde som når andre ministre henvender sig til mig. Og hvis der kommer en konkret henvendelse, vil jeg selvsagt gerne beskæftige mig med den.

Jeg kender ikke de andre sager, der er blevet nævnt her, men Erhvervsministeriet er selvfølgelig heller ikke et overministerium. Vi kan stort set kun beskæftige os med de sager, vi får forelagt, og det er såmænd også rigeligt, skulle jeg hilse og sige.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2219

5) Til miljø- og energiministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Vil regeringen være indstillet på at anvende miljøgarantien i sit forsvar af det danske returflaskesystem og af det danske forbud mod metalemballage til øl og sodavand?«

Skriftlig begrundelse

Miljø- og energiministeren har i sit notat af 2. maj 1996 til Folketinget om implementeringen af EU's emballagedirektiv gjort klart, at regeringen har en anden tolkning af direktivet end Europa-

Kommissionen og vil med henvisning til en række bestemmelser i direktivet opretholde det eksisterende danske forbud mod metalemballer til øl og sodavand.

Da Kommissionen formentlig næppe vil godkende en sådan tolkning, kan der forudses en tilspidset konflikt, som sandsynligvis medfører, at regeringen som sidste udvej må henvise til miljøgarantiens bestemmelser.

Spørgeren ønsker at få klarlagt, om regeringens udmelding omkring implementeringen af emballagedirektivet skal tolkes således, at regeringen om nødvendigt vil benytte sig af miljøgarantien.

Keld Albrechtsen (EL):

Spørgsmålet er stillet af den klare årsag, at vi ønsker at få skabt fuldstændig sikkerhed for, at vi her i Danmark kan bevare vores returflaskesystem, og derfor er spørgsmålet ganske enkelt: Kan vi få en garanti fra regeringen om, at det miljøvenlige system, vi har i Danmark, vil blive bevaret?

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Her i Danmark har vi, som hr. Keld Albrechtsen ganske rigtigt sagde, et ganske enestående og effektivt system til håndtering af brugt emballage til øl og sodavand. Systemet findes ikke bedre noget sted i verden. Jeg har flere gange sagt, at vi har verdens bedste emballagesystem til øl og læskedrikke, og der er ingen tvivl om, at en af de ting, man for alvor misunder os i miljøbevindte kredse i udlandet, er det danske emballagesystem til øl og læskedrikke.

Derfor skal vi selvfølgelig værne om det system, og hvis der skal ske ændringer, skal vi være sikre på, at der ikke sker forringelser i forhold til det system, vi kender til i dag. Regeringen agter derfor at meddele Kommissionen, at Danmark vil opretholde de gældende bestemmelser om emballage til øl og sodavand, herunder forbudet mod dåser.

Jeg bliver spurgt, hvorfor regeringen ikke anvender miljøgarantien i sit forsvar af det danske returflaskesystem, som vi altså er helt enige om. Dertil er blot at sige, at det er regeringens vurdering, at i forbindelse med gennemførelsen af EU's emballagedirektiv er det klogest ikke at benytte miljøgarantien i spørgsmålet om fastholdelsen af det danske dåseforbud, men i stedet argumentere for, at forbudet lovligt kan opretholdes inden for rammerne af direktivet. Jeg tænker især på direktivets brede miljøbe-

stemmelser – altså artiklerne 4, 5, 6 og 7 – som ikke i første række har til formål at harmonisere medlemslandenes miljøbetingede krav til emballager, men derimod at sikre, at medlemslandene opbygger effektive systemer til fremme af minimering af emballageaffald samt til genbrug og genanvendelse.

I øvrigt kan jeg henvise til den meget detaljerede redegørelse, jeg har givet til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 2. maj i år.

Niels J. Langkilde (KF):

Jeg vil gerne takke ministeren, fordi han ikke vil gøre brug af miljøgarantien i denne sag. Jeg mener, det ville være en meget farlig ting, hvis man fik en retssag på dette område og tabte den.

Men ellers er der ikke meget, jeg kan takke ministeren for i denne besvarelse. Jeg kan være enig i sigtet: Vi skal sørge for at få et højt genbrugsniveau. Vi har også et enestående godt system, men hvordan vil ministeren sikre, at vi ikke bliver underkendt i EU, når det ligger sådan, at svenskerne har et system, der fungerer og er på højde med det danske retursystem, når det gælder at indsamle dåser? Her ser jeg et stort problem, og jeg tror, regeringen vil komme i vanskeligheder og vil blive underkendt, hvis den bliver slået for EF-Domstolen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak for svaret og for en meget klar tilkendegivelse fra regeringens side af, at vi har et system, som skal bevares. Vi vil ikke have disse dåser. Jeg har også lagt mærke til, at bl.a. tyske miljøfolk peger på den danske ordning, fordi de netop i Tyskland har et system, der ikke er miljømæssigt forsvarligt.

Når jeg har stillet spørgsmålet om miljøgarantien, er det naturligvis for at være sikker på, at der ikke glider os nogen muligheder af hænde. Det er jo sådan, at hvis man kommer for sent med miljøgarantien, forsøger Europa-Kommissionen at slippe udenom. Men hvis det er regeringens opfattelse, at sagen bedst kan løses ved, at vi simpelt hen fastholder vores forbud og kører sagen igennem, vil jeg også godt være med til at overlade det skøn til regeringen. Det afgørende for os er jo, at forbudet mod dåserne bliver fastholdt.

I Ritzau er ministeren citeret for en udtalelse om, at ministeren lader en bagdør stå på klem, så dåserne måske alligevel kan presse sig ind, hvis nogen kan bevise, at dåser rent miljømæssigt kan konkurrere med det danske retur-

flaskesystem. Jeg opfatter det nærmest som en teoretisk betragtning om, at ministeren naturligvis vil undersøge tingene, men at der ikke er den mindste skygge af tvivl i ministerens sind om, at det er vores returflaskesystem, som er det rigtige.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Også jeg deler ministerens klare melding om, at det vil være dybt godnat at fjerne vores returflaskesystem.

Det, jeg vil spørge om, ligger lidt i forlængelse af hr. Keld Albrechtsens spørgsmål: Hvis det nu skulle gå så skidt, at vi tabte en eventuel sag, har vi så fortabt mulighederne for at bruge miljøgarantien? Er det sådan, at det er et valg mellem enten at følge den vej, regeringen har valgt ved at meddele, at den ikke vil gøre noget med hensyn til returflaskerne i anledning af emballagedirektivet, eller at benytte miljøgarantien? Er der ikke mulighed for, at man kan bruge begge dele for at være helt sikker, og hvornår er tiden eventuelt forpasset for at bruge miljøgarantien?

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg vil også godt takke ministeren for svaret, og jeg vil især takke ministeren for det klokkerne tilsagn om, at man ikke vil anvende miljøgarantien. Når man har læst rapporten, ville det også være næsten uforståeligt, hvis man ville bruge miljøgarantien, når det netop er på det område, vi har store problemer med at finde frem til de rette synspunkter og de rette argumenter. Det er godt, og det er jeg glad for.

Ministeren siger – og det er det, der får mig til at stille mit spørgsmål – at vi har det bedste system, og at vi ikke kan finde noget, der er lige så godt. Kan ministeren bekræfte, at i ministerens egen redegørelse skriver ministeren på side 4, at under de givne forudsætninger synes det på den anden side også muligt, at et system med aluminiumsdåser, der pantbelægges og materiale-genvindes, kan tilrettelægges på en måde, som miljømæssigt er på højde med det eksisterende returflaskesystem? Jeg vil gerne høre, om ministeren kan bekræfte det, for så har vi i hvert fald ét system, der lever op til returflaskesystemet, hvis det endda ikke er bedre.

Kent Kirk (KF):

Jeg vil gerne spørge miljøministeren, om miljøkommissær Ritt Bjerregaard er enig med miljøministeren i fortolkningen af EU's emballagedirektiv. Er det ikke sådan, at miljøkommissæren

har den opfattelse, at det er muligt at opretholde det eksisterende flaskesystem sideløbende med et dåsesystem på den betingelse, at man også laver et indsamlingssystem for dåserne? Er det ikke korrekt, at det er den måde, miljøministeren fortolker direktivet på, og finder miljøministeren ikke, at det derfor vil være betænkeligt, hvis miljøministeren meget skråsikkert fastholder systemet uden at være åben over for andre løsninger?

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Til hr. Kent Kirk vil jeg sige, at vi netop ikke har forholdt os skråsikkert. Vi har sagt, at hvis vi kan overbevises om, at der findes andre systemer, der er lige så gode som det, vi har, vil vi være med til at ændre det, men vi vil ikke være med til at ændre noget, der fungerer godt, hvis der er en alvorlig og nærliggende risiko for, at systemet bliver ringere. Det vil vi ikke. Jeg er nemlig så konservativ – vil jeg gerne sige til hr. Kent Kirk – at jeg mener, at man skal bruge kræfterne på at reparere det, der er i stykker, i stedet for at bruge dem på at reparere det, der fungerer godt.

Og så vil jeg sige til hr. Niels Jørgen Langkilde og til hr. Keld Albrechtsen, at det er regeringens vurdering, at det i den aktuelle situation er rigtigt at bruge artiklerne i selve emballagedirektivet frem for at bruge miljøgarantien, og heri ligger ikke en manglende tillid til vores miljøargumentation, for den mener vi er meget stærk.

Og til hr. Bent Hindrup Andersen vil jeg sige, at den teoretiske mulighed for at bruge miljøgarantien i tilfælde af, at vi på et tidspunkt taber en retssag, naturligvis også foreligger.

I øvrigt må jeg sige til Venstres og De Konserveratives ivrige deltagere her, at tidligere konservativt ledede regeringer jo havde en anden holdning, nemlig den samme, som den nuværende regering har: at det danske genbrugssystem er godt, og at returflaskesystemet er et godt system. Og man tog en konflikt, som alle troede man ville tabe, men som man vandt ved Domstolen.

Dengang bakkede oppositionen den daværende regering op, og jeg synes, der er en markant og ikke særlig behagelig forskel mellem den måde, som oppositionen optræder på i dag, og den måde, som den daværende opposition tog dette spørgsmål på.

Jeg kan bekræfte over for hr. Hans Christian Schmidt, at det, han citerer fra side 4 i rapporten, med de forudsætninger, der omtales i den

passus, netop henviser til muligheden for eksempelvis at opretholde et totalt forbud mod import af ståldåser.

Men som EU's regler er udformet i øjeblikket, og som Kommissionen fortolker dem, er der ingen udsigt til, at vi kan indføre denne særregel, men det er det, vi i givet fald skal forhandle med Kommissionen om.

Og så kan jeg endelig sige til hr. Kent Kirk, at jeg har læst i dagspressen – men andet kender jeg ikke til det – at miljøkommissæren har sagt, at hun vil se kritisk på vore miljømæssige argumenter.

Jeg håber, at hun også vil se kritisk på alle andre EU-landes miljømæssige argumenter for deres implementering af emballagedirektivet.

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, EU's miljøkommissær er jo ikke altid en kraft, som man kan forlade sig på, men det vil jeg ikke komme nærmere ind på i denne sammenhæng. Jeg vil bare endnu en gang takke ministeren for en klar tilkendegivelse.

Jeg har forstået det sådan – og det vil jeg gerne have bekræftet – at det er regeringens opfattelse, at den sikreste og mest korrekte fremgangsmåde på nuværende tidspunkt simpelt hen er at fastholde de danske regler, fastholde det danske forbud mod dåserne, men at det ikke vil være udelukket at anvende miljøgarantien, hvis afgørelsen imod al forventning skulle gå os imod.

Det er jeg tilfreds med, for den model har jo også været anvendt i andre sager, som ministeren også har været involveret i, og det at gå med livrem og seler i den slags sager er jo i øvrigt en model, som jeg tror ministeren selv har opfundet, og det er sådan set et ønske fra Enhedslistens side, at vi netop går med livrem og seler her, at vi også holder den mulighed åben.

Men som sagt er jeg glad for, at der er kommet en sådan tilkendegivelse, og at flertallet i Folketinget har den opfattelse, at der her er tale om et enestående godt retur- og genbrugssystem, som vi ikke ønsker at miste, og som vi agter at fastholde her i Danmark, uanset hvad forskellige miljøkommissærer i EU måtte mene.

Niels J. Langkilde (KF):

Ministeren refererer til tidligere konservative holdninger på området, og vi har ikke ændret vores opfattelse; vi er stadig meget optaget af at få nedbragt affaldsmængden og få nogle velfungerende retursystemer – ingen tvivl om det.

Men ministeren går jo ikke aktivt ind i det og ser, at tingene har udviklet sig, og at dåsefabrikanterne har forbedret deres produkt væsentligt, så der i dag ikke er en målbar forskel på de to produkter.

Men ministeren svarede ikke på mit spørgsmål om svenskerne.

Skal jeg forstå det på den måde, at der i dag kører et ulovligt indsamlingsystem i Sverige? Hvad har den danske regering foretaget sig i den anledning? Har den rettet henvendelse til EU eller til svenskerne for at høre, om de har fået en særlig tilladelse? Hvad ved regeringen om dét?

Og når det danske system er så fortræffeligt og vi gerne vil have nedbragt affaldsmængden generelt, vil jeg godt høre, om regeringen har gjort sig den anstrengelse at bearbejde de andre lande, og hvilke initiativer regeringen eventuelt har taget i den retning?

Og sluttelig vil jeg gerne høre, om det har gjort indtryk på ministeren, at sundhedsprodukter altså bliver holdt ude af det danske marked, fordi vi har den emballageregulering, som vi har.

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg vil endnu en gang sige tak til ministeren for, at miljøgarantien ikke bliver anvendt.

Men når ministeren hele tiden går tilbage i historien, vil jeg så minde ministeren om, at dommen dengang jo netop gik på, at der ikke var et fælles emballagedirektiv, og det er der i dag, og at vi dengang selv mente, at vi havde nogle tunge og vigtige argumenter på miljøområdet, og det har vi ikke i dag.

Og jeg glæder mig over, at også Enhedslisten nu er begyndt at tale om, at sandsynligheden for, at vi taber denne sag, er til stede, og derfor må jeg sige, at det, at vi nu begynder at diskutere, hvor godt systemet er, og »face the problems«, som det hedder på engelsk, jo er en udvikling, der langsomt sættes i gang. Så det er sådan set i orden, at vi nu begynder at kunne se, at det skrider.

Men på det her tidspunkt kunne jeg godt tænke mig at spørge ministeren, om ministeren, hvis ikke Kommissionen vil efterkomme regeringens ønske, så agter at gå videre og eventuelt tage en dom på det?

Kent Kirk (KF):

Jeg må sige, at miljøministeren giver udtryk for en meget ortodoks form for konservatisme.

Den moderne form for konservatisme er, at vi ønsker at forandre for at bevare, og der er jo altså sket nogle ting siden 1980'erne, og derfor vil jeg spørge miljøministeren, om det ikke er korrekt, at siden 1980'erne er det konstateret, at man i Sverige har været i stand til at etablere et system baseret på aluminiumsdåser, hvor man stort set får alle dåserne tilbage igen, og at det er den erfaring, vi nu kan prøve at drage nytte af?

Er det ikke korrekt? Og er det ikke også korrekt, at den dom, der faldt ved EF-Domstolen, primært gik ud på, at vi havde lov til at opretholde vores krav om et returflaskesystem, således at vi kunne kræve, at alle, der ville sælge forskellige former for drikkevarer i Danmark, gerne måtte sælge dem, men at det så forudsatte, at der blev etableret et returflaskesystem, så man kunne tage emballagen tilbage? Det mener jeg var det, dommen gik ud på.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når jeg lytter til debatten, undrer jeg mig mere og mere, for det, jeg hører, er, at ministeren kommer med en delvis åbning til højre i salen og en delvis åbning til venstre i salen, og at disse åbninger kolliderer med hinanden.

Derfor kunne jeg godt tænke mig, at ministeren for det første forholdt sig til spørgsmålet om, hvad ministeren mangler i sit beslutningsgrundlag for at kunne vurdere, om der er et miljørigtigt alternativ til det returflaskesystem, som vi kender i dag, og for det andet, hvad ministeren reelt agter at foretage sig, hvis Kommissionen ikke ønsker at give ministeren medhold i, at det danske system er så unikt, at der ikke findes alternativer – det sidste spørgsmål er lidt i stil med det, hr. Hans Christian Schmidt spurgte om – for det kan jo ikke nytte noget, at ministeren bare henholder sig til, at der teoretisk er mulighed for at påberåbe sig miljøgarantien, eller henholder sig til, at der teoretisk er mulighed for at gå til Domstolen.

Hvad agter ministeren at foretage sig, hvis Kommissionen ikke giver ministeren medhold?

Bent Hindrup Andersen (EL):

Kommentarerne fra Venstre og De Konservative og sidst også fra Dansk Folkeparti gør, at jeg gerne vil have ministeren til at bekræfte, at det er Venstre og De Konservative og EU's miljøkommissær, der har en utrolig dårlig sag, og miljøministeren, der har en god sag.

Og jeg vil gerne have ministeren til at svare på, om det er rigtigt, at alle er enige om, at hvis

man f.eks. introducerer aluminiumsdåser, hvis det nu skulle lykkes at introducere dem alene på det danske marked, så ville det betyde en nedgang i returprocenten samlet i Danmark? Det vil jeg gerne have ministeren til at bekræfte.

Og jeg vil også gerne have ministeren til at bekræfte, at det, der i rapporten nævnes om, at vi i en lidt fjernere fremtid vil kunne komme op på en returprocent som den, vi har i dag, er det rene gæstteri, og at man på den måde vil sætte et retur- og miljøsystem, som er det bedste i hele verden, over styr. For er der nogen andre, der har så høj en returprocent, som vi har i Danmark?

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Jeg må sige, at jeg er ganske enig i de vurderinger, som både hr. Keld Albrechtsen og hr. Bent Hindrup Andersen har gjort gældende her i dag.

Og jeg må sige til striben af talere fra De Konservative og Venstre, at det er svært at svare på alle detaljer i det, der bliver spurgt om, men at intet er ændret.

F.eks. er intet ændret i det svenske system i forhold til, hvad Schlüterregeringen i sin tid lagde til grund, da den tog en konflikt med EF om returflaskesystemet.

Det eneste, der er ændret, er, at Venstre og De Konservative er kommet i opposition.

Og jeg har svært ved at forstå, hvordan partier, der er så positive over for EU-samarbejdet som Venstre og De Konservative og måske også Dansk Folkeparti – det sidste er jeg ikke engang klar over, men i hvert fald Venstre og De Konservative – ønsker, at det skal være Kommissionen og myndighederne nede i Bruxelles, der skal ændre et i øvrigt velfungerende dansk returflaskesystem hertilands – i stedet for, at det er Folketinget, der træffer disse afgørelser.

Hvorfor kan vi ikke lade Folketinget træffe disse afgørelser? Hvorfor skal det i givet fald være EF, der skal træffe disse afgørelser for os?

Og jeg er helt enig med hr. Hindrup Andersen i, at vi har en god sag. Og hvis vi skal overbevise, skal vi ikke overbevise af trusler, så skal vi overbevise af miljømæssige argumenter, og de miljømæssige argumenter har jeg ikke hørt endnu.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne takke ministeren, fordi vi gennem denne spørgetid har fået klarlagt, at den danske regering har en klar politik, der går ud på at

fastholde vores forbud mod dåserne, at vi har en god sag, og at ministeren er indstillet på at gå med livrem og seler og at føre denne sag igennem hele vejen.

Jeg er meget tilfreds med besvarelsen.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg ved ikke, om det er, fordi ministerens taletid er ved at udløbe, eller det er, fordi ministeren taler om noget andet så længe, at han ikke når at svare på det, som han gerne vil undgå at svare på, men jeg bliver nødt til at prøve at holde ministeren fast på det, jeg spurgte om, nemlig hvad ministeren vil gøre, hvis Kommissionen ikke ønsker at give ministeren ret, hvis Kommissionen træffer en beslutning, som går ministeren imod.

Vil ministeren så påberåbe sig miljøgarantien – hvilket jeg tror det er meget tvivlsomt om man kan gøre – eller vil ministeren gå til Domstolen for at få afprøvet, om vi i Danmark kan opretholde vores returflaskesystem?

Hvad er ministerens strategi?

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Vores strategi er fuld åbenhed og gode argumenter.

Vi har været fuldstændige åbne både over for Folketinget og over for Europa-Kommissionen om alle de undersøgelser, som vi på eget initiativ har iværksat, og også om vores konklusioner.

Nu implementerer vi emballagedirektivet, og hvis der kommer indvendinger eller kritiske bemærkninger, og det kan man jo nok frygte at der vil komme – i hvert fald nogle kritiske spørgsmål fra Kommissionens side – så prøver vi at besvare dem, så godt vi kan, og så forhandler vi. Og jeg vil ikke udtale mig om, hvad der videre kan ske, for det vil vi få god lejlighed til at vende tilbage til under behandlingen i Folketingssalen.

Men jeg synes, det er utroligt, hvis man i Europa, imod hvad et flertal her i Folketinget ønsker, skal bruge tid og kræfter på at ødelægge et lille lands kanongode system – som skiftende regeringer har gjort, hvad de kunne for at bevare og opretholde – i stedet for at tage fat på alle de lande, hvor emballagen flyder overalt i naturen, og hvor der ikke er styr på noget som helst.

Var det ikke bedre, at man brugte kræfterne på noget, der virkelig er et miljømæssigt problem, frem for at falde over et lille land den ene gang efter den anden. Det er i hvert fald min holdning.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2186

7) Til miljø- og energiministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Vil regeringen ændre den danske linje i sagen om direktivet om det indre marked for elektricitet og arbejde for, at direktivet slet ikke bliver vedtaget?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Reuter den 7. maj 1996 lykkedes det heldigvis ikke de europæiske energiministre, der afholdt rådsmøde samme dato, at opnå enighed om at liberalisere de nationale elmarkeder.

Den manglende beslutning giver dermed Danmark mulighed for at ændre strategi og arbejde for, at direktivet om fælles regler for det indre marked for elektricitet slet ikke vedtages.

Ifølge Information den 8. maj 1996 skyldes den manglende enighed, at Frankrig ikke vil acceptere en vidtgående liberalisering og vil beskytte det statslige franske elselskab mod udenlandsk konkurrence.

Det er forståeligt og rimeligt, at Frankrig selv ønsker at bevare kontrollen med en så væsentlig offentlig opgave, som der her er tale om.

En afvisning af direktivet vil sikre, at vi i Danmark fortsat selv vil kunne bestemme over vores miljø- og energipolitik og ikke tvinges til at importere atomkraftstrøm og strøm produceret under miljømæssigt uforsvarlige forhold.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil sige tak til ministeren, fordi vi får så omfattende og grundige besvarelser, og jeg tror, statsministeren kunne lære en hel del af miljøministeren, men det vil jeg dog ikke forlange at miljøministeren skal kommentere nu.

Når jeg stiller dette spørgsmål, er det, fordi der er andre sider af emballagedirektivet, hvor vi har nogle problemer med den danske regerings holdning til tingene, når vi kommer ned i substansen, og det er vedrørende tungmetaller, bl.a. cadmium og kviksølv, hvor det viser sig, at regeringen er ved at godkende noget, som mildt sagt ikke er godt, og som går i den forkerte retning.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Ja, desværre har vi ikke tid nok til at forklare hele denne situation grundigt nok i spørgetiden, men det håber vi at få lejlighed til at gøre i Folketingets Europaudvalg.

Den linje, vi har valgt i denne sag, betyder faktisk, at vi kan sikre hovedhensynene i den danske energipolitik, som er hensynet til miljøet, hensynet til forsyningsikkerheden og hensynet til økonomien.

Det er det synspunkt, vi har sloges for, og det er det synspunkt, der er blevet accepteret i det direktivforslag, der i øjeblikket er til behandling i EU.

Når der skal være ny trafik på vejene, foretrækker vi, at det sker efter en færdselslov, vi selv har været medbestemmende om, frem for at man i mangel af klare regler overlader det til EF-Domstolen at tage stilling.

Så ud fra disse hensyn og ud fra de meget positive forhandlingsresultater, vi har opnået i forhold til de øvrige lande, er det regeringens agt at stemme for det pågældende direktivforslag, hvis det bliver, som det ser ud i øjeblikket, og det har vi jo også haft meget bred opbakning til her i Folketinget.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg tror, miljø- og energiministeren er kommet for langt frem i spørgsmålsrækken. Så jeg er bange for, at vi nu er i gang med spørgsmål 7 i stedet for spørgsmål 6. Er det korrekt forstået?

Men da vi nu har fået en besvarelse af spørgsmål 7, kan vi så ikke fortsætte med det spørgsmål?

Keld Albrechtsen (EL):

Tak, hr. formand! Det udgør i hvert fald ikke noget problem for mig, at vi tager spørgsmålene i den omvendte rækkefølge.

Problemet med elektricitetsdirektivet er efter min opfattelse, at hvis det bliver implementeret i dansk lovgivning, sådan som ministeren har forestillet sig – endda forudimplementeret – bliver vi oversvømmet med det, som jeg vil kalde »dårlig« strøm.

Miljøudvalget protesterede i går imod Bar-sebäckværket, og så kan det ikke være meningen, at vi samtidig skal åbne for en hel masse dårlig atomkraftstrøm ved, at dette direktiv bliver implementeret, og derfor vil jeg altså meget håbe, at ministeren vil benytte de muligheder for at blokere et sådant direktiv, der tilsyneladende opstod i EU.

Er det ikke korrekt, at et land som Frankrig, der jo dog har en vis tyngde i EU, faktisk hele tiden har været imod direktivet, og at der nu, hvor John Major har forskellige vanskeligheder, er en situation i EU, hvor det rent faktisk vil være muligt at blokere for en sådan liberalisering, hvis Danmark ønsker det.

Og jeg tror ikke, det italienske formandskab vil kunne tvinge dette direktiv igennem, hvis Danmark sammen med andre lande siger: Dette her går ikke; vi skal ikke oversvømmes med dårlig atomkraftstrøm; vi skal have vedvarende energi og andet i stedet for.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Jeg er dybt ulykkelig over, at jeg har foregrebet historiens gang ved at svare på spørgsmål 7 før spørgsmål 6, og jeg takker formanden for den tolerance, som formanden har udvist ved alligevel at lade mig gennemføre besvarelsen af dette spørgsmål, og det siger jeg også spørgeren tak for.

Jeg blev overvældet af spørgerens mange venlige bemærkninger i starten, så jeg lukkede helt for emballagedirektivet, men det vender vi tilbage til om et øjeblik.

Og så til svaret:

Det, som jeg faktisk engang ved lejlighed i Europaudvalget, hvor jeg har den fornøjelse at møde hr. Keld Albrechtsen, godt ville forklare, er, at selv om Danmark ikke gør noget, sker der under alle omstændigheder noget, for Konkurrencerådet har truffet en afgørelse, der betyder en fuldstændig liberalisering af det danske marked – uden nogen af de miljømæssige eller andre begrænsninger, der ligger i direktivforslaget fra EU.

Og hvis ønsket om, at de store lande tilsammen vil blokere vedtagelsen af et fælles EF-direktiv på elektricitetsmarkedet, gik i opfyldelse – hvad jeg ikke tror det gør, men hvis det gik i opfyldelse – så ville virkningen ikke blive, at udviklingen går i stå, så ville virkningen tværtimod blive, at Kommissionens konkurrencemyndigheder tager sagen op og via de almindelige konkurrenceregler gennemfører en liberalisering og igen, som tilfældet er i Danmark, uden at de overordnede miljømæssige hensyn ville blive tilgodeset.

Det er derfor, regeringen har valgt den strategi at spille konstruktivt med og prøve at finde løsninger, der beskytter de overordnede hensyn, som vi i den danske energipolitik tager til miljøet, til forsyningsikkerheden og til økonomien.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg takker for svaret, men må dog sige, at jeg synes, den danske regering alt for tidligt kaster håndklædet i ringen i denne sag.

Hvis ministeren benyttede sig af den samme tankegang, som for lidt siden kom til udtryk i forbindelse med øflaskeretursystemet, ville han jo sige, at vi ikke skal have nedbrudt vores muligheder for at styre elforsyningen i en miljø-mæssigt rigtig retning her i Danmark, at vi ikke skal gøre os totalt afhængige af svensk atomkraftstrøm, sådan som det også vil ske ifølge ministerens eget lovforslag, som skal implementere dette direktiv, og at vi skal benytte alle muligheder for at undgå dette.

Så kan det da godt være, at der opstår vanskeligheder i forhold til Konkurrencerådet og Europa-Kommission, og hvad ved jeg, men det, som jeg synes er forkert, er, at man opgiver den kamp på forhånd og erklærer den for tabt i stedet for at søge sig allierede, der i EU kunne være med til at blokere for denne udvikling.

Og er det ikke korrekt, at der er vigtige lande i EU, som faktisk ligesom Danmark ønsker at bevare kontrollen med deres energipolitik, f.eks. Frankrig, og at man kunne alliere sig med dem?

Jeg synes, ministeren har foretaget en væsentlig profilsænkning i løbet af spørgetiden her, og det er jeg lidt ked af.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg er godt klart over, at der både er en national situation og en international situation, men vi har et godt tilbud til ministeren med hensyn til den nationale situation, og det er at fremsætte et andet lovforslag, som stopper Konkurrencerådets afgørelse, så den ingen virkning får, og det er jo et godt tilbud.

Og så vil jeg spørge ministeren, om det, ministeren vil foreslå herhjemme i Folketingssalen, bevirker, at ministeren også vil arbejde for en elliberalisering i EU.

Ville det ikke under alle omstændigheder være det bedste, at man så længe som overhovedet muligt ville arbejde for, at der ikke blev gennemført noget EF-direktiv om en liberalisering af elmarkedet?

Det skal forstås på den måde, at jeg gerne vil høre, hvilket standpunkt ministeren vil tage i forhandlingerne i EU om elliberaliseringsdirektivet.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Danmark har store fordele af udveksling af strøm over landegrænserne.

Lad mig bare tage afvigte vinter: Dér har vi produceret meget strøm i Danmark, fordi det har været koldt og vi derfor har haft et stort varmebehov, og den strøm har vi så kunnet sælge til Sverige/Norge, hvor man som følge af mangel på vand til produktion af vandkraft har manglet strøm, og det vil sige, at vores system har suppleret det svenske system, og det har været et glimrende samarbejde.

På samme måde er der andre situationer, hvor vi også fra et miljømæssigt synspunkt, nemlig for at få så lavt et ressourceforbrug som overhovedet muligt, har glæde af udveksling af strøm.

Så regeringen er ikke tilhænger af at lukke det danske marked af for udveksling af strøm.

Vi har anset elliberaliseringen for uundgåelig i Europa – dér er der måske en forskel i vurderingen – og derfor har vi valgt den strategi at insistere på så tidligt som muligt at præge det endelige resultat, så vi kunne være sikre på, at hovedprincipperne i den danske energipolitik kunne fastholdes, og det har vi heldigvis haft støtte til fra alle partier i Folketinget undtagen Enhedslisten, og derfor vil jeg gerne endnu en gang tilbyde at forklare dette bedre på et tidspunkt, hvor vi har bedre tid, enten i Energiudvalget eller i Europaudvalget, for at vi også på dette punkt kan blive enige med Enhedslistens talsmænd.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Nu vil jeg altså sige, at det tilbud, som vi har til ministeren, jo ikke er det samme, som at man ikke skal udveksle strøm. Det indbefatter, at Elsam og Elkraft kan gøre, som de hidtil har gjort, når det er fornuftigt at gøre det.

Men det, der er på tale her, er, at virksomheder skal kunne købe den strøm, der er billigst, uanset hvordan den er produceret. De skal godt nok betale en lille afgift, men det er ikke til at komme ind på her.

Men det, jeg gerne vil spørge ministeren om i forbindelse med dette spørgsmål, er, hvad ministerens standpunkt i forhandlingerne i EU er fra nu af.

Er det, at man skal lade være med at foretage en elliberalisering, altså gøre handelen el fri? Og det er ikke det samme, som at man ikke kan udveksle strøm; det er vi enige om.

Så det, jeg gerne vil have svar på, er, om det er det, ministeren vil argumentere for.

Keld Albrechtsen (EL):

Når vi nu kræver af svenskerne, at de skal nedlægge Barsebäckværket, ville det så ikke være betydelig mere fornuftigt, at vi i stedet for denne elliberalisering fik nogle fornuftige aftaler om leverancer af f.eks. el, der er produceret i Danmark ved hjælp af havbaserede vindmøller, altså at vi aftalte dette med svenskerne i stedet for nu at gøre hele markedet frit, når vi jo udmærket ved, at svensk atomkraftstrøm kan komme til at dominere markedet?

Ville det ikke være mere fornuftigt, at man indgik sådanne aftaler med svenskerne i stedet for at overlade det hele til markedet og dermed sælge miljøet?

Jeg vil også spørge ministeren, om det faktisk ikke er i modstrid med det, som den danske befolkning fik at vide forud for folkeafstemningen den 18. maj 1993. For som jeg husker det, fik vi dengang klar besked om, at vi her i Danmark stadig væk ville kunne føre vores egen miljø- og energipolitik. Og der blev jo netop ikke indføjet en bestemmelse i Traktaten, der gav EU ret til at føre energipolitik. Det var noget, der var til forhandling, men det blev afvist.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg glemte før at svare hr. Keld Albrechtsen på spørgsmålet om, hvorvidt vi nu ikke bliver oversvømmet af billig strøm sydfra, som er produceret på en ikke så tilfredsstillende måde som den, vi med kraftvarme og vindkraft osv. producerer el på i Danmark.

Dér er det vores vurdering, at det kun vil finde sted i meget beskedent omfang, for vi har ikke alene en høj miljøprofil, når det drejer sig om produktion af strøm i Danmark, men også en meget høj effektivitet, og det vil sige, at vi producerer til lavere priser, end man gør i vore sydlige nabolande, og derfor tror jeg personlig ikke, at vi bliver oversvømmet med billig strøm.

Og med de ændringer af direktivet, som vi nu har sikret, har vi netop – hvis direktivet bliver vedtaget, og det har vi jo på det sidste energiministerrådsmøde fået bekræftet at det bliver – sikret, at vi kan fortsætte vores miljø- og energipolitik, som vi ønsker det, og det kan vi også gøre i relation til de fornuftige handler, som hr. Bent Hindrup Andersen og jeg er enige om at vi skal fortsætte med i forhold til Sverige og Norge, og hvor der ikke mindst, når Barsebäckværket bliver lukket – og jeg håber, at jeg har ret, når jeg siger: *når* Barsebäckværket bliver lukket – også vil være brug for, at vi indgår for-

nuftige aftaler, når svenskerne kommer til at mangle ekstra strøm, og det kan vi stadig væk gøre inden for de rammer, der er på nuværende tidspunkt.

Men som sagt vender jeg meget gerne tilbage til Energiudvalget og Europaudvalget for at forklare disse ting nærmere.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Anden næstformand (Henning Grove):

Spørgsmål 7 er slut, og vi går nu tilbage til spørgsmål 6.

Spm. nr. S 2220

6) Til miljø- og energiministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Er det korrekt opfattet, at regeringen uden videre gennem den bebudede implementering af EU's emballagedirektiv vil acceptere at forhøje den eksisterende danske grænseværdi for kviksølv i emballager med 1.200 pct. og for cadmium med 800 pct.?«

Skriftlig begrundelse

I miljø- og energiministerens notat af 2. maj 1996 til Folketinget om implementeringen af EU's emballagedirektiv har ministeren anført, at regeringen vil bevare de eksisterende danske grænseværdier frem til den 30. juni 1998, hvorefter regeringen vil indføre de grænseværdier, som EF-direktivet angiver.

De eksisterende danske grænseværdier for kviksølv er på 50 ppm og for cadmium på 75 ppm. EF-direktivets grænseværdier, som regeringen tilsyneladende vil indføre uden videre, starter med en værdi på 600 ppm for hvert af tungmetallerne for senere at blive nedsat til et lavere niveau, der dog ligger højere end de eksisterende danske.

Det forekommer spørgeren besynderligt, at den danske regering uden mindste forsøg på at bevare de eksisterende danske værdier er villig til at ændre grænseværdierne så radikalt i den gale retning – for slet ikke at tale om anvendelse af miljøgarantien.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Det stillede spørgsmål om implementeringen af emballagedirektivets tungmetalbestemmelser

illustrerer, at der her er et behov for en uddybning.

Direktivet fastsætter gradvis strammere grænseværdier for det samlede indhold af de fire tungmetaller cadmium, kviksølv, krom og bly.

Fra den 30. juni 1998 skal landene sikre, at emballagernes indhold af de fire tungmetaller tilsammen holdes under 600 ppm, altså parts per million, og 1 år senere falder denne grænse til 250 ppm for endelig at nå sit slutniveau på 100 ppm fra den 30. juni 2001.

Direktivets grænseværdier gælder i modsætning til de gældende danske regler for summen af de pågældende tungmetaller.

Vi har i øvrigt slet ikke grænseværdier for krom og bly. Derimod har vi en grænseværdi på 75 ppm for cadmium og 50 ppm for kviksølv, og de er fastsat, for at man kan skelne mellem en tilsigtet og en utilsigtet anvendelse af de to tungmetaller.

Dette hensyn tilgodeses også med direktivets slutniveau, som i praksis er på højde med den danske regulering.

Som jeg sagde før, har vi i Danmark ikke i dag nogen regulering af emballagers indhold af bly og krom, men der arbejdes på en bekendtgørelse om bly.

Der forudses heller ikke nogen svækkelse af intentionerne med denne regulering, når der sammenlignes med emballagedirektivets slutniveau for tungmetaller, idet Danmark fastholder den eksisterende regulering af indholdet af cadmium og kviksølv frem til den 30. juni 1998.

Samlet er svaret på det stillede spørgsmål dermed, at regeringen accepterer fælleseuropæiske regler, som ganske vist midlertidigt indebærer en mindre væsentlig forringelse af det eksisterende beskyttelsesniveau, for så vidt angår kviksølv og cadmium, mens det samtidig medfører en stramning for bly og krom i forhold til den nuværende situation.

For alle fire tungmetallers vedkommende bringes grænseværdien over en treårig periode ned på et niveau, som gør det muligt at skelne mellem en tilsigtet og en utilsigtet anvendelse.

Dermed tilgodeses intentionerne i de eksisterende og umiddelbart planlagte danske regler for området.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge ministeren, om vi kan få tilsagn om, at vi i notatet kan få forklaret, hvordan det her vil sikre, at vi i slutresultatet når frem til

noget, som ikke er dårligere end det, vi har i Danmark i øjeblikket, for når man læser ministerens eget notat i forbindelse med besvarelsen af spørgsmålet fra Miljøudvalget, får man altså det klare indtryk, at vi i øjeblikket for kviksølv og cadmium har grænseværdier, der ligger væsentligt under 100 ppm, og de kommer jo helt op på 600 ppm, når direktivet får virkning.

Ministeren bestrider heller ikke, at der sker en akut forringelse, men efter ministerens opfattelse bliver det altså sådan, at de nye regler gradvis kommer ned på et niveau, der ikke er værre end det danske, men det synes jeg ikke fremgår af svaret. Der synes jeg tværtimod stadig væk, at det ser ud, som om der sker en sluttelig forhøjelse af grænseværdierne for kviksølv og cadmium, så vi kommer til at acceptere højere koncentrationer af disse to stoffer her i Danmark.

Hvis det er rigtigt læst af mig, og sådan har jeg altså kunnet tolke det notat, der foreligger på nuværende tidspunkt, må jeg sige, at vi er meget kedede af det i Enhedslisten.

Niels J. Langkilde (KF):

Miljø- og energiministerens var før så ophidset, at han sprang i spørgsmålene, og han sprang også over besvarelsenerne af nogle punkter, men den liberale formand vil sikkert give tilladelse til, at de besvares nu.

Jeg vil da spørge, om det problem, der er her, hvor vi rent faktisk sundhedsmæssigt nok får en kortere periode, lidt ringere vilkår, ikke kunne kompenseres ved, at ministeren lempede det eksisterende emballagedirektiv, sådan at de sundhedsprodukter, der nu bliver holdt ude, rent faktisk får lov til at komme ind; så kom der ligesom lidt mere balance i sagerne.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg er glad for, at hr. Keld Albrechtsen stillede sit opfølgende spørgsmål, for det giver mig anledning til at svare, at med den kommende grænseværdi på 100 ppm, som altså vil være gældende fra sommeren 2001, vil der være et beskyttelsesniveau, der er på niveau med eller bedre end det nuværende danske. Det nuværende danske er 75 ppm for cadmium og 50 ppm for kviksølv, og det, man siger, er, at alle tungmetaller tilsammen kun må udgøre 100 ppm. Hvis man lægger 75 og 50 sammen, er man altså oppe omkring de 100 eller måske over 100, og hvis man så oven i det lægger krom og bly, så kommer vi faktisk frem til et beskyttelsesniveau, der er bedre end det, vi har i Danmark i dag.

Jeg synes imidlertid – det sagde jeg også under forhandlingerne om emballagedirektivet, som i det hele taget ikke er noget velskabt direktiv – at reglerne på dette punkt var for slappe, men i forhold til de eksisterende danske vil endemålet trods alt efter de drøftelser, vi har været igennem, sikre den samme beskyttelse, som vi kender i Danmark i dag.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg vil gerne sige til ministeren, at jeg selvfølgelig også er glad for, at man indfører en sumgrænse. Det er også den, vi prøver at holde fast i, når vi snakker om pesticider, for den er også vigtig at holde fast i dér.

Men jeg vil gerne spørge ministeren: Hvis det nu viser sig i et notat, som vi håber ministeren vil lave om det her, at der i produkter vil kunne være en højere grænseværdi end i dag af enten cadmium eller kviksølv, vil ministeren så have den samme fine holdning til det, som ministeren havde til flaskerne, at ministeren ikke vil tillade, at der indføres noget, der er dårligere? Det vil sige, at hvis en diskussion af det her viser, at det f.eks. på visse områder vil medføre en forringelse, vil ministeren så være med til at undtage de områder fra direktivet?

Keld Albrechtsen (EL):

Det er sådan, at når man ser på en samlet koncentration af de fire stoffer under ét, vil man kunne argumentere for, at der er tale om en forbedring, men jeg bliver nødt til at spørge, om man så ikke også står i den situation, at der vil være nogle tilfælde, hvor der kun er tale om ét stof, hvor der altså rent faktisk vil kunne ske en forhøjelse.

Jeg ville være meget glad, hvis vi kunne få dette notat til at belyse det, således at vi kan vurdere den konsekvens.

Miljø- og energiministerens (Svend Auken):

Vi kæmpede under forhandlingerne om emballagedirektivet, som Danmark jo i øvrigt stemte imod, fordi vi ikke mente, at det var tilfredsstillende. Vi stemte i sin tid sammen med Tyskland og Holland imod direktivet, og da kæmpede vi for bedre regler på dette felt.

Det, man endte med at sikre – og det er vores bedømmelse, efter at vi er færdige med overgangsperioden, hvor der er nogle problemer – er det samme beskyttelsesniveau, som vi har i Danmark i dag.

De mere konkrete spørgsmål med et enkelt stof i forhold til sumbestemmelsen vil jeg meget gerne uddybe i et notat og sende det til Miljøudvalget.

Så kun den sidste bemærkning, at i prioriteringen af de stridspunkter, vi måske får – jeg håber det selvfølgelig ikke – med Kommissionen, har den danske regering valgt at satse på at bevare de overordnede principper i vores retursystem, og det er det, vi først og fremmest vil bruge vores kræfter på.

Men jeg giver altså meget gerne det notat fra mig, som jeg har lovet her.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål

Anden næstformand (Henning Grove):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Albrechtsen, Keld (EL): Spm. nr. S 2097 og 2098
Andersen, Bent Hindrup (EL): Spm. nr.

S 2241–2243

Andersen, Else Winther (V): Spm. nr. S 2122
Behnke, Kim (FP): Spm. nr. S 1632 (suppl. besv.)
og 2182

Behnke, Tom (FP): Spm. nr. S 2128

Bendtsen, Bendt (KF): Spm. nr. S 2173

Breckmann, Óli (KF): Spm. nr. S 2152 og 2153

Baastrup, Anne (SF): Spm. nr. S 2096

Christensen, Jan Køpke (FP): Spm. nr.

S 1873–1875 (suppl. besv.), 2143, 2146, 2147 og 2151

Dahl, Kristian Thulesen (DF): Spm. nr. S 2178

Dahl-Sørensen, Inge (V): Spm. nr. S 2104

Dinesen, Tommy (SF): Spm. nr. S 2181

Donner, Ole (DF): Spm. nr. S 2099, 2102, 2168 og 2172

Espersen, Lene (KF): Spm. nr. S 2195

Fergo, Tove (V): Spm. nr. S 2120, 2121, 2148, 2149, 2170, 2174, 2188, 2189, 2223 og 2234

Hansen, Eva Kjer (V): Spm. nr. S 2137

Hansen, Flemming (KF): Spm. nr. S 2183

Højland, Niels (FP): Spm. nr. S 2155

Jacobsen, Erik (V): Spm. nr. S 2056

Jacobsen, Kirsten (FP): Spm. nr. S 2179

Just, Annette (FP): Spm. nr. S 2135 og 2157

Kjærsgaard, Pia (DF): Spm. nr. S 1887 (suppl. besv.)

Langkilde, Niels J. (KF): Spm. nr. S 2132
 Lunde, Jes (SF): Spm. nr. S 2073
 Madsen, Jens Hald (V): Spm. nr. S 2126, 2127 og
 2161-2164
 Madsen, Jens Løgstrup (V): Spm. nr. S 2036
 (suppl. besv.), 2113-2117, 2158, 2169 og 2171
 Mejdahl, Christian (V): Spm. nr. S 2138
 Rasmussen, Lars Løkke (V): Spm. nr. S 2159 og
 2160
 Seeberg, Gitte (KF): Spm. nr. S 2093 og 2094
 Søndergaard, Søren (EL): Spm. nr. S 2085 og
 2086
 Tørnæs, Ulla (V): Spm. nr. S 2065-2068
 Vibjerg, Jens (V): Spm. nr. S 2095
 Winther, Jørgen (V): Spm. nr. S 2133

Spm. nr. S 2097

Til justitsministeren (29/4 96) af:
Keld Albrechtsen (EL):
 »Vil ministeren tilsende Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg den rapport om større samarbejde vedrørende lovlig aflytning af telekommunikationssystemer uden for de nationale grænser, som en ekspertgruppe har udarbejdet i forbindelse med planlægningen af næste generation af mobile personlige telekommunikationssystemer?«

Begrundelse

Af pressemeddelelsen fra rådsmødet for retlige og indre anliggender den 23.-24. november 1995 fremgår det, at der nu foreligger en rapport, som vedrører lovlig aflytning af telekommunikationssystemer uden for de nationale grænser, og som rådet på ovennævnte møde behandlede under pkt. 10. Da telefonaflytning er et nationalt anliggende, der ikke vedrører EU, og da telefonaflytning endvidere udgør et alvorligt retsikkerhedsproblem, er det væsentligt at sikre, at der ikke i EU udarbejdes planer på dette område. Derfor bør den nævnte rapport omgående offentliggøres.

Svar (15/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):
 Der vedlægges rapport om lovlig aflytning af telekommunikationssystemer, som Rådet (retlige og indre anliggender) noterede sig på sit møde den 23.-24. november 1995. (Ikke optrykt her).

Rapporten er samtidig hermed sendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering.

Spm. nr. S 2098

Til justitsministeren (29/4 96) af:
Keld Albrechtsen (EL):
 »Vil ministeren tilsende Folketinget Europaudvalg og Retsudvalg det såkaldte »Memorandum of Understanding« på telekommunikationsområdet, som omhandler telefonaflytning, og som muligvis er godkendt på EU's minister-rådsmøde for retlige anliggender den 23.-24. november 1995?«

Begrundelse

Såfremt et »Memorandum of Understanding« er vedtaget i EU, og især såfremt det indeholder noget om telefonaflytning, er det vigtigt, at dette dokument straks offentliggøres og tilgås Folketinget.

Svar (15/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):
 Der vedlægges aftalememorandum, som blev vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 23.-24. november 1995. (Ikke optrykt her).

Memorandumet er samtidig hermed sendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering.

Spm. nr. S 2241

Til miljø- og energiministeren (10/5 96) af:
Bent Hindrup Andersen (EL):

»Vil det danske lagerbehov for naturgas mindskes, hvis de eksisterende naturgaskontrakter med Tyskland ophæves?«

Begrundelse

Ifølge Jydske Vestkysten den 10. maj 1996 er de kontraktmæssige forpligtelser til at levere naturgas til Tyskland af et sådant omfang, at forsyningssikkerheden over for de danske forbrugere kun kan sikres, hvis der etableres yderligere lagerkapacitet.

Det forekommer spørgeren at være en noget søgt bortforklaring, når argumentet for et nyt naturgaslager dermed påstås at være forsyningssikkerheden til danske forbrugere og ikke leverancen til eksport.

Svar (17/5 96)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Der er ikke knyttet lagerforpligtelser til Tysklandskontrakterne. Det danske lagerbehov for naturgas ville derfor ikke mindskes, hvis de eksisterende naturgaskontrakter med Tyskland og den tilsvarende leveringsaftale med DUC ikke var blevet indgået.

Hvis de eksisterende naturgaskontrakter med Tyskland blev ophævet, ville dette være en misligholdelse af de indgåede kontrakter med de tyske selskaber, som ville kræve en betydelig kompensation for manglende leverancer.

Spm. nr. S 2242

Til miljø- og energiministeren (10/5 96) af:
Bent Hindrup Andersen (EL):

»Hvilke bindinger om årlige leverancer af naturgas er der via kontraktlige forpligtelser aftalt med Tyskland?«

Begrundelse

Ifølge Jydske Vestkysten den 10. maj 1996 er de kontraktmæssige forpligtelser til at levere naturgas til Tyskland på 2,5 mia. kubikmeter årligt frem til år 2012 med mulighed for forlængelse til år 2020. Spørgeren ønsker disse tal bekræftet og ønsker oplyst, hvordan kontrakterne konkret vil virke i perioder, hvor forsyningssikkerheden til danske kunder er kritisk, f.eks. i kolde vintermåneder.

Svar (17/5 96)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Af min besvarelse af spørgsmål 65 (Alm. del. – bilag 134) den 14. februar 1996 fremgår det, at Dansk Naturgas i 1993 indgik kontrakt med de tyske naturgasselskaber om levering af 2,5 mia. kubikmeter årligt fra 1997 og frem til år 2012, og at der samtidig i kontrakten er indføjet, at Dansk Naturgas kan reducere leverancerne med 0,7 mia. kubikmeter årligt fra ca. år 2000, hvis markedsudviklingen i Danmark nødvendiggør dette.

Herudover har Dansk Naturgas indledt forhandlinger med de tyske gasselskaber med det formål at reducere eksporten i de kommende år. Dansk Naturgas ønsker af hensyn til det danske marked en langsommere stigning i eksporten, så det høje niveau først nås i 1999 eller år 2000. Kun hvis der etableres endnu en søledning fra de norske felter, vil det være muligt at levere de aftalte 2,5 mia. kubikmeter årligt til Tyskland.

Kontrakten med de tyske gasselskaber indebærer, at Dansk Naturgas også skal levere gas til Tyskland i kolde perioder. Der er derimod mulighed for i nødsituationer at afbryde forsyningen til Tyskland.

For den forgangne vinter blev der af hensyn til salget på det danske marked indgået en særlig aftale med de tyske gasselskaber, som også gav mulighed for at afbryde forsyningen i kolde perioder. Aftalen svarer til køb af lagerkapacitet fra Tyskland.

Spm. nr. S 2243

Til miljø- og energiministeren (10/5 96) af:

Bent Hindrup Andersen (EL):

»Blev der i samme periode, hvor der i den forløbne vinter blev lukket for forsyningen af naturgas til en række danske naturgaskunder, eksporteret naturgas til Tyskland, og har disse danske naturgaskunder accepteret, at eksport af naturgas i givet fald er grundlag for at afbryde forsyningen?»

Begrundelse

I den forløbne vinter blev der for første gang lukket for forsyning af naturgas til en række danske naturgaskunder (de såkaldte afbrydelige kunder), der kontraktligt har underlagt sig disse vilkår.

Spørgeren ønsker belyst, hvorvidt der i den samme periode, hvor denne afbrydelse har fundet sted, er sendt naturgas til Tyskland, og om det i kontrakterne med de afbrydelige kunder indgår, at hensynet til eksporten er tilstrækkeligt grundlag for en eventuel afbrydelse.

Svar (17/5 96)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Af min besvarelse af spørgsmål nr. S 1680 den 21. marts 1996 fremgår det, at situationen i vinteren 1995-96 var således, at Dansk Naturgas måtte afbryde afbrydelige kunder for at sikre opretholdelsen af et rimeligt nødforsyningslager.

De danske naturgasselskaber har indgået afbrydelige kontrakter med visse større danske kunder. Disse kunder har et alternativt brændsel og får en særlig rabat for at kunne afbrydes i kolde perioder. Afbrydelsen af danske kunder er ikke betinget af afbrydelse af eksporten.

I den forgangne vinter har der været afbrudt både afbrydelige kunder i Danmark og foretaget reduktion af eksporten til Tyskland. Reduktion af eksporten til Tyskland har været større end afbrydelserne på det danske marked.

Spm. nr. S 2122

Til indenrigsministeren (30/4 96) af:

Else Winther Andersen (V):

»Vil ministeren redegøre for, om der i de igangværende kommuneforhandlinger er taget højde for, at det endnu ikke er afklaret, hvorvidt kommunerne overholder EU's konkurrenceregler ved at lade fælleskommunale affaldsselskaber stå for affaldshåndteringen, og vil ministeren oplyse, om der er andre kommunale områder, hvor retsgrundlaget i forhold til EU-retten ikke er afklaret?»

Begrundelse

Justitsministeren anfører i sit svar på spørgsmål nr. S 1914, at retsgrundlaget i forhold til EU-retten for affaldshåndteringen endnu ikke er afklaret. Da en eventuel beslutning om, at alle affaldsanlæg skal udbydes i fri konkurrence, vil have store økonomiske konsekvenser for kommunerne, er det rimeligt, at dette indgår i kommuneforhandlingerne.

Svar (10/5 96)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

I begrundelsen for spørgsmålet er der henvist til, at en eventuel beslutning om, at affaldsanlæg skal udbydes i fri konkurrence, vil kunne have store økonomiske konsekvenser for kommunerne. En fri konkurrence på dette område synes således efter spørgerens opfattelse at medføre betydelige merudgifter for kommunerne.

Da der endnu ikke er sket nogen afklaring af forholdet til EU-reglerne, vil det imidlertid allerede af den grund ikke være muligt at vurdere eventuelle økonomiske konsekvenser. Spørgsmålet egner sig derfor ikke til at indgå i kommuneforhandlingerne.

Jeg er ikke bekendt med, om der inden for andre kommunale områder er uafklarede spørgsmål i forhold til EU-retten, herunder fortolkningsspørgsmål vedrørende anvendelsen af EU-regler.

Ad spm. nr. S 1632

Fra kulturministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Kim Behnke (FP) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1995-96, forhandlingerne side 4680, lød således:

Til kulturministeren (8/3 96) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilket resultat Kulturministeriet og Justitsministeriet er nået frem til i spørgsmålet om, hvorvidt et forbud mod såkaldt networking for lokalradio og lokal-tv er grundlovsstridigt?«

Supplerende svar (14/5 96)

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Jeg oplyste i min foreløbige besvarelse af 14. marts 1996, at Justitsministeriet forventede at svare på Kulturministeriets forespørgsel i løbet af nogle få uger, og at jeg umiddelbart herefter ville vende tilbage med en besvarelse af spørgsmålet.

Justitsministeriet har den 30. april 1996 fremsendt et notat om visse forfatnings- og menneskeretlige spørgsmål i forbindelse med det gældende forbud mod netværk i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. Notatet vedlægges i kopi. (Ikke optrykt her).

Det fremgår af notatet, at forbudet mod netværk efter Justitsministeriets opfattelse ikke er i strid med grundlovens § 77, og at det efter ministeriets opfattelse næppe heller kan antages, at forbudet mod netværk er i strid med menneskeretlighedskonventionens artikel 10, idet afgørelser om midlertidig eller endelig inddragelse af en sendetilladelse som følge af overtrædelse af bestemmelserne om netværk dog forudsætter en konkret afvejning i lyset af artikel 10.

Spm. nr. S 2182

Til arbejdsministeren (8/5 96) af:

Kim Behnke (FP):

»Finder ministeren, at der er behov for at få gældende lov om vikarbureauer opstrammet således, at tilmeldte klienter ikke opkræves urimelige betalinger?«

Begrundelse

I forbindelse med liberalisering af lovgivningen om vikarbureauer blev modelbureauer også omfattet. Det har givet mange positive erfaringer med formidling af både vikarer og modeller. Særligt for modelbureauerne er der imidlertid en del brodne kar i branchen. Den typiske »fidus« består i, at et nyt »modelbureau« tilbyder modeller at være i deres stald mod betaling af et stort vederlag. Når bureauet har fået tilstrækkelig mange i stald, lukkes bureauet, og modellerne får aldrig deres penge tilbage endsi- ge formidlet noget modeljob.

Da denne praksis er på kant med loven og til stor skade for de seriøse modelbureauer, vil det være et godt initiativ, om ministeren formulerer de nødvendige lovændringer.

Svar (13/5 96)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne præcisere, at vi i Danmark ikke har nogen speciel lov om vikarbureauer, men at vikarbureauerne selvfølgelig er underlagt de generelle lovbestemmelser om god forretningsførelse, som følger af aftaleloven, købeloven, straffeloven m.v.

Med liberaliseringen af formidlingsvirksomheden pr. 1. juni 1990 skete der en ophævelse af alle hidtidige restriktioner i Arbejdsministeriets lovgivning for vikarbureauvirksomhed og anden formidling af arbejdssøgende.

Et hovedformål med liberaliseringen af arbejdsformidlingen var at opnå en bedre betjening af arbejdsmarkedet. De arbejdssøgende skulle have bedre valgmuligheder til at finde arbejde samtidig med, at virksomhederne fik flere rekrutteringsmuligheder.

Under Folketingets behandling af lovforslaget blev der givet tilsagn om, at Arbejdsministeriet ville følge udviklingen nøje, således at man kunne gribe ind, hvis liberaliseringen måtte vise sig at få følger, der er menneskeligt eller etisk uacceptable. Efter 2 år skulle der gøres status for, hvordan udviklingen havde været.

AF-regionerne blev bedt om at følge udviklingen på området med henblik på at opfange såvel positive som negative erfaringer. AF skulle især være opmærksom på eventuelle tilfælde, hvor liberaliseringen måtte vise sig at få følger, som er menneskeligt eller etisk uacceptable.

Resultatet af undersøgelsen, der forelå i december 1992, viste bl.a., at liberaliseringen ikke havde påvirket formidlingsvirksomheden, og det skønnedes, at der ikke ville ske en vækst inden for det private formidlingsområde. Det kunne konstateres, at flere AF-regioner havde etableret et udmærket samarbejde med private formidlere og vikarbureauer. Det kunne også konstateres, at der ikke havde vist sig etisk uacceptable forhold omkring liberaliseringen, men at der dog havde været enkeltstående tilfælde, hvor folk havde oplyst til AF, at de havde følt sig misbrugt ved at skulle betale op til 1.000 kr. for at stå i et kartotek.

Undersøgelsen stemmer overens med observationer i Socialforskningsinstituttets undersøgelse »Fri formidling«, som blev offentliggjort i november 1992. Der er ikke senere gennemført officielle undersøgelser, men det er vurderingen, at billedet er uændret.

Det vil derfor være min vurdering, at liberaliseringen, som i øvrigt har dannet model for andre medlemslande i EU, har vist sig at være et positivt bidrag til, at vi i Danmark har en fleksibel formidling, som både er til gavn for de arbejdssøgende og for virksomhederne. Jeg kan derfor ikke medvirke til en opstramning på området som foreslået af spørgeren.

Spm. nr. S 2128

Til socialministeren (2/5 96) af:

Tom Behnke (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at gældende lovgivning giver mulighed for, at kommuner, almennyttige boligselskaber, selvejende institutioner, religiøse foreninger og andre allerede i dag frit kan opføre og indrette oldekoller med fælles servicearealer m.v., og hvilke geniale nyheder ligger der i bekræftende fald i ministerens udtalelser til Ekstra Bladet den 30. april 1996 om ovennævnte problemstilling?«

Begrundelse

Ministeren har til dagspressen den 30. april 1996 udtalt, at der skal gives mulighed for moderne plejehjem, men sådan er loven allerede indrettet. Der er således ikke noget nyt i ministerens udsagn.

I artiklen siger ministeren bl.a.: »Desværre er det stadig en lille eksklusiv flok, der selv har mulighed for at oprette et oldekolle. Jeg vil gerne give de ældre, der har behovet, men som måske ikke kender andre at gøre det sammen med eller ikke har råd til at købe en ejendom, de samme muligheder«.

Det er uforståeligt, at en ansvarlig minister kan lancere ideer som nye og epokegørende, når de i forvejen er indeholdt i gældende lov. Dette er endnu et bevis for, at ministeren ikke har hverken evne eller vilje til at sikre den ældre befolkning de nødvendige plejehjem, som bilstandsloven foreskriver, der skal være til rådighed, og som et enigt Folketing inkl. ministeren i opposition bekræftede ved en dagsorden vedtaget den 25. april 1991 i Folketinget.

Svar (14/5 96)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Først vil jeg gøre opmærksom på, at regler om etablering af boliger hører under boligministerens ressort. Jeg vil derfor ikke give spørgeren en redegørelse for de muligheder, der findes for at etablere forskellige former for oldekoller.

Det er imidlertid mit indtryk, at der er en del ældre – og kommende ældre – som godt kunne tænke sig at bo i en eller anden form for oldekolle. Når de holder sig tilbage med at realisere deres idé, kan der være forskellige grunde. Det er nemlig ikke helt enkelt at etablere et oldekolle. Der kan være problemer med at finde de rigtige personer at gøre det sammen med eller at overskue og håndtere, hvordan man praktisk realiserer sine tanker. Den enkeltes økonomi kan også stille sig hindrende i vejen.

Det er derfor min vurdering, at selv om der i dag er muligheder, er der også behov for udvikling. I denne forbindelse vil jeg understrege, at jeg ikke kun forestiller mig én, men mange forskellige former for oldekoller; det gælder med hensyn til idégrundlag og organisationsform. Oldekoller kunne således opføres og finansieres som ejerboliger, andelsboliger eller som almennyttige boliger (almene boliger).

Ældreboligrådet, der er rådgivende over for boligministeren, arbejder med et udspil om den langsigtede ældreboligpolitik, herunder »flytte i tide-problematikken« og bofællesskaber for ældre. Både boligministeren og jeg vil lytte meget opmærksomt til forslag fra ældreboligrådet om, hvordan man kan få bofællesskaber

for ældre til at spille en større rolle i fremtidens ældrepolitik.

Spm. nr. S 2173

Til justitsministeren (7/5 96) af:

Bendt Bendtsen (KF):

»Vil ministeren oplyse de bearbejdede faktatal, herunder beregningsnormativerne for de enkelte politikredse i perioden 1992-94, der ligger til grund for »Beretning om kriminalpolitiets produktivitet, 1991-1994«?»

Foreløbigt svar (14/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Rigspolitechefen om en udtalelse.

Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 2152

Til justitsministeren (2/5 96) af:

Óli Breckmann (KF):

»Vil ministeren vedrørende undersøgelsen af den færøske banksag, jf. lov nr. 356 af 8. juni 1995, redegøre for, om resultatet af undersøgelsen kan anvendes til at foretage en vurdering af spørgsmålet om et eventuelt retligt ansvar, selv om man ikke har iagttaget bestemmelserne i retsplejeloven om offentlighed, vidnepligt og -ansvar og en eventuelt sigtet persons rettigheder, og kan den manglende iagttagelse af disse bestemmelser medføre, at oplysningerne, som er tilvejebragt af undersøgelseskommissionen, ikke bliver taget i betragtning i forbindelse med en eventuel kommende retssag?«

Begrundelse

I henhold til udtalelser til pressen fra bisiddere, sagkyndige og andre er der i øjeblikket tvivl om retssikkerheden hos de parter, der er involveret i undersøgelsen af den færøske banksag.

Således som sagen foreligger oplyst, kan man umiddelbart få den opfattelse, at undersøgelsen i den nuværende form er mangelfuld og ikke i tilstrækkelig grad respekterer fundamentale retssikkerhedsgarantier.

Ifølge disse forlydender kunne dette medføre, at det arbejde, kommissionen i øjeblikket udfører, er forgæves, idet et eventuelt resultat ikke kan anvendes til det planlagte formål.

Spørgsmålet er stillet, for at den færøske offentlighed ikke helt skal miste tilliden til den mellem Danmark og Færøerne indgåede aftale om undersøgelsen af banksagen, og spørgsmålet ønskes besvaret hurtigst muligt, idet det for Færøerne har vital betydning at nå frem til en afklaring af holdbarheden af førnævnte udtalelser.

Svar (17/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

1. Efter § 2, stk. 1, i loven om undersøgelse af den færøske banksag har kommissionen til opgave at undersøge og klarlægge det samlede begivenhedsforløb i forbindelse med de initiativer, der i 1992 blev taget for at redde Sjøvinnubanken og Føroyabanken fra økonomisk sammenbrud, og frem til sammenlægningen af bankerne i 1994. Kommissionen skal navnlig undersøge omstændighederne omkring aktiebyttet den 22. marts 1993 mellem Den Danske Bank og Finansieringsfonden af 1992.

I lovens § 2, stk. 2, er der fastsat følgende:

»Undersøgelsen skal kunne give grundlag for, at det efterfølgende kan vurderes, om der kan gøres et retligt ansvar gældende over for involverede myndigheder, virksomheder og personer.«

I bemærkningerne til bestemmelsen er der bl.a. anført:

»Grundlovens § 61, 2. pkt., indeholder et forbud mod at nedsætte særdomstole med dømmende myndighed. Der er derfor ikke mulighed for at give kommissionen adgang til at træffe bindende afgørelser om de retlige spørgsmål, som sagen giver anledning til.

For at fremhæve, at kommissionens opgave er at foretage en forundersøgelse, hvis resultater kan danne grundlag for involverede myndigheders og institutioners vurdering af eventuelle ansvarsspørgsmål, er det i stk. 2 bestemt, at kommissionens undersøgelse skal kunne give

grundlag for, at det efterfølgende kan vurderes, om der kan gøres et retligt ansvar gældende over for involverede myndigheder, virksomheder eller personer.

De retlige konklusioner, herunder med hensyn til om der er grundlag for at gøre økonomiske krav gældende om fornødent ved sagsanlæg ved de almindelige domstole, må således drages af de involverede myndigheder og institutioner på grundlag af den afklaring af det faktiske begivenhedsforløb, som kommissionen gennem undersøgelsen har tilvejebragt.«

Som det fremgår, består kommissionens arbejde i at undersøge og klarlægge faktum i den færøske banksag. Herom skal kommissionen afgive en beretning, jf. lovens § 7. På grundlag heraf kan de involverede myndigheder og institutioner vurdere, om man vil søge nogen draget retligt til ansvar efter de herom gældende regler.

Kommissionen har – på samme måde som undersøgelsesretter og kommissionsdomstole – ikke dømmende myndighed og kan heller ikke have det, jf. grundlovens § 61, 2. pkt. Kommissionens bevisvurderinger er således ikke retligt bindende for parterne under en eventuel efterfølgende retssag.

Spørgsmålet om, hvorvidt det materiale, som kommissionen tilvejebringer, kan anvendes som bevismateriale eller på anden måde under en eventuel efterfølgende retssag, må i givet fald afgøres af retten efter de regler, som gælder for behandlingen af den pågældende sag.

2. Det er i spørgsmålet anført, at man i loven om undersøgelse af den færøske banksag ikke har iagttaget bestemmelserne i retsplejeloven om bl.a. »vidnepligt og vidneansvar og en eventuelt sigtet persons rettigheder«.

Det kan hertil oplyses, at det i lovens § 4, stk. 3, udtrykkelig er fastsat, at forklaring afgives efter reglerne i retsplejeloven.

Dette indebærer, at personer, der indkaldes til at afgive forklaring i retten, som udgangspunkt har vidnepligt, og at forklaring afgives under sædvanligt vidneansvar. Vidnepligten er undergivet de almindelige begrænsninger i retsplejeloven (bortset fra § 169 og § 170, stk. 3). Dette indebærer bl.a., at ingen kan forpligtes til at afgive vidneforklaring, hvis den pågældende herved vil udsætte sig selv for straf eller tab af velfærd, jf. retsplejelovens § 171, stk. 2, nr. 1.

Retten vejleder, hvis omstændighederne giver grund til det, vidnerne om indholdet af reglerne om vidneudelukkelse og vidnefritagelse. Det er

i den forbindelse i forarbejderne til loven forudsat, at personer, som kan risikere et disciplinært eller strafferetligt ansvar, afhøres med en tilkendegivelse om, at de ikke har pligt til at udtale sig, og at forklaring afgives uden sædvanligt vidneansvar.

Lovens regler om afgivelse af forklaring i retten er således i overensstemmelse med det almindelige retssikkerhedsprincip om, at ingen kan forpligtes til at inkriminere sig selv.

3. Endelig kan anføres, at det forhold, at forklaringerne afgives for lukkede døre, jf. lovens § 4, stk. 4, ikke har betydning for de ovenfor anførte spørgsmål.

4. Sammenfattende er der således efter Justitsministeriets opfattelse ingen tvivl om, at lovens regler om, hvordan undersøgelsen skal gennemføres, er udformet således, at formålet med undersøgelsen som angivet i § 2, stk. 2, kan opnås.

Spm. nr. S 2153

Til justitsministeren (2/5 96) af:

Óli Breckmann (KF):

»Kan den særlige fremgangsmåde med hensyn til tilvejebringelse af oplysninger i henhold til lov nr. 356 af 8. juni 1995 om undersøgelse af den færøske banksag medføre, at undersøgelsen bliver tilsidesat som værende uden retsvirkning af Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 2152.

Svar (17/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. S 2152 har undersøgelseskommissionen – på samme måde som undersøgelsesretter og kommissionsdomstole – ikke dømmende myndighed. Beretningen fra undersøgelseskommissionen indeholder ikke en afgørelse endsige en dom, men har alene til formål at tilvejebringe det bedst mulige grundlag for, at de relevante myndigheder m.v. efterfølgende kan tage stilling til, om

der skal drages konsekvenser i sagen. Undersøgelseskommissionens resultat har således ikke i sig selv nogen »retsvirkning«.

Der henvises i den forbindelse til besvarelsen af spørgsmål nr. S 2152.

Justitsministeriet finder i øvrigt ikke, at den fastlagte fremgangsmåde med hensyn til afgivelse af forklaring i retten indebærer en krænkelse af Den europæiske Menneskerettighedskonvention, der er gennemført i dansk ret ved lov nr. 285 af 29. april 1992.

Spm. nr. S 2096

Til undervisningsministeren (29/4 96) af:

Anne Baastrup (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvad baggrunden er for, at oversendelsen af et aktstykke til Finansudvalget om ombygning på Danmarks Tekniske Universitet (DTU), bygning 221, er blevet forsinket ca. ½ år, jf. artikel i Ingeniøren den 26. april 1996?«

Begrundelse

I november 1995 var DTU i gang med en længe planlagt ombygning af bygning 221. Da Undervisningsministeriet og DTU i efteråret 1995 havde aftalt, at ventilationsforholdene i bygning 221 skulle bringes i orden, ville DTU gennemføre dette arbejde samtidig med den planlagte ombygning. DTU tilbød at anvende egne driftsmidler til dette arbejde. Det krævede dog, at Undervisningsministeriets Byggedirektorat sendte et aktstykke til Folketingets Finansudvalg, så driftsmidlerne kunne blive konverteret til anlægsmidler.

Dermed kunne både Undervisningsministeriet og DTU spare en del midler og samtidig undgå at foretage to ombygninger af bygning 221.

I november 1995 blev DTU og Undervisningsministeriet derfor enige om, at et aktstykke skulle sendes til Folketingets Finansudvalg. Men nu, snart 6 måneder efter, har Byggedirektoratet endnu ikke sendt aktstykket af sted, hvilket har haft som konsekvens, at ombygningen har ligget stille siden efteråret 1995.

Svar (13/5 96)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen): På opfordring fra DTU traf Undervisningsministeriets Byggedirektorat i november 1995 beslutning om at standse den igangværende bygningsrenovering i bygning 221 på DTU.

Dette skete for at undersøge, om det var muligt at lade arbejdet gennemføre i sammenhæng med en påtænkt renovering af procesventilationen i samme bygning, ligesom man ville opgøre konsekvenserne i forbindelse hermed.

Det kan oplyses, at renoveringen af procesventilationen skal gennemføres som led i en samlet handlingsplan for forbedring af arbejdsmiljøet i laboratorierne på landets universiteter. Planen blev i efteråret 1995 vedtaget af Undervisningsministeriet i samarbejde med Arbejdstilsynet.

Undervisningsministeriet gjorde samtidig (november 1995) DTU opmærksom på, at indgreb i og udvidelse af det igangværende projekt krævede bevillingsmyndighedernes godkendelse, og at dette ville forsinke byggearbejdets gennemførelse.

Der er nu skabt afklaring på afgrænsning af arbejderne og forhandlet med rådgiver om standsnng og ændring af aftaler. Endvidere har vi tilrettelagt den samlede renovering i bygning 221, så vi kan udnytte de indhentede erfaringer herfra i de kommende aktiviteter i forbindelse med gennemførelsen af handlingsplanen for renovering af procesventilation.

Jeg redegør for de tidsmæssige og økonomiske konsekvenser af de ændrede dispositioner for Finansudvalget.

Ad spm. nr. S 1873

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af Jan Køpke Christensen stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1995-96, forhandlingerne side 5537, lød således:

Til justitsministeren (1/4 96) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Er ministeren af samme opfattelse som spørgeren, nemlig at ansatte i politikorpset har en grundlovssikret ret til at ytre sig politisk i

offentligheden uden at komme i den situation, at andre i korpset ikke ønsker at samarbejde med vedkommende?»

Supplerende svar (14/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Politimesteren i Gråsten og Rigspolitichefen.

Rigspolitichefen har i anledning af det stillede spørgsmål oplyst, at alle offentligt ansatte, herunder ansatte i politistyrken, har ret til at ytre sig politisk med respekt af de almindelige regler i lovgivningen, herunder bl.a. tjenestemandslovens regler om tjenestemænds pligter i forhold til staten.

En tjenestemand's politiske ytringer og holdninger, som er i modsætning til andre tjenestemænds holdninger på samme arbejdsplads, kan naturligvis give anledning til drøftelse af samarbejdsforhold på arbejdspladsen. Dette gælder, uanset om de politiske holdninger eller ytringer har sammenhæng med det konkrete arbejde, som udføres på den enkelte arbejdsplads, eller ej. Samarbejdsproblemer af denne art må løses på den enkelte arbejdsplads. Som en generel regel må anføres, at uoverensstemmelser mellem medarbejdere om politiske ytringer og holdninger ikke i sig selv lovligt kan begrunde en vægring mod at deltage i løsningen af opgaverne på arbejdspladsen sammen med de medarbejdere, hvis politiske holdninger man ikke deler.

Justitsministeriet kan henholde sig til det af Rigspolitichefen anførte.

Politimesteren i Gråsten har om baggrunden for den konkrete sag oplyst, at politiassistent Lars Rydhard har taget initiativ til etablering af en forening ved navn Hjemstavnsbevægelsen, hvis formål efter samtalen i medierne er at forsøge at udvirke en stramning af den førte udlændingepolitik. Politiaffistent Lars Rydhards initiativ har bevirket en omfattende mediedækning først og fremmest ved læserbreve i Jydske Vestkysten samt i Radio Syd, TV Syd og TV 2.

Politiaffistent Ernst Christensen, der ligesom politiassistent Lars Rydhard er tjenestegørende på politistationen i Åbenrå, har såvel overfor Politimesteren i Gråsten som i medierne tilkendegivet, at han ikke kan acceptere at skulle samarbejde med politiassistent Lars Rydhard på

grund af dennes offentligt tilkendegivne holdninger.

Politiaffektøren i Gråsten politikreds har efter aftale med politimesteren i en samtale med politiassistent Ernst Christensen gjort det klart, at politiassistent Ernst Christensen i en given situation, hvor de to f.eks. er tjenstgørende på samme hold, er forpligtet til at samarbejde med politiassistent Lars Rydhard.

Ad spm. nr. S 1874

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af Jan Kørpe Christensen stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1995-96, forhandlingerne side 5537, lød således:

Til justitsministeren (1/4 96) af:

Jan Kørpe Christensen (FP):

»Har ministeren kendskab til andre eksempler end det i spørgsmål nr. S 1873 nævnte, hvor politiassistenter har nægtet at arbejde sammen med andre politiassistenter grundet politisk overbevisning?«

Supplerende svar (14/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Der henvises indledningsvis til besvarelsen af spørgsmål nr. S 1873 fra samme spørger vedrørende offentligt ansattes ret til med respekt af de almindelige regler i lovgivningen at fremkomme med politiske ytringer og holdninger.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitichefen, der har oplyst, at Rigspolitiet ikke er bekendt med andre sager af tilsvarende karakter.

Ad spm. nr. S 1875

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af Jan Kørpe Christensen stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1995-96, forhandlingerne side 5537, lød således:

Til justitsministeren (1/4 96) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Finder ministeren det acceptabelt, at ansatte i politikorpset nægter at samarbejde udelukkende på grund af politisk overbevisning hos andre kolleger?«

Supplerende svar (14/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. S 1873 fra spørgeren.

Spm. nr. S 2143

Til indenrigsministeren (2/5 96) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til, at kommunernes praksis med at oprette kunstfonde til brug for udsmykning af bygninger bringes til ophør i erkendelse af, at de er ulovlige?«

Begrundelse

Af ministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 1962 fremgår det, at kommunerne ikke overholder loven, når der oprettes kunstfonde til brug for udsmykning af bygninger. Når ministeren erkender, at forholdene er ulovlige, finder spørgeren det naturligt, at der bliver grebet ind over for denne praksis.

Svar (13/5 96)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Der er i begrundelsen for spørgsmålet henvist til min besvarelse af spørgsmål nr. S 1962. Dette spørgsmål vedrørte lovligheden af, at en kommunalbestyrelse vedtager at afsætte en vis procentdel af byggesummen for kommunale bygninger til kunstnerisk udsmykning ved kommunale byggerier og at samle pengene op i en fond, så penge dermed ikke bliver brugt til det aktuelle byggeri.

I min besvarelse tilkendegav jeg, at det ikke kan afvises, at der efter bevillingsreglerne kan afgives en rammebevilling til projekter for kunstnerisk udsmykning af kommunale bygninger. Hvorvidt dette ville være lovligt, måtte bero på en vurdering af, om nærmere angivne betingelser var opfyldt. Samtidig anførte jeg, at der ikke kunne ske en henlæggelse af midlerne til en særlig fond.

Jeg er ikke bekendt med noget konkret tilfælde, hvor en kommune ulovligt skulle have oprettet en særlig kunstfond.

I øvrigt varetages det almindelige tilsyn med kommunerne af de tilsynsråd, der er nedsat for hvert amt.

Spm. nr. S 2146

Til sundhedsministeren (2/5 96) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange danske læger der arbejder på danske sygehuse?«

Svar (10/5 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet information fra Sundhedsstyrelsens lægeregister, der omfatter oplysninger om lægers beskæftigelse frem til og med 1994.

Ifølge lægeregisteret havde 8.889 læger med permanent dansk autorisation hovedbeskæftigelse på danske sygehuse i 1994. Dette omfatter ikke læger ansat i sygehusadministrationer.

Herudover var der registreret 233 læger med bibeskæftigelse på danske sygehuse i 1994. En bibeskæftigelse omfatter arbejdstid på under 18,5 time pr. uge.

Spm. nr. S 2147

Til sundhedsministeren (2/5 96) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvordan fordelingen af danske sygehuslæger er opgjort efter stillingsbetegnelse, og oplyse, hvordan de indgår i de

forskellige grupper af sygehuslæger i det daglige sygehusarbejde?»

Svar (10/5 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet information fra Sundhedsstyrelsens lægereregister, der omfatter oplysninger om lægers beskæftigelse frem til og med 1994.

I 1994 var fordelingen af læger med hovedbeskæftigelse på danske sygehuse følgende:

Overlæge, adm. overlæge, cheflæge,

professor, klinikchef: 2.483

Vagtbærende overlæger: 200

Afdelingslæger: 490

Sygehuslæger: 98

1. reservelæge: 2.109

Reservelæge: 3.504

Andre: 5

1. reservelæger og reservelæger er læger under uddannelse til speciallæger eller alment praktiserende læger. De 2.483 læger i chefstillinger indgår normalt ikke i vagtarbejde.

Spm. nr. S 2151

Til sundhedsministeren (2/5 96) af:

Jan Kørpe Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange privatpraktiserende læger der er i Danmark, og i hvilket omfang de deltager i det almindelige sygehusarbejde?»

Svar (10/5 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet information fra Sundhedsstyrelsens lægereregister, der omfatter oplysninger om lægers beskæftigelse frem til og med 1994.

Opgørelsen af læger i almen praksis og speciallægepraksis kan opgøres på fuldtid og deltid. Inden for almen praksis var der i 1994 i alt 3.729 læger på fuldtid og 338 på deltid. Inden for spe-

ciallægepraksis var der i 1994 886 læger på fuldtid og 754 på deltid.

Blandt de deltidsbeskæftigede læger havde 648 hovedbeskæftigelse i sygehusvæsenet. Desuden kan oplyses, at 91 læger med bibeskæftigelse i sygehusvæsenet har hovedbeskæftigelse i praksissektoren.

Spm. nr. S 2178

Til sundhedsministeren (8/5 96) af:

Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Vil ministeren redegøre for forvaltningen af psykiatrilovens bestemmelser om tvangsfiksering, herunder redegøre for, om ministeren mener, at den nuværende praksis efterlever såvel lovens bogstav som ånd?»

Begrundelse

Psykiatriloven omhandler reglerne for, hvornår en patient kan fastspændes. I bekendtgørelse nr. 617 af 21. september 1989 fastsættes i medfør af loven bl.a.:

»Det er en forudsætning for den lægelige ordination, at lægen på grundlag af patientens aktuelle tilstand har vurderet nødvendigheden af tvangsfiksering, og at anvendelse af andre midler, f.eks. øget tilsyn, har vist sig utilstrækkelig eller uigennemførlig som følge af patientens tilstand.« Samtidig fastslår loven, at en patient, der er tvangsfikseret med bælte, skal have fast vagt. Den faste vagt skal ifølge bekendtgørelsen være en udpeget sygeplejerske, plejer eller andet kvalificeret personale, som ikke samtidig har andre arbejdsopgaver end at tage sig af den eller de bæltefikserede patienter.

Spørgeren finder disse regler gode og i overensstemmelse med de helt fundamentale rettigheder, en patient, som bliver fastspændt, har krav på. Men spørgeren er blevet gjort opmærksom på, at lovens regler og i særdeleshed ånd ikke er efterlevet i praksis. Fra tid til anden kommer det frem, at forholdene er langt fra det, som loven skulle sikre. Bl.a. er det ofte lægestuderende, som udgør den pligtige vagt, og fikseringen sker reelt ofte på grund af mangel på personale og således ikke alene som følge af patientens tilstand, som bekendtgørelsen ellers kræver.

Spørgeren ønsker derfor, at ministeren undersøger og kommenterer den praksis, som er på området.

Svar (15/5 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg har fra Sundhedsstyrelsen indhentet følgende udtalelse, som jeg kan henholde mig til:

»Anvendelsen af tvangsfiksering er reguleret i lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien (psykiatriloven) §§ 14-16 og i Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 617 af 21. september 1989 §§ 12-16.

Al anvendelse af tvang på sygehusene skal finde sted i overensstemmelse med psykiatrilovens bestemmelser. Ved anvendelse af tvangsfiksering skal således både de konkrete betingelser i lovens § 14, stk. 2, være opfyldt, før tvangsfikseringen iværksættes, og lovens generelle proportionalitetsprincip, som fremgår af psykiatrilovens § 4, skal være iagttaget.

Proportionalitetsprincippet indebærer, at man ved anvendelse af tvang i den givne situation altid skal anvende den mindst muligt indgribende foranstaltning, og at den tidsmæssige udstrækning af foranstaltningen skal begrænses til det absolut nødvendige.

Sundhedsstyrelsen er ikke i besiddelse af undersøgelser, der belyser de nøjagtige omstændigheder i forbindelse med anvendelsen af tvangsfikseringer på landets psykiatriske afdelinger. Der henvises til den undersøgelse, der for tiden foretages på Justitsministeriets Retspsykiatriske Klinik.

Generelt er det imidlertid Sundhedsstyrelsens opfattelse, at sygehusene forsøger at efterleve psykiatrilovens krav, herunder proportionalitetsprincippet, men at der kan være forhindringer, grundet i manglende personalemæssige ressourcer.

Et sygehus har således orienteret styrelsen om, at man i en række tilfælde ikke har haft fast vagt til en (frivilligt) bæltefikseret patient, dvs. en vagt, som ikke varetog andre opgaver. Dette skyldtes problemer med rekruttering af kvalificeret personale. Den pågældende vagt var således også sat til at varetage andre opgaver end pasning af den bæltefikserede patient.

Ved brev af 18. april d.å. har Sundhedsstyrelsen skrevet til sygehusledelsen og indskærpet, at lovgivningens krav om fast vagt iagttages, og

at man tilrettelægger behandlingen på sygehuset på en måde, som sikrer, at psykiatrilovens retsgarantier efterleves.

Det bemærkes, at det forudsættes i loven, at den faste vagt skal være kvalificeret til at varetage hvervet som fast vagt. Der er således intet i vejen for, at en medicinstuderende virker som fast vagt ved en bæltefikseret patient i det omfang, vedkommende har den fornødne teoretiske og praktiske erfaring med hensyn til behandlingen af psykiatriske patienter.«

Spm. nr. S 2104

Til justitsministeren (30/4 96) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Hvilke erfaringer har ministeren gjort i forbindelse med attentatet i Horserød Statsfængsel, og hvilke skridt vil ministeren tage for at beskytte personalet?«

Svar (10/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Episoden den 26. april 1996, hvor et indsat medlem af en motorcykelklub i Statsfængslet ved Horserød blev alvorligt såret ved et granat-angreb begået af personer, der udefra brød ind i fængslet, har givet anledning til forskellige initiativer med henblik på at beskytte personalet og de indsatte.

Samme dag, som angrebet fandt sted, blev lederne af Kriminalforsorgens åbne fængsler bedt om snarest at give indsatte, som var i en truet situation, tilbud om at afsone under mere beskyttede forhold, det vil sige ved placering i lukket fængsel eller arresthus.

Der er også sket overførsel af indsatte uden deres samtykke i det omfang, de gældende regler giver mulighed herfor.

For så vidt det har været skønnet nødvendigt, er der i den aktuelle situation sket en forøgelse af bemanningen om natten i nogle af de åbne anstalter.

I anledning af angrebet besluttede Justitsministeriet endvidere, at det skulle vurderes, om der var behov for at iværksætte en skærpet overvågning af Kriminalforsorgens åbne anstalter og pensioner. Lederne af disse institutioner blev derfor den 29. april 1996 anmodet om at

overveje, om der i det enkelte tilfælde var behov for en skærpet overvågning, og i givet fald om at rette henvendelse til den stedlige politimester med henblik på en nærmere drøftelse af dette spørgsmål.

Samtidig med denne anmodning udsendte Justitsministeriet en cirkulæreskrivelse til politiet om sikkerheden i Kriminalforsorgens åbne anstalter, hvori man anførte, at den aktuelle situation gjorde det nærliggende at intensivere kontakterne mellem den stedlige politimester og den enkelte anstalts leder med henblik på at opnå et bedre grundlag for at vurdere såvel de indsattes som personalets sikkerhed, ligesom sådanne kontakter vil kunne danne grundlag for overvejelser om eventuelt at skærpe politiets patruljering m.v. omkring den pågældende anstalt. Endvidere anmodede man politikredse- ne om i forbindelse med anmeldelse af domfældte til afsoning at være særlig opmærksomme på at give Direktoratet for Kriminalforsorgen oplysninger om den domfældtes eventuelle tilknytning til rockermiljøet.

De oplysninger om en domfældts eventuelle tilknytning til rockermiljøet, som Direktoratet for Kriminalforsorgen modtager fra politikredse- ne, vil indgå i direktoratets afgørelse om anbringelse af den domfældte. Afgørelsen af, om en domfældt skal anbringes i åben eller lukket anstalt, beror på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, men oplysning om tilhørsforhold til rockermiljøet vil efter gældende praksis med vægt tale for anbringelse i lukket anstalt.

Spm. nr. S 2181

Til miljø- og energiministeren (8/5 96) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilke krav der i fremtiden vil blive stillet til katamaranfærgerne i forbindelse med de problemer, de afstedkommer med deres høje fart, støj og hækbølger m.v.?«

Begrundelse

Katamaranfærgernes hurtige indmarch på færgeområdet har medført adskillige gener for fritidssejlere og småbåde i form af bl.a. støj og hækbølger. Med det stadig stigende antal kata-

maranfærger bør disse eftervirkninger undersøges og minimeres.

Svar (15/5 96)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Den 29. april 1996 blev det sidste møde afholdt i styregruppen vedrørende en støjundersøgelse omkring Cat-Link-færgerne, som jeg i oktober sidste år bad Miljøstyrelsen lade foretage. Støjmålingerne er foretaget af Delta Akustik og Vibration, som er Miljøstyrelsens referencelaboratorium. Målingerne er foretaget dels ved havet og dels ved støjramtes bopæl.

Det følger af rapporten, at støjen fra Cat-Link-færgerne er mere lavfrekvent end støjen fra de øvrige færger, som sejler Århus-Kalundborg, og den har et væsentlig højere niveau. Støjen varierer dog afhængigt af vejret. Ved flere lejligheder er det konstateret, at støjen fra Cat-Link har en pulserende karakter, hvilket gør støjen meget karakteristisk og generende.

Jeg mener klart, at den bestående situation er uacceptabel. Jeg har derfor bedt Miljøstyrelsen om at komme med et konkret udspil om regulering af støj fra færger i danske farvande.

Også rederiet anerkender rapportens konklusioner. Rederiet har allerede bedt det samme konsulentfirma, som har udført støjmålingerne, om at undersøge, hvilke tekniske ændringer der skal til for at reducere støjen fra færgerne til et acceptabelt niveau.

Med hensyn til den hurtigtgående sejlads' påvirkning af dyrelivet forbereder Skov- og Naturstyrelsen for øjeblikket en undersøgelse af sejladsens forstyrrelseseffekt på dyrelivet i vildtreservatet ved Stavnsfjord.

I reservatet er der i dag fastsat en maksimumshastighed på 20 knob. Cat-Link har en midlertidig dispensation til på nogle af afgangene at sejle igennem med højere hastighed. Dispensationen udløber den 14. juli 1997, hvor det må forventes, at der på baggrund af undersøgelsens resultater kan træffes endelig afgørelse om sejlads med katamaranfærger i reservatet.

Endelig har Miljøstyrelsen oplyst, at Søfartsstyrelsen i samarbejde med Dansk Hydraulisk Institut forbereder en undersøgelse af sikkerheden til søs som følge af bølgerne. Søfartsstyrelsen har i forbindelse hermed ved skrivelse dateret den 8 maj 1996 pålagt rederiet på en nærmere angivet strækning ved Kalundborg at sejle med reduceret fart, således at de af færgerne

genererede bølger ikke medfører farer for mindre både og fartøjer i området.

ger af vejlovgivningen, som hører under trafikministerens ressort, foretager jeg mig ikke videre i sagen.

Spm. nr. S 2099

Til indenrigsministeren (29/4 96) af:

Ole Donner (DF):

»Vil ministeren tage initiativ til at sikre, at private, der ønsker at opstille et cykelstativ, ikke skal søge et utal af myndigheder om tilladelse?«

Begrundelse

Der henvises til en konkret sag fra Københavns Kommune, hvor en ejerforening har ønsket at opstille et cykelstativ for at sikre, at forbipasserende ikke falder over cykler på gaden.

Efter at have søgt om tilladelse til opstillingen af cykelstativet hos Københavns Kommune fik ejerforeningen det svar, at der skulle søges et utal af myndigheder for at få tilladelse.

Det er spørgerens opfattelse, at ejerforeningen i en sag som denne er udsat for et helt urimeligt kommunalt bureaukrati, som der bør gøres effektivt op med.

Eksempelvis kunne man, hvis det virkelig er nødvendigt at søge så mange tilladelser, pålægge den pågældende kommune at drage omsorg for, at kommunen med de bedre administrative muligheder, en kommune har for dette, kunne koordinere arbejdet med de nævnte ansøgninger.

Svar (13/5 96)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at det vedrører en konkret sag fra Københavns Kommune.

Jeg har forstået spørgsmålet således, at det ikke drejer sig om indenrigsministerens retlige tilsyn med Københavns Kommune, men derimod om hensigtsmæssigheden af lovgivningen på området og om kommunens forvaltning heraf.

Da sagen drejer sig om Københavns Kommunes komplicerede ledningsnet snarere end om »et helt urimeligt kommunalt bureaukrati«, og den retlige regulering af forholdene i øvrigt føl-

Spm. nr. S 2102

Til forskningsministeren (29/4 96) af:

Ole Donner (DF):

»Vil ministeren sikre, at Tele Danmark ikke sætter urimelige begrænsninger på, hvem der kan få en telefon?«

Begrundelse

Dagbladet B.T. har den 24. april 1996 beskrevet en konkret sag, hvor en person har fået nej fra Tele Danmark til at kunne bestille en mobiltelefon. Ifølge avisen er årsagen til afslaget, at den pågældende har haft en person boende, der har haft problemer med betalingen. Det er imidlertid spørgerens holdning, at det må være kunden personligt og ikke logerende eller andre, der gøres til genstand for kreditvurdering. På den baggrund bør ministeren klargøre over for Tele Danmark, at selskabet ikke kan skalte og valte med nye kunder efter forgodtbefindende.

Svar (10/5 96)

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Af begrundelsen fremgår, at spørgsmålet er stillet med udgangspunkt i en konkret sag, som er beskrevet i dagbladet B.T. den 24. april 1996 vedrørende bestilling af en mobiltelefon. Af begrundelsen fremgår, at ifølge B.T. skulle Tele Danmark Mobil i den konkrete sag have givet afslag på bestilling af abonnement, idet den pågældende bestiller havde »haft en person boende, der har haft problemer med betalingen«.

Jeg skal understrege, at jeg ikke kan gå ind og kommentere den konkrete sag. I anledning af spørgsmålet har jeg imidlertid indhentet den i kopi vedlagte udtalelse af 6. maj 1996 fra Telestyrelsen, som er tilsynsmyndighed på området. (Ikke optrykt her).

Det fremgår af udtalelsen, at Tele Danmark Mobil, både for så vidt angår GSM- og NMT-systemet, er berettiget til i henhold til abon-

mentsvilkårene at sikre sig mod økonomiske tab ved at foretage en kreditvurdering af den enkelte kunde. Der er imidlertid ikke adgang til at inddrage forhold vedrørende andre beboere i den pågældendes husstand i kreditvurderingen.

Det samme gør sig gældende for den offentlige telefonitjeneste i henhold til de for dette område gældende abonnementsvilkår.

Spm. nr. S 2168

Til trafikministeren (6/5 96) af:

Ole Donner (DF):

»Vil ministeren sikre, at Mercandia Linierne kan få fri adgang til besejling af Helsingborg Havn, således at den fri konkurrence på Helsingør-Helsingborg-ruten gennemføres, og hvilke initiativer har ministeren taget, henholdsvis vil ministeren tage i den anledning?«

Begrundelse

Der henvises til udtalelser fra Helsingborgs borgmester, Britta Rundstrøm, som har truet med at opstille nye og egne kriterier for, hvem der må besejle HH-ruten.

Spørgeren er bekymret for, at den fri konkurrence til gavn for kunderne på HH-ruten, som Folketinget har vedtaget, undergraves af Helsingborg by og dens borgmester.

Den danske regering bør efter spørgerens opfattelse gøre alt for, at de beslutninger, som Folketinget tager, rent faktisk også føres ud i livet.

Svar (17/5 96)

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Folketinget vedtog som bekendt den 26. april 1996 forslag til lov om konkurrerende færgefart mellem Helsingør og Helsingborg. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at det nye rederi på ruten skal forhandle med havnemyndighederne i Helsingborg med henblik på at opnå de fornødne tilladelser. Det er fra havnen tilkendegivet, at der vil være plads til et nyt færgerederi.

Den 8. maj 1996 havde jeg og Trafikministeriets embedsmænd møder med Helsingborgs

borgmester, Britta Rundstrøm, og Helsingborgs havnemyndigheder med henblik på at hjælpe Mercandia i forhandlingerne om at opnå de fornødne tilladelser.

Som jeg udtalte i en pressemeddelelse af 8. maj 1996, gav Helsingborgs borgmester, Britta Rundstrøm, på mødet udtryk for en positiv indstilling til at få løst sagen.

Mercandia, som også deltog i mødet, aftalte med Helsingborgs havnemyndigheder snarest at fortsætte forhandlingerne, for så vidt angår de mere tekniske forhold.

Trafikministeriet følger sagen nøje og er naturligvis parat til at yde al den bistand, der er nødvendig for at sikre, at Mercandia kan besejle Helsingborg Havn.

Spm. nr. S 2172

Til skatteministeren (7/5 96) af:

Ole Donner (DF):

»Har ministeren forståelse for de kolossale problemer, de komplicerede regler om beregning af godtgørelse for energiafgifter giver specielt de mindre virksomheder, og vil ministeren tage initiativer til at komme virksomhederne i møde?«

Begrundelse

Tusindvis af virksomheder har for øjeblikket store vanskeligheder med at få beregnet godtgørelse for energiafgifter. Vanskelighederne kompliceres af, at 10. maj er sidste frist for aflevering af momsregnskabet, som også indeholder beregningen vedrørende energiafgifter.

Da virksomhedernes problemer ikke er selvskabte, men skabt af et helt utrolig indviklet regelsæt vedtaget i Folketinget på regeringens initiativ, bør regeringen have forståelse for virksomhedernes problemer og komme virksomhederne i møde.

Spørgeren finder, at en imødekommenhed over for virksomhederne kunne ske ved, at fristen for aflevering af momsregnskabet blev udsat. Sekundært at man skilte tingene fra hinanden og udsatte indleveringen vedrørende godtgørelse af energiafgifterne.

Svar (15/5 96)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Godtgørelse af energi- og CO₂-afgift berører alle momsregistrerede virksomheder. At afregningen sker via momssystemet, er en væsentlig administrativ forenkling i forhold til selvstændige opgørelser og deraf følgende udbetalinger.

Langt de fleste virksomheder bruger el til procesformål samt olie eller gas til rumvarme og varmt vand. Dette gælder i særdeleshed de mindre virksomheder. Jeg kan således ikke genkende, at der skulle være »kolossale« problemer med at anvende de nye godtgørelsesregler for energi- og CO₂-afgift, idet opdelingen således i vid udstrækning følger fordeling mellem el på den ene side og brændsel på den anden side.

For de virksomheder, der skal opdele energiforbruget fra en energikilde til både rumvarme/varmt vand og procesformål, er der allerede mulighed for at få dispensation i de første 6 måneder, så fordelingen kan foretages på grundlag af et kvalificeret skøn, indtil målerne er sat.

Jeg mener ikke, at der er grund til at ændre fristen for indsendelse af opgørelsen. I øvrigt fortæbes retten til godtgørelse ikke, hvis en virksomhed ikke får modregnet godtgørelsen i indeværende momsperiode.

Virksomhederne har jo i øvrigt haft kendskab til reglerne siden november, da Told og Skat udsendte en vejledning til samtlige momsregistrerede virksomheder.

Spm. nr. S 2195

Til landbrugs- og fiskeriministeren (9/5 96) af:
Lene Espersen (KF):

»Vil ministeren kommentere den af Norge, Rusland, Island og Færøerne netop indgåede aftale om fordeling af atlantoskandiske sild, hvor Norge tildeles 695 t, Rusland 165 t, Island 190 t og Færøerne 65 t, samt redegøre for, hvad regeringen agter at foretage sig nationalt og i EU-regi for at sikre fortsat fiskeri- og landingsadgang for EU's og grønlandske fiskere til de fire ovennævnte nationer?«

Svar (17/5 96)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Den 6. maj 1996 blev Færøerne, Island, Norge og Rusland på et møde i Oslo enige om en aftale vedrørende forvaltningen af atlantoskandisk sild. Aftalen indeholder bestemmelser for de pågældende landes fiskeri i egne farvande samt på internationalt farvand.

For 1996 er parterne blevet enige om et samlet udtag på 1.117.000 t, af hvilket Norge tildeles 695.000 t, Rusland 166.000 t, Island 190.000 t og Færøerne 66.000 t.

Aftalen indeholder endvidere bestemmelser om, at Rusland skal overføre 5.000 t til Norge. Yderligere 5.000 t er bestemt for Ruslands EEZ. Norge og Rusland har besluttet ikke at fiske disse 10.000 t af bevaringsmæssige hensyn.

Den indgåede aftale får umiddelbart ingen konsekvenser for EU-fiskerne, der fortsat kan fiske inden for den autonomt fastsatte TAC på 150.000 t, som blev vedtaget på rådsmødet den 22. april.

Med hensyn til landing af atlantoskandiske sild kan EU-fiskere fortsat lande på Færøerne, mens de norske myndigheder forudsætter en international aftale, før landing i Norge kan finde sted.

Fra dansk side er man indstillet på at medvirke til en international løsning om forvaltningen af atlantoskandisk sild omfattende alle interesserede parter i det nordøstlige Atlanterhav.

Som led i en samlet aftale vil Danmark lægge vægt på, at der sikres EU's fiskere landingsadgang i de lande, der er omfattet af aftalen.

Spm. nr. S 2120

Til sundhedsministeren (29/4 96) af:

Tove Fergo (V):

»Hvad er ministerens holdning til den medicinske behandling, herunder fenemalbehandling, af børn født af stofmisbrugere og alkoholikere og formodede stofmisbrugere og alkoholikere på bl.a. Hvidovre Hospital, og kan ministeren garantere, at disse børn ikke vil blive hjerneskadede eller får andre skader som følge af sundhedsvæsenets medicinske behandling?«

Svar (10/5 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Sundhedsstyrelsen har oplyst følgende til brug for besvarelsen af spørgsmålet:

»Diskussionen om, hvorvidt fenemal er skadelig for børn, specielt for børns udvikling, er ikke ny. Den har tidligere været ført i forbindelse med anvendelse af langtidsfenemalbehandling til børn med feberkrampe. Nogle undersøgelser har i denne sammenhæng givet mistanke om en negativ effekt på børns udvikling ved brug af fenemal. Fenemal er imidlertid ikke anvendt til behandling af feberkrampe i Danmark de sidste ca. 15 år, og i denne tidsperiode er der i øvrigt foregået en meget betydelig indsnævring af indikationsområderne for fenemal. I dag anvendes fenemal til børn på få og snævre indikationer og kun i korttidsbehandling, dvs. dage eller få uger.

De vigtigste indikationer er følgende:

Børn, som i *fosterlivet* udsættes for alkohol og narkotika og andre rusmidler, er i høj risiko for medfødte misdannelser, hjerneskader, væksthæmning, for tidlig fødsel, kompliceret fødsel, dødfødsel og abstinenser. Disse komplikationer kan forebygges med tidlig og tværfaglig behandlingsindsats under graviditet, fødsel, nyfødthedsperioden og de første leveår.

Under graviditeten behandles rusmiddelafhængige gravide med metadon og/eller fenemal for henholdsvis narkotikaafhængighed og/eller afhængighed af andre typer rusmidler hos moderen. Behandlingsmetoden bygger på en international anbefaling og er en afprøvet behandlingsmetode med de nævnte medikamenter uden risici for betydelige bivirkninger. Undladelse af behandling vil indebære stor risiko for ovennævnte komplikationer for børnene, herunder død eller livslange handicap.

Til *nyfødte* anvendes fenemal, når børnene har abstinenser på grund af moderens misbrug af narkotika. Stoffet anvendes dog kun, når opiumsdråber ikke har tilstrækkelig effekt. Herudover anvendes fenemal, når der er tale om abstinenser eller alvorlig mistanke om abstinens ved det såkaldte »føtale alkoholsyndrom«. Også denne behandlingsmetode er internationalt anbefalet og afprøvet uden risici for betydelige bivirkninger. Det skal understreges, at undladelse af behandling af børnene med abstinenser indebærer stor risiko for børnenes liv og førlighed, idet børn med abstinenser bl.a. kan udvikle

akutte, livstruende krampe, vejrtrækningsbesvær, diarré, eksplosiv opkastning m.v. Behandling med andre medikamenter end de ovenfor nævnte vil medføre dårligere kontrol af symptomerne og flere bivirkninger. Endelig anvendes fenemal i neonatalperioden til kortvarig sedering af børn, der skal i respirator, og til behandling af alvorlige krampe hos nyfødte. I tilfælde, hvor krampebehandling må fortsættes igennem længere tid, omstilles til et andet præparat. Denne behandlingsmetode har siden 1985 været anvendt ved Hvidovre Hospital og Rigshospitalet og er fortsat den behandlingsmetode, som internationalt anbefales.

Hos *større børn* anvendes fenemal stort set kun til behandling af status epilepticus og da ikke som førstevalgspræparat.

Det skal understreges, at fenemal har meget få akutte bivirkninger, og endvidere er de anførte indikationer meget tungtvejende, da der ikke er alternativer til flere af de nævnte indikationsområder. Det skal i den forbindelse bemærkes, at i de tilfælde, hvor der kunne være tale om alternative præparater, er kendskabet til eventuelle bivirkninger af disse – såvel på kort som på langt sigt – ikke tilstrækkelige. Endelig kan det oplyses, at så vidt det er Sundhedsstyrelsen bekendt, benyttes fenemal på de nævnte indikationer i hele den vestlige verden, idet der vil være en betydelig risiko for børnene ved at undlade at bruge fenemal, og at der for tiden ikke er dokumenteret bedre alternativer.»

Jeg kan henholde mig til denne udtalelse.

Spm. nr. S 2121

Til sundhedsministeren (29/4 96) af:

Tove Fergo (V):

»Vil ministeren oplyse, om der foregår biomedicinske forsøg, eventuelt behandlingsforsøg, med fenemal eller andre lignende stoffer på børn af stofmisbrugere og alkoholikere?«

Svar (10/5 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Sundhedsstyrelsen har oplyst følgende til brug for besvarelsen af spørgsmålet:

»Sundhedsstyrelsen har i forbindelse med det stillede spørgsmål opfattet andre lignende stoffer som metadon, morfin samt benzodiazepiner.

Sundhedsstyrelsen har foretaget en undersøgelse over anmeldte forsøg i Sundhedsstyrelsens database, hvori indgår fenemal og/eller morfin og/eller metadon og/eller benzodiazepiner. Der er ikke fundet anmeldte forsøg på den omtalte population »børn af stofmisbrugere og alkoholikere« med de nævnte stoffer.

Sundhedsstyrelsen har på den givne foranledning taget kontakt med børneafdelingen på Hvidovre Hospital, som oplyser, at man ikke der har igangværende kliniske afprøvninger, og man har på børneafdelingen, Hvidovre Hospital, heller ikke kendskab til afprøvninger af denne karakter på andre børneafdelinger. Sundhedsstyrelsen har således ikke viden om, at der foregår kliniske afprøvninger med fenemal eller de ovenfor nævnte stoffer på børn af stofmisbrugere og alkoholikere.«

Jeg kan henholde mig til denne udtalelse.

Spm. nr. S 2148

Til udenrigsministeren (2/5 96) af:

Tove Fergo (V):

»Vil udenrigsministeren redegøre for, om det kan have sin rigtighed, at rapporten vedrørende Danmarks indsats mod racediskrimination ikke udgives på dansk?«

Begrundelse

Det er blevet oplyst, at omtalte rapport kun foreligger på engelsk, og det er vel kun rimeligt, at rapporten oversættes til dansk, hvis befolkningen skal have mulighed for at følge med i EU's politik.

Svar (13/5 96)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg går ud fra, at spørgeren henviser til Danmarks rapport afgivet i henhold til FN-konventionen om afskaffelse af alle former for racediskrimination.

Som led i kontrollen med staternes overholdelse af konventionen bestemmer denne, at sta-

terne regelmæssigt skal afgive rapport til kontrolorganet under konventionen – FN's Racediskriminationskomité. Rapporten indeholder lovgivningsmæssige, administrative eller andre foranstaltninger, som staterne har vedtaget med henblik på gennemførelse og efterlevelse af konventionens bestemmelser.

Rapporten eksamineres efterfølgende af komiteen med deltagelse af den rapporterende stat, hvorefter komiteens konklusioner og anbefalinger til den rapporterende stat offentliggøres. Denne procedure gælder ligeledes for øvrige konventioner på menneskerettighedsområdet, herunder FN-konventionerne om borgerlige og politiske rettigheder samt økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, FN-konventionen om barnets rettigheder, FN's torturkonvention og FN-konventionen om afskaffelse af alle former for diskrimination mod kvinder.

Det følger generelt af komiteernes procedureregler, at engelsk, fransk, russisk og spansk er arbejdsprog i komiteerne.

Blandt de sprog, der herefter er mulighed for at anvende ved rapporteringer i henhold til de enkelte konventioner, har man fra dansk side valgt engelsk. Som det fremgår, er der her ikke mulighed for at anvende dansk.

Staternes rapporter, referater af eksaminationer samt komiteernes konklusioner og anbefalinger udgives af FN som officielle FN-dokumenter, typisk på det af staten valgte arbejdsprog.

Spm. nr. S 2149

Til socialministeren (2/5 96) af:

Tove Fergo (V):

»Hvad er årsagen til, at ministeren endnu ikke har udsendt oplysningsmateriale m.v. vedrørende de poster på satspuljen, der er afsat til de sindslidende (refugier, boligtilbud m.v.)?«

Svar (10/5 96)

Socialministeren (Karen Jespersen):

I forbindelse med forliget om satsreguleringspuljen for 1996 blev der afsat i alt 350 mio. kr. over en fireårig periode til etablering af flere og bedre botilbud til sindslidende. Udmøntning af denne pulje har været forhandlet mellem Social-

ministeriet og de kommunale parter i perioden 21. december 1995 til 15. marts 1996. Flere forskellige modeller for fordeling af puljen har været drøftet.

Ved forhandlingen den 15. marts 1996 med de kommunale parter blev der opnået enighed om en model, hvor der gives 50 pct. driftstilskud og 33 pct. anlægstilskud over en 3-årig periode.

Den 2. april 1996 blev indstilling om udmøntningen af satspuljen sendt til satspuljepartierne til godkendelse. Indstillingen om udmøntningen blev drøftet på et møde den 18. april 1996. På baggrund af mødet blev der den 19. april 1996 sendt et supplerende notat til satspuljepartierne. Udmøntningen blev drøftet og godkendt på et nyt møde den 2. maj 1996, altså samme dag, som spørgsmålet er stillet.

Et udkast til vejledning om økonomisk støtte til etablering af botilbud vil nu blive sendt til de kommunale parter og straks herefter blive udmeldt til kommuner og amter. Desuden vil puljen blive offentligt annonceret.

Spm. nr. S 2170

Til sundhedsministeren (6/5 96) af:

Tove Fergo (V):

»Vil ministeren tage initiativ til at lovfæste patienters/forsøgspersoners krav på, at den skriftlige patientinformation skal indeholde en beskrivelse af de bivirkninger, de kan risikere at udsætte sig for ved en given behandling, et behandlingsforsøg eller medvirken i et biomedicinsk forskningsforsøg?«

Svar (14/ 5 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Information af patienter og deres samtykke til undersøgelse og behandling er et fundamentalt grundlag for læge-patient-forholdet. Det afgørende er således patientens selvbestemmelsesret og deraf følgende ret til information som grundlag herfor.

I Sundhedsstyrelsens cirkulære nr. 163 af 22. september 1992 er fastlagt en række detaljerede bestemmelser om information og samtykke, herunder at patienter har krav på information om eventuelle komplikationer og bivirkninger

ved undersøgelse og behandling, samt at lægen har en særlig pligt til at informere patienten, når der påtænkes foretaget operative indgreb eller behandlinger, som medfører en nærliggende risiko for alvorlige komplikationer eller bivirkninger.

For så vidt angår undersøgelse og behandling, herunder behandlingsforsøg, er det ikke et krav, at informationen gives skriftligt. Ved patienters og raske forsøgspersoners deltagelse i biomedicinske forsøg skærpes kravene til informationspligten og til den måde, samtykket indhentes på, bl.a. skal informationen gives både mundtligt og skriftligt.

Efter § 8, stk. 1, nr. 2, i lov om et videnskabetisk komitéssystem og behandling af biomedicinske forskningsprojekter (komitéloven), skal de videnskabetiske komiteer i bedømmelsen af anmeldte projekter påse, at patienter og raske forsøgspersoner skriftligt og mundtligt orienteres om projektets indhold samt forudselige risici og fordele. Det er således allerede i dag et lovgivningsmæssigt krav, at den skriftlige patientinformation skal indeholde en beskrivelse af de bivirkninger, der kan være forbundet med deltagelse i et biomedicinsk forsøg, og jeg finder, at lovens bestemmelser på dette punkt er tilstrækkelige som grundlag for at sikre forsøgspersoner den fornødne information om bivirkninger m.v. ved deltagelse i et givent forsøg.

I Den Centrale Videnskabetiske Komité's rekommandation nr. 1 om informeret samtykke og i ovennævnte cirkulære fra Sundhedsstyrelsen er det om dette spørgsmål anført, at informationen skal indeholde oplysninger om forudsigelige risici og ulemper, herunder uønskede virkninger ved brug af eventuelle lægemidler. I forbindelse med det i bemærkningerne til L 179 bebudede udvalgsarbejde om patientinformation og informeret samtykke vil der være lejlighed til også at drøfte udformningen af nærmere bestemmelser om krav til oplysninger om bivirkninger m.v. i den skriftlige patientinformation, f.eks. i en eventuel samlet bekendtgørelse om information og samtykke i forbindelse med forsøg, jf. min besvarelse af 11. april 1996 på spørgsmål 7 (L 179 - bilag 9).

Spm. nr. S 2174

Til sundhedsministeren (7/5 96) af:

Tove Fergo (V):

»Mener ministeren, at de patienter, der blev bedt om at deltage i forsøget: »Autolog knoglemarvstransplantation og højdosis kemoterapi til patienter med recidiv cancer mammae«, udført af en dr.med. på Herlev Sygehus og godkendt af den Videnskabsetiske Komité for Københavns Amt i 1993, er blevet tilstrækkeligt informeret om de alvorlige bivirkninger, de risikerede at udsætte sig for ved deltagelse i dette forsøg, og vil ministeren forholde sig konkret til den skriftlige patientinformation, patienten har fået udleveret, samt til bivirkningsbeskrivelsen, som den foreligger i selve forsøgsprotokollen?«

Svar (10/5 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Ved indførelsen den 1. oktober 1992 af lov om det videnskabsetiske komitéssystem blev det fastsat, at patienternes beskyttelsesinteresse i forbindelse med deltagelse i biomedicinske forsøg varetages af komiteerne, hvor der både sidder fagfolk og lægmedlemmer.

Som bekendt er loven for øjeblikket under revision i Folketinget, hvor erfaringerne fra den hidtil forløbne periode giver anledning til overvejelse af forskellige spørgsmål vedrørende komiteernes arbejde og virkefelt.

Jeg finder derfor ikke anledning til at kommentere et konkret projekt, der efter at være godkendt i komitesystemet helt tilbage i 1993 allerede er gennemført.

Hvis nogen af de involverede i forsøget eller medlemmer af den regionale videnskabsetiske komite dengang fandt, at der var tvivl om udformningen af patientinformationen eller beskrivelserne af bivirkningerne, har de haft mulighed for at indbringe sagen for Den Centrale Videnskabsetiske Komité til bedømmelse. Jeg går således ud fra, at patienternes interesser har været fuldt ud varetaget i forbindelse med godkendelsen af projektet.

Spm. nr. S 2188

Til socialministeren (8/5 96) af:

Tove Fergo (V):

»Er det lovligt, når man i en socialforvaltning i en klients journal skriver, at den klient er nedprioriteret, og hvorfra har forvaltningen den juridiske hjemmel til at gøre dette?«

Svar (13/5 96)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Det er nødvendigt for en socialforvaltning løbende at prioritere sine ressourcer på det sociale område, således at disse udnyttes bedst muligt.

Prioriteringen bør – hvad enten den er generel for et område eller konkret i den enkelte sag – ske i fuld åbenhed.

Sagsbehandlingen i en socialforvaltning og tilrettelæggelsen af administrationen er nærmere beskrevet i Socialministeriets vejledende cirkulære af 12. december 1986 om rådgivning og tilsyn efter bistandsloven.

Endvidere har Folketingets Ombudsmand i en skrivelse af 4. november 1994 (j.nr. 1991-504-050) til Socialministeriet tilkendegivet, at der i kommunerne kan ske en prioritering. Det er efter Ombudsmandens opfattelse et absolut krav, at prioriteringen sker inden for lovgivningens rammer.

Det betyder bl.a., at en prioritering kun må ske efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, dvs. at socialforvaltningen skal udøve et konkret skøn over behovet for hjælpeforanstaltninger i hver enkelt situation. Der kan ikke opstilles faste regler for, hvilke typer af klienter der må antages at have behov for og mulighed for at få hjælp.

Spm. nr. S 2189

Til sundhedsministeren (8/5 96) af:

Tove Fergo (V):

»Hvad er ministerens holdning til, at man bruger stoffet cisordinol til psykiatriske patienter, f.eks. de ældre mennesker på plejehjem?«

Svar (15/5 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Sundhedsministeriet har forelagt spørgsmålet for Sundhedsstyrelsen, der har afgivet følgende svar, hvortil jeg kan henholde mig:

»Cisordinol er et almindeligt anvendt lægemiddel tilhørende gruppen af såkaldte neuroleptika.

Den registrerede indikation er: psykotiske tilstande, bortset fra depressioner. Ikkepsykotiske tilstande præget af angst, uro og søvnløshed.

I en lang række tilfælde vil det være velgrundet at anvende cisordinol til ældre mennesker på plejehjem. En sådan anvendelse forudsætter i hvert tilfælde en konkret vurdering af den pågældende persons psykiatriske tilstand og en afvejning af fordele og ulemper ved behandlingen.«

Spm. nr. S 2223

Til socialministeren (10/5 96) af:

Tove Fergo (V):

»Hvad har ministeren tænkt sig at gøre med hensyn til at kulegrave økonomien i Tvinds småskoler?«

Begrundelse

Når det nu ved Rigsrevisionens beretning har kunnet fastslås om skolesamvirket Tvind, at der har været uregelmæssigheder i regnskabet, ville det være en naturlig følge, at Socialministeriet foretager en kulegravning af småskolernes økonomi, da de henhører under bistandslovens § 33.

Svar (17/5 96)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg må indledningvis gøre opmærksom på, at staten ikke deltager i finansieringen af anbringelser af børn og unge i opholdssteder godkendt efter bistandslovens § 66. Det er derfor vanskeligt for mig at se, med hvilken adkomst jeg skulle kunne iværksætte en økonomisk undersøgelse af de såkaldte småskoler, som måtte være godkendt efter bistandslovens § 66.

Jeg kan oplyse, at reglen i bistandslovens § 66 fordrer en individuel godkendelse af det enkelte opholdssted for børn og unge. Efter denne bestemmelse er det den stedlige kommune, der har kompetencen til at meddele godkendelse til et opholdssted som egnet til at modtage børn og unge, der skal anbringes uden for hjemmet.

Efter såvel de retningslinjer, som Socialministeriet har fastlagt for godkendelse af opholdssteder, som de retningslinjer, der er fastlagt af Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen efter ønske fra kommunerne, bør der ved godkendelsen af de opholdssteder, der opererer med et budget, ske en vurdering af økonomien for det enkelte opholdssted.

I de kommunale organisationers vejledning, som er mere specifik end Socialministeriets, der vedrørende budget og regnskab bl.a. anfører følgende:

»En gang årlig godkendes opholdsstedets budgetramme og månedspris pr. barn/ung.

I forbindelse med godkendelse af budget og regnskab anbefales en belægningsprocent på 95. Et eventuelt overskud benyttes til at nedbringe taksten det efterfølgende år.

Opholdsstedet skal overholde de budgetmæssige forudsætninger, hvorunder godkendelsen er givet.

Kommunen godkender antallet af medarbejdere i opholdsstedet i forhold til antal børn/unge ud fra en konkret vurdering af opholdsstedets tilbud og børnenes/de unges behov.

Tilsynet påser endvidere, at der ikke sker formueakkumulering.«

Jeg kan ikke se nogen grund til at betvivle, at de kommuner, der står over for at skulle godkende/føre tilsyn med et allerede godkendt opholdssted, ikke skulle følge de anvisninger, der er givet af Socialministeriet og de kommunale organisationer.

Efter min opfattelse kan der endvidere med hensyn til opholdsstederne siges at være to instanser, der vurderer det enkelte opholdssteds økonomi. Den kommune, der står for godkendelsen, ser på budget og regnskab, og den kommune, der anbringer børn i opholdsstedet, ser på, om tilbudet svarer til pladsprisen.

Jeg vil afslutningsvis give udtryk for den opfattelse, at med henvisning til ovenstående måtte en gennemgang af de enkelte småskolers økonomiske grundlag være at betragte som en revurdering af den godkendelse, som den pågældende kommune allerede har foretaget. En sådan eventuel fornyet gennemgang af et

allerede godkendt økonomisk grundlag måtte efter min opfattelse foretages af de kommuner, der har godkendt den/de i kommunen beliggende småskoler.

Spm. nr. S 2234

Til justitsministeren (10/5 96) af:

Tove Fergo (V):

»Vil ministeren oplyse, om det har sin rigtighed, at politiet har en speciel aftale med narkobehandlingsinstitutionerne og Mariatjenesten om ikke at foretage eftersøgning af stoffer i de pågældende institutioner, hvad er i givet fald begrundelsen for den aftale, og hvad er ordlyden af den?«

Foreløbigt svar (17/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Politidirektøren i København om en udtalelse.

Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 2137

Til miljø- og energiministeren (2/5 96) af:

Eva Kjer Hansen (V):

»Ville ministeren finde det acceptabelt, hvis en kommune sætter arbejdsløse til at holde øje med, om landmænd bryder miljøloven, og har ministeren kendskab til kommuner i øvrigt, der har problemer med at håndhæve miljøkontrollen?«

Begrundelse

Sådanne tiltag er blevet foreslået i Kolding Kommune, jf. artikel i Morgenavisen Jyllands-Posten den 25. april 1996 »Landmænd raser over miljøkorps«.

Svar (14/5 96)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Generelt har jeg stor sympati over for initiativer i kommuner og amter, der skaber nye grønne arbejdspladser. Arbejdspladser, der på én gang kan medvirke til at skabe et bedre miljø og bidrage til at nedbringe arbejdsløsheden.

Jeg er overbevist om, at der inden for natur- og miljøbeskyttelse på lokalt plan vil være en række vigtige områder, hvor arbejdsløse som led i et beskæftigelsesstilbud vil kunne yde et stort bidrag til en styrket beskyttelsesindsats.

Jeg mener imidlertid ikke, at sådanne beskæftigelsesprojekter bør omfatte løsning af opgaver, der har karakter af myndighedskontrol i forhold til virksomheder og landbrug.

Udførelse af miljøtilsynsopgaven på en forsvarlig måde forudsætter en betydelig teoretisk og praktisk uddannelse og træning.

Tilsyns- og håndhævelsesopgaven bør derfor alene udføres af de kommunale og amtskommunale medarbejdere, der har denne fornødne træning og uddannelse.

Kommunerne gør generelt en god indsats på miljøområdet – også når det gælder håndhævelse og tilsyn; der er dog enkelte kommuner, hvor tilsynet ikke er godt nok.

I Miljøstyrelsens redegørelse »Miljøtilsyn 1994; Oversigt over kommunernes miljøindsats i 1994« har Miljøstyrelsen anmodet 26 kommuner om en redegørelse for deres tilsyn i forbindelse med den årlige indberetning for året 1995. Baggrunden for dette er, at der går for lang tid mellem tilsynsbesøgene.

Blandt andet på den baggrund har jeg netop oversendt en handlingsplan for en bedre håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. I handlingsplanen har jeg fremlagt en række forslag til at løse disse problemer – bl.a. gennem minimumskrav til kommunernes tilsyn.

Spm. nr. S 2183

Til justitsministeren (8/5 96) af:

Flemming Hansen (KF):

»Kan ministeren bekræfte, at der i den situation, hvor sælgeren af en privat ejendom i forbindelse med flytning flytter et ejerpantebrev til sin nye ejendom (i en anden retskreds) for at spare

stempelafgift, skal betales tinglysningsafgift to gange, og at tinglysning skal foretages i begge retskredse, og hvornår vil det i givet fald være teknisk muligt at foretage en sådan tinglysning ved en samlet ekspedition, således at der kun betales én tinglysningsafgift?»

Svar (15/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Ifølge retsafgiftslovens § 41 a svares en afgift på 700 kr. for tinglysning. Afgiften svares ifølge § 41 b for ethvert dokument, som anmeldes til tinglysning.

Ønsker pantsætter at flytte et ejerpantebrev, der er tinglyst på en ejendom i retskreds A, til en ejendom i retskreds B, forsynes ejerpantebrevet med en påtegning om, at ejendommen i retskreds B inddrages i pantet, og at ejendommen i retskreds A relaxeres (udgår) af pantet.

Ejerpantebrevet sendes herefter til tinglysning i retskreds B med henblik på tinglysning af pantsætningen af den nye ejendom. For denne tinglysning betales 700 kr. i retsafgift.

Pantebrevet sendes herefter til tinglysning i retskreds A med henblik på tinglysning af bestemmelsen om, at ejendommen i retskreds A relaxeres af pantet. For denne tinglysning betales tillige en retsafgift på 700 kr.

Da ejendommene er beliggende i to retskredse, er det ikke muligt at foretage tinglysningen ved en samlet ekspedition.

Er ejendommene derimod beliggende i samme retskreds, kan tinglysningen af begge dispositioner ske ved en samlet ekspedition, for hvilken der kun betales en retsafgift.

Spm. nr. S 2155

Til landbrugs- og fiskeriministeren (2/5 96) af: **Niels Højland (FP):**

»Hvad kan ministeren oplyse om de gebyrer, som erhvervsministeren agter at afskaffe for muslingefiskeriet?«

Begrundelse

Det fremgår af Morgenavisen Jyllands-Posten den 20. april 1996, at erhvervsministeren vil

afskaffe gebyrer for en række udvalgte erhverv, herunder som oplyst i artiklen for muslingefiskeriet.

Spørgeren er interesseret i at få oplyst, hvilke gebyrer der nærmere er tale om.

Svar (17/5 96)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg skal indledningsvis henvise til mit svar på spørgsmål nr. S 1494 af 22. februar 1996, hvor Folketinget udbad sig oplysninger om, hvad lovgrundlaget for licensafgiften for muslingefiskeri i Limfjorden var, hvad denne afgift anvendtes til, samt hvordan licensafgiften blev beregnet.

Oprævning af afgifter for muslingefiskeri generelt finder sted på baggrund af bestemmelser fastsat i Fiskeriministeriets bekendtgørelse nr. 1167 af 23. december 1993 om betaling af afgifter i medfør af lov om kvalitetskontrol med fisk og fiskerivarer, senest ændret ved Veterinærinspektatets bekendtgørelse nr. 1 af 4. januar 1996.

Afgifterne anvendes til dækning af de omkostninger, der er forbundet med administrationen af algeovågningsprogrammet i muslingefiskeriet. Det fremgår af pkt. A i bilaget til bekendtgørelsen, at betalingen hertil er fastsat til 15.300 kr. pr. muslingetilladelse gældende for hvert af finansårene 1994, 1995 og 1996.

Algeovervågningsprogrammet administreres af Veterinærinspektatet. Programmet indebærer blandt andet, at vandet i de områder, hvor der fiskes muslinger, løbende bliver kontrolleret for forekomst af algetoksiner for derved at undgå sundhedsmæssige risici ved produktion og konsum af muslinger.

De totale administrative omkostninger i forbindelse med algeovervågningen, hvor der drives muslingefiskeri, blev i 1995 budgetteret til 830.500 kr. Muslingefartøjernes andel heraf blev opgjort til 794.500 kr., og afgiften for licensfartøjerne blev derfor nedsat til 12.038 kr. for hvert fartøj. Afgiften for fartøjer, der fisker med håndkraft (håndbrejling), nedsattes til 3.000 kr. pr. fartøj.

Afgiften svarer herefter til de afholdte udgifter. De gebyrer, som erhvervsministeren agter at afskaffe for muslingefiskeriet, svarer således til de ovenfor anførte afgifter.

Spm. nr. S 2056

Til trafikministeren (24/4 96) af:

Erik Jacobsen (V):

»Vil ministeren undersøge mulighederne for, at der tages særlige hensyn til Sønderjyllands geografiske forhold til Slesvig-Holsten, inden DSB's nye salgsstrategi gennemføres på de sønderjyske stationer?«

Begrundelse

I ministerens svar på spørgsmål nr. S 1955 svarer ministeren bl.a., at langt de fleste internationale billetter bestilles telefonisk hos DSB. Dette er sikkert korrekt ved rejser over en vis strækning, men da Sønderjylland er tæt forbundet med Slesvig-Holsten, betragter befolkningen hele området som en integreret region. Det vil således være meget uheldigt, om DSB automatiserer de større stationer med forventning om, at alle sønderjyder vil bestille billetter til Slesvig-Holsten telefonisk. Det er for upraktisk for kunder, som f.eks. benytter togforbindelser til Slesvig-Holsten flere gange om ugen.

Svar (15/5 96)

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

DSB oplyser, at man på nuværende tidspunkt er i færd med at overveje, hvordan moderniseringen af salgssystemet skal gennemføres i Sønderjylland. I overvejelserne indgår også hensynet til, at der kan ydes en tilfredsstillende service ved salget af billetter mellem sønderjyske stationer og stationer i Slesvig-Holsten, således at det fortsat vil være enkelt at købe billet til en rejse mellem stationer i Sønderjylland og Slesvig-Holsten.

Spm. nr. S 2179

Til justitsministeren (8/5 96) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at anklagemyndigheden på Færøerne har anmodet Rigsadvokaten om at rejse tiltale mod en række personer i anledning af den såkaldte globalsag, og vil ministeren i bekræftende fald oplyse, hvilke

personer det drejer sig om, hvori tiltalen består, samt hvornår anmodningen er fremsat?«

Foreløbigt svar (15/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Rigsadvokaten om en udtalelse.

Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 2135

Til undervisningsministeren (2/5 96) af:

Annette Just (FP):

»Vil AOF's Daghøjskole og Kursuscenter miste hele sit tilskud, hvis skolen ikke opkræver merbetaling, og kan ministeren bekræfte, at det er tilladt for en skole at tilbagebetale det ekstra opkrævede beløb i form af ekstra aktivitet såsom ekskursioner eller lignende?«

Begrundelse

Nærværende spørgsmål stilles i forlængelse af ministerens svar på spørgsmål nr. S 2013 og S 2014. Heri oplyses det bl.a., at bekendtgørelse nr. 1056 af 18. december 1995 om statstilskud til daghøjskoler formelt først tilgik førnævnte skoler og kursuscentre den 22. januar 1996.

Svar (13/5 96)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Som tidligere anført i mit svar på spørgsmål nr. S 2013 af 18. april 1996 skal daghøjskolerne i henhold til § 17 i lov nr. 449 af 14. juni 1995 om daghøjskoler og produktionsskoler m.v. opkræve betaling for deltagelse i undervisningen.

I bekendtgørelse nr. 1056 af 18. december 1995 om statstilskud m.v. til daghøjskoler er der i § 11 fastsat en nedre grænse på 30 kr. pr. uge, dog mindst 200 kr. for et kursus. Det er en forudsætning for at få udbetalt statstilskud, at skolen opkræver denne minimumsdeltagerbetaling.

Skolen skal derfor med tilbagevirkende kraft opkræve merbetaling for de uger i 1996, som der

er gennemført undervisning i, hvis den vil oppebære statstilskud.

Med hensyn til muligheden for at tilbagebetale de ekstra opkrævede beløb i form af ekstra aktiviteter såsom ekskursioner eller lignende kan jeg bekræfte, at skolen har mulighed for at beslutte at indpasse eventuelle ekstra aktiviteter. Det skal dog ske inden for rammerne af det fastlagte kursusforløb. I henhold til daghøjskolelovens § 2 kan daghøjskoletilbud bl.a. omfatte projektorienteret undervisning, studieture og ekskursioner m.v.

I øvrigt henviser jeg til svarene på spørgsmål nr. S 2013 og S 2014 af 18. april 1996.

Spm. nr. S 2157

Til erhvervsministeren (6/5 96) af:

Annette Just (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvornår det vil blive obligatorisk med vandtætte skotter i passager-skibe?«

Begrundelse

Det bliver nu oplyst, at det fra efteråret 1996 vil blive obligatorisk med vandtætte skotter i norske fartøjer, medens det først skulle blive et krav fra dansk side om tre år. Dette lyder ikke til umiddelbart at være i harmoni med forestillinger om fair konkurrence eller om godt samarbejde i Norden.

Svar (14/5 96)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

De norske regler er nationale særregler udstedt som teknisk forskrift af 14. august 1995. Reglerne gælder kun for norske færges i udenrigsfart. Opfyldelsen af reglerne skal ske i 2 faser, hvor fase 1, der vedrører krav om skotter på vogndækket, skal være opfyldt inden 1. maj 1996, og fase 2, der vedrører opfyldelsen af et nærmere angivet stabilitetskriterium, skal opfyldes inden 1. maj 1997.

Indbygning af vandtætte skotter på vogndækket (fase 1) vil i de fleste tilfælde medføre en forbedring af sikkerheden for en færge. Det er dog vanskeligt konkret at udtale sig om størrel-

sen af den sikkerhedsmæssige gevinst, idet denne vil afhænge af de mange andre forhold, der gælder for det konkrete skib.

På et møde i Stockholm i februar 1996 mellem 18 lande blev der opnået enighed om en regional aftale vedrørende forbedring af sikkerheden ved vandindtrængning på vogndækket. Aftalen forudsætter, at alle de skibe, der bliver omfattet af aftalen, opfylder de skærpede krav senest 1. oktober 2002. Norge tilsluttede sig denne aftale. Fortolkningen af aftalens bestemmelser er stadig under udarbejdelse og bliver formentlig først færdig med udgangen af indeværende måned. Det norske krav af 14. august 1995 afviger på nogle væsentlige punkter fra kravene i den regionale aftale. De norske regler sigter mod, at den sikkerhedsmæssige forbedring bør opnås primært ved anvendelsen af en bestemt metode, nemlig indbygning af skotter på vogndækket. I »Stockholmaftalen« er der lagt vægt på, at det er rederiet, der vælger, hvilken metode man vil tage i anvendelse for at opnå den krævede sikkerhedsmæssige forbedring, når man ser på skibet som helhed. Princippet om valgfrihed med hensyn til metoden blev støttet fra dansk side, idet forskellen mellem de aktuelle danske skibe forventes at betyde, at forskellige metoder i forskellige kombinationer bliver taget i anvendelse.

For Danmarks vedkommende er det planen, at Stockholmaftalen bliver ratificeret hurtigst muligt, efter at IMO inviterer til ratifikation af denne. Dette forventes at ske i juli måned.

Opfyldelsen af Stockholmaftalen vil for danske roropassagerskibe betyde, at i alt 12 skibe skal gennemgå en ombygning for at forbedre sikkerheden ved vandindtrængning på vogndækket. I aftalen indgår en implementeringsplan, der for de danske skibe vil betyde, at hvert år skal 2-3 skibe startende fra 1. april 1997 bringes til at opfylde de nye skærpede krav.

Spørgsmålet om en eventuel fremskydelse af opfyldelsen af de omhandlede krav forventes snarest taget op på et møde i Skibstilsynsrådet.

Eventuel fremskyndelse af tidspunktet har dog allerede været drøftet mellem de nordiske lande, England, Irland og Tyskland. Bortset fra Norge har de øvrige lande oplyst, at der ikke er planer om at fremskynde implementeringstidspunktet, eller at man endnu ikke har taget stilling til dette spørgsmål.

Ad spm. nr. S 1887

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af Pia Kjærsgaard stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1995-96, forhandlingerne side 5751, lød således:

Til justitsministeren (3/4 96) af:

Pia Kjærsgaard (DF):

»Vil ministeren klargøre over for landets sygehuse, at de uden forbehold skal udlevere oplysninger om indlagte på sygehuse, hvis politiet som led i en efterforskning kræver dette?«

Supplerende svar (15/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Politimesteren i Assens.

Politimesteren har bl.a. oplyst:

»... at der natten til lørdag den 30. marts 1996 fra asylcentret i Nakkebølle ved Faaborg blev indbragt en mand med knivlæsioner i mellemgulvet til Faaborg Sygehus. Ved politiets henvendelse til sygehuset kort efter nægtede den vagthavende læge at opgive navn, personnummer og bopæl på den indbragte, idet lægen henviste til, at den pågældende ikke ville give samtykke til udleveringen af de omtalte oplysninger. I den konkrete situation kunne oplysningerne uden væsentlig forsinkelse skaffes fra asylcentret, hvilket skete. Problemstillingen blev af vagthavende vicepolitikommisær nævnt for pressen som led i den almindelige daglige orientering, hvilket bl.a. førte til omtalen i Fyns Stiftstidende.

I efteråret 1995 forekom lignende problemstillinger dels med Odense Universitetshospital dels med Faaborg Sygehus. Det blev da ved drøftelse med sygehuschefen på Faaborg Sygehus afklaret, at identitetsoplysninger skulle gives af skadestuen ved politiets henvendelse. Sygehuschefen oplyste, at overlægen ved det pågældende afsnit var enig i denne afgørelse. Af presseudtalelser fremgår, at overlægen fortsat er enig, og at den konkrete begivenhed natten til den 30. marts 1996 på denne baggrund kan betegnes som et enkeltstående kommunikationssvigt på Faaborg Sygehus.«

»Sammenfattende er det min opfattelse, at problemerne er afklarede med sygehusledelser-

ne i politikredsens område, men kommunikationsproblemer på sygehuse er forekommet.«

Det tilføjes, at spørgsmålet om sundhedspersoners tavshedspligt over for bl.a. politiet påtænkes reguleret i et forslag til lov om patientrettigheder, som i øjeblikket er under forberedelse i Sundhedsministeriet. Der henvises i den forbindelse til betænkning nr. 1305/1995 om lægers tavshedspligt og videregivelse af helbredsoplysninger.

Spm. nr. S 2132

Til miljø- og energiministeren (2/5 96) af:

Niels J. Langkilde (KF):

»Er det korrekt, at Miljø- og Energiministeriet har indsamlet blypatroner, og kan ministeren oplyse, hvor meget det drejer sig om, hvor de er indsamlet, og hvad man har gjort eller har planlagt at gøre med de indsamlede blypatroner?«

Svar (14/5 96)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Forbudet mod at anvende blyhaglpatroner til jagt i skove trådte i kraft den 1. april i år. Justitsministeriet som administrerer våbenlovgivningen, har i den anledning den 28. marts udsendt en cirkulæreskrivelse til landets politikredse, hvori der redegøres for, hvorledes jægere og andre skal forholde sig med eventuelle lagre af blyhaglpatroner.

I cirkulæret har Justitsministeriet fastsat en frist for at aflevere blyhaglpatroner indtil den 1. januar 1997. Patronerne skal afleveres til politiet eller til en autoriseret våbenhandler, såfremt sådanne er interesseret i at modtage patronerne, hvilket har vist sig at være tilfældet.

Justitsministeriet har telefonisk oplyst til Skov- og Naturstyrelsen, at det ikke har kendskab til, hvor mange patroner der er afleveret på nuværende tidspunkt.

Cirkulæreskrivelsen åbner mulighed for, at personer, som driver jagt i udlandet, hvor det er lovligt at anvende blyhaglpatroner, kan få politiets tilladelse til at opbevare patronerne efter den 1. januar 1997.

Spm. nr. S 2073

Til skatteministeren (25/4 96) af:

Jes Lunde (SF):

»Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang selskaber, der ikke er forsikringsselskaber, er sambeskattet med forsikringsselskaber, og i hvilket omfang de herved har kunnet undgå betaling af selskabsskat?«

Begrundelse

Tilsyneladende betaler de danske forsikringsselskaber stort set ikke selskabsskat. Dette skyldes de gunstige skatteregler, herunder skattefritted for aktieavance og lign.

Tilsyneladende kan disse forsikringsselskaber i kraft af sambeskatningsreglerne m.v. opnå, at datterselskaber, f.eks. ejendomsselskaber, investeringsselskaber og lign., tilsvarende undgår skattebetaling i kraft af overførsel af skattemæssigt underskud fra forsikringsselskaber.

Det bedes derfor oplyst, hvor mange selskaber der ikke driver forsikringsvirksomhed, og som er sambeskattet med forsikringsselskaber, samt hvilken skat de pågældende selskaber skulle have betalt i årene 1992-94, hvis de ikke var sambeskattet med et forsikringsselskab.

Svar (7/5 96)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Med henvisning til begrundelsen for spørgsmålet forstår jeg spørgsmålet således, at spørgeren ønsker statistisk talmateriale til belysning af, hvor mange selskaber, som ikke driver forsikringsvirksomhed, der er sambeskattede med forsikringsselskaber, samt hvilken skat de pågældende selskaber skulle have betalt i årene 1992-94, såfremt de ikke var sambeskattede med et forsikringsselskab.

Told- og Skattestyrelsen har oplyst, at man ikke er i besiddelse af oplysninger om antallet af disse selskaber, men at oplysninger herom vil kunne indhentes hos Datacentralen. Det vil dog være forbundet med en længere leveringstid og større omkostninger.

Herefter vil det for at kunne bevare spørgsmålet om, hvilken skat de udsøgte selskaber skulle have betalt, såfremt de ikke var sambeskattede med et forsikringsselskab, være nødvendigt at bede kommunerne om at foretage en

ligningsmæssig gennemgang af hvert enkelt udsøgt selskabs selvangivelse for de enkelte indkomstår samt foretage en ny hypotetisk skatteansættelse.

Som det fremgår, vil en besvarelse af spørgsmålet således være forbundet med en væsentlig ressourceanvendelse. På denne baggrund håber jeg på spørgerens forståelse for, at jeg på det foreliggende grundlag ikke ser mig i stand til at besvare spørgsmålet.

For så vidt angår de af spørgeren samtidig stillede spørgsmål nr. S 2072, 2074 og 2075, kan jeg oplyse, at min besvarelse heraf først kan foreligge i uge 22, idet besvarelsenerne beror på udsøgningsoplysninger fra Datacentralen, som tidligst kan leveres i uge 21.

Spm. nr. S 2126

Til skatteministeren (30/4 96) af:

Jens Hald Madsen (V):

»Hvilke muligheder for rådgivning har en person, der gennem selvstændig virksomhed har pådraget sig skattegæld, og som ikke har råd til at betale for advokater, revisorer m.v.?«

Svar (13/5 96)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Personer med skatte-, moms- og andre afgiftsrestancer vil i told- og skatteregionerne kunne få vejledning om mulighederne for forskellige betalingsordninger, herunder også om betingelserne for at opnå henstand og/eller eftergivelse.

Består restancen udelukkende af personskat, må tilsvarende rettes henvendelse til kommunerne, som er inddrivelsesmyndighed for personskatterestancer.

Spm. nr. S 2127

Til skatteministeren (30/4 96) af:

Jens Hald Madsen (V):

»Hvorledes skal en tidligere selvstændig forholde sig, når skattegælden på trods af afdrag bliver ved med at vokse og vedkommende ikke med sin nuværende lønmodtagerindtægt er i

stand til at betale afdrag, der er lige så store som rentetilskrivningen?»

Svar (13/5 96)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Både tidligere selvstændige og andre i samme situation vil kunne ansøge om hel eller delvis eftergivelse af gæld hidrørende fra skat og en lang række afgifter.

I Skatteministeriets cirkulære nr. 91 af 16. juni 1995 om eftergivelse og henstand med told- og skattebeløb m.v. er fastsat en række betingelser, der skal være opfyldt, for at eftergivelse kan indrømmes.

Den vigtigste betingelse er, at den pågældende ikke er i stand til og ikke inden for de nærmeste år har mulighed for at opfylde sine gældsforpligtelser.

Det er endvidere en vigtig forudsætning, at den pågældendes gæld udelukkende eller helt overvejende er skatte- og afgiftsrestancer. Såfremt der er væsentlig gæld til anden side, vil en ansøgning om eftergivelse ikke blive imødekommet. Derimod vil den pågældende blive henvist til at søge en generel ordning med sine kreditorer, typisk en gældssanering efter konkurslovens regler herom.

Spm. nr. S 2161

Til justitsministeren (6/5 96) af:

Jens Hald Madsen (V):

»Kan en borger, der søger om gældssanering i Sø- og Handelsretten, forvente et skriftligt svar med begrundelse?»

Svar (14/5 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet går ud fra, at der alene ønskes oplysning om Sø- og Handelsrettens praksis m.v. i tilfælde, hvor skifteretten ikke imødekommer begæringen om gældssanering.

Skifteretten kan afvise en begæring om gældssanering, der ikke opfylder nogle nærmere angivne formkrav. Det samme gælder, hvis der efter de foreliggende oplysninger ikke er rimelig udsigt til, at der kan afsiges kendelse om gældssanering, jf. konkurslovens § 202, stk. 3.

Sø- og Handelsretten har over for Justitsministeriet oplyst, at man i praksis normalt ikke afviser begæringer, der ikke opfylder formkravene m.v. I stedet indkalder man ansøgeren til et møde i skifteretten, hvor sagen kan belyses nærmere, og hvor skifteretten kan vejlede skyldneren, jf. nedenfor.

Hvis en begæring om gældssanering ikke afvises, skal ansøgeren indkaldes til et møde i skifteretten, jf. lovens § 204, stk. 1. På mødet skal der fremlægges nærmere oplysninger om skyldnerens og skyldnerens husstands forhold samt andre oplysninger af betydning for afgørelsen af, om gældssanerings sag skal indledes.

Sø- og Handelsretten har oplyst, at det forekommer, at ansøgeren på det nævnte møde trækker begæringen tilbage efter at være blevet vejledt om betingelserne m.v. for gældssanering.

I andre tilfælde kan skifteretten nægte at indlede gældssanerings sag, bl.a. hvis der på det foreliggende grundlag ikke er udsigt til, at der kan afsiges kendelse om gældssanering, eller hvis ansøgeren udebliver fra mødet, jf. konkurslovens § 205, stk. 1. Skifterettens afgørelse herom skal træffes ved kendelse, hvis ansøgeren anmoder herom, jf. lovens § 205, stk. 2. En kendelse skal begrundes, jf. retsplejelovens § 218.

Sø- og Handelsretten har om disse tilfælde oplyst, at skifteretten i nogle tilfælde på det nævnte møde tilkendegiver over for ansøgeren, hvornår kendelsen om at nægte at indlede gældssanerings sag vil blive afsagt. I disse tilfælde kan ansøgeren anmode om at få tilsendt en udskrift af kendelsen.

Hvis tidspunktet for, hvornår kendelsen afsiges, ikke er oplyst over for ansøgeren under mødet i skifteretten, bliver en udskrift af kendelsen forkyndt for ansøgeren efter reglerne i retsplejeloven.

Spm. nr. S 2162

Til justitsministeren (6/5 96) af:

Jens Hald Madsen (V):

»Hvilke rettigheder har en borger, der står tiltalt for overtrædelse af kildeskatteloven, f.eks. med hensyn til retten til en advokat?»

Svar (14/5 96)**Justitsministeren (Bjørn Westh):**

Kildeskatteloven regulerer bl.a. opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v. og herunder arbejdsgiverens pligt til indeholdelse og indbetaling af A-skat. Overtrædelse af kildeskatteloven kan straffes med bøde og i visse tilfælde med hæfte eller fængsel indtil to år.

Den, der med forsæt til at unddrage det offentlige skat afgiver urigtige eller vildledende oplysninger til brug ved afgørelse af, om en person er undergivet skattepligt, eller til brug ved afgørelse af skatteansættelse eller skatteberegning, kan straffes for skattesvig i medfør af skattekontrollovens § 13. Strafferammen er bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år. Er der begået forsætlig skattesvig af særlig grov karakter, kan forholdet være omfattet af straffelovens § 289, der har en strafferamme på indtil 4 års fængsel.

Hvis en overtrædelse af kildeskatteloven eller skattekontrolloven ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, kan sagen afgøres af skattemyndighederne uden retslig forfølgning, såfremt den pågældende efter reglerne i henholdsvis kildeskattelovens § 79 eller skattekontrollovens § 20 ved tagelse af et bødeforelæg erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til at betale en bøde.

Under skattemyndighedernes behandling af en sag om bødeansvar efter skattekontrolloven eller kildeskatteloven kan der beskikkes skatteyderen en forsvarer, når det efter sagens beskaffenhed, skatteyderens person eller omstændighederne i øvrigt må anses for ønskeligt og skatteyderen ikke selv har skaffet sig bistand af en forsvarer. Forsvareren beskikkes af retten. Anmodning om beskikkelse kan fremsættes såvel af skatteyderen som af skattemyndighederne. Der henvises til reglerne i lovbekendtgørelse nr. 148 af 19. september 1984 om adgang til forsvarerbistand under en administrativ skatte- og afgiftsstraffesag som ændret ved lov nr. 363 af 1. juli 1988.

Det følger i øvrigt af skattekontrollovens § 19, stk. 1, og kildeskattelovens § 78, stk. 1, at skatteyderen ikke har pligt til at udtale sig under den administrative behandling af en sag om bødeansvar.

Hvis sagen ikke kan afgøres ved bødeforelæg, f.eks. fordi den pågældende ikke kan erkende sig skyldig, eller fordi sagen skønnes at ville medføre højere straf end bøde, overgives sagen til politiet med henblik på eventuel domstolsbehandling.

I sådanne sager gælder de almindelige regler om sigtedes rettigheder. Således har den sigtede eller tiltalte ikke pligt til at udtale sig hverken til politiet eller i retten.

Endvidere kan det nævnes, at enhver, der er sigtet for en forbrydelse, er berettiget til at vælge en forsvarer efter reglerne i retsplejelovens § 730.

Har den sigtede ikke selv valgt en forsvarer, kan der eventuelt beskikkes en offentlig forsvarer, jf. retsplejelovens § 731. Det gælder f.eks., når der bliver spørgsmål om højere straf end bøde eller hæfte og den sigtede anmoder om at få beskikket en forsvarer.

Endelig følger det af retsplejelovens § 732, at offentlig forsvarer altid kan beskikkes, når retten anser det ønskeligt på grund af sagens beskaffenhed, sigtedes person eller omstændighederne i øvrigt og sigtede ikke selv har skaffet sig bistand af en forsvarer.

Spm. nr. S 2163

Til boligministeren (6/5 96) af:

Jens Hald Madsen (V):

»Kan det være rigtigt, at forudsætningen for at få en omprioritering i et boligselskab er, at der skal gennemføres en kapitaltilførsel, samt at denne kapitaltilførsel kun kan gennemføres med et økonomisk bidrag fra kommunen?«

Svar (13/5 96)

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Indledningsvis kan jeg oplyse, at omprioriteringsloven ikke indeholder et generelt krav om, at et boligselskab for at opnå tilladelse til omprioritering skal gennemføre en kapitaltilførsel, og at denne kapitaltilførsel kun kan gennemføres med et økonomisk bidrag fra kommunen. Derimod kan der i den konkrete sag som betingelse for tilladelse til omprioritering stilles krav om, at bl.a. kommunalbestyrelsen medvirker til løsningen af afdelingens økonomiske problemer.

Jeg kan endvidere oplyse, at omprioriteringsloven skal ses som en udmøntning af initiativ nr. 13 i den første rapport fra regeringens byudvalg.

Hensigten var at fremme en positiv udvikling i de boligområder, der i de seneste 10-15 år har været præget af en udvikling med store problemer, først og fremmest af social karakter.

På denne baggrund er det en grundliggende forudsætning for at opnå tilladelse til omprioritering og/eller særlig støtte, at der for den enkelte afdeling foreligger en helhedsplan til afhjælpning/løsning af de eksisterende problemer. Kommunen skal inddrages i udarbejdelsen af denne plan, ligesom kommunalbestyrelsen skal tiltræde den i sin helhed. Dermed sikres en koordinering med øvrige tiltag i boligområdet. På baggrund af den udarbejdede plan foretager Boligselskabernes Landsbyggefond herefter en indstilling til Bygge- og Boligstyrelsen.

Omprioriteringsloven indeholder derfor hjemmel til, at den statslige støtte til den enkelte boligafdeling kan gøres betinget af, at kommunalbestyrelsen og boligselskabet og et eventuelt forretningsførerselskab medvirker til løsning af afdelingens økonomiske vanskeligheder.

Det beror således på en konkret vurdering af den enkelte afdelings behov, hvorvidt støtten efter omprioriteringsloven skal betinges af bl.a. økonomisk medvirken fra kommunen. Det er i den forbindelse væsentligt at finde en fælles forståelse mellem boligselskabet, kommunen og Landsbyggefonden, som fremmer en positiv udvikling i det pågældende boligområde bedst muligt.

Jeg vil i den forbindelse gerne tilføje, at Landsbyggefonden allerede i dag – efter de almindelige driftsstøtteregler – har mulighed for at betinge støtten af, at bl.a. kommunalbestyrelsen medvirker til løsning af den pågældende boligafdelings økonomiske problemer.

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at det kun er forholdsvis få omprioriteringssager, hvor der er behov for en supplerende økonomisk støtte i form af kapitaltilførsel.

Spm. nr. S 2164

Til boligministeren (6/5 96) af:

Jens Hald Madsen (V):

»Kan ministeren give en status for tildelingen af beskikkelser som bygnings-sagkyndige fordelt på de tre grupper af ansøgere:

- forsikringsfirmaer,
- medlemmer af PAR/FRI-ordningen og

- uafhængige, og hvordan står tildelingen af beskikkelser i forhold til antallet af ansøgninger inden for disse grupper?«

Svar (13/5 96)

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Jeg kan oplyse, at der pr. 8.5.1996 er meddelt i alt 806 beskikkelser.

Af dette antal er i alt 153 meddelt til bygnings-sagkyndige, der har opgivet et fast ansættelsesforhold hos et forsikringsselskab. Herudover er der en del selvstændige beskikkede sagkyndige, som har mere eller mindre faste aftaler om anvisning fra forsikringsselskaber ved huseftersyn.

Hvad angår PAR/FRI-ordningen, er denne blevet ophævet pr. 1.1.1996 som følge af husbesigtigelsesordningens ikrafttræden. Før ordningens ophævelse var der i alt godkendt 370 sagkyndige under denne ordning. Det må formodes, at langt den største del af disse har opnået beskikkelse som bygnings-sagkyndige under huseftersynsordningen. Endvidere må det antages, at en del medlemmer af de to organisationer, som ikke har været godkendt under PAR/FRI-ordningen, er blevet beskikket under huseftersynsordningen. Det er imidlertid ikke muligt for mig at oplyse, hvor mange af PAR/FRI-ordningens tidligere medlemmer der er blevet beskikket.

Som følge af huseftersynsordningens opretelse er der stiftet en sammenslutning af selvstændige beskikkede bygnings-sagkyndige (SSBB), der kun er åben for selvstændige bygnings-sagkyndige med beskikkelse. Denne sammenslutning består pr. 8.5.1996 af 222 medlemmer. Disse medlemmers organisatoriske tilknytning er stærkt varierende. Der er medlemmer tilknyttet PAR, FRI, Associated Danish Architects (ADA), Bygningskonstruktørforeningen, håndværkere med supplerende uddannelser, syns- og skønsmand m.v.

De resterende ca. 430 beskikkede bygnings-sagkyndige vil ligeledes variere stærkt, hvad angår uddannelse og organisatorisk tilhørsforhold. Hvor mange der er egentlig selvstændige eller har en eller anden form for tilknytning eller aftale med ejendomsmægler, forsikringsselskab eller andet, er det ikke muligt for mig at oplyse noget om.

Endelig kan jeg oplyse, at der ud over de 806 ansøgere, der har opnået beskikkelse, er 118 ansøgere, der pr. 8.5.1996 har fået afslag på at blive beskikket som bygningsagkyndige, idet de ikke har opfyldt betingelserne herfor.

Jeg kan dog ikke give nærmere oplysninger om disse ansøgers eventuelle tilhørsforhold, da oplysningerne normalt først foreligger i et data-blad i forbindelse med beskikkelse. Men jeg kan oplyse, at der blandt de 118 ansøgere befinder sig 7 forsikringsansatte.

Ad spm. nr. S 2036

Fra erhvervsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Jens Løgstrup Madsen (V) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med begrundelsen og den foreløbige besvarelse er optaget i Folketingstidende 1995-96 side 6291, lød således:

Til indenrigsministeren (22/4 96) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Vil ministeren sikre, at kommuner undgår at overtræde EU's udbudsdirektiver ved at informere dem om, hvordan man skal fortolke forbudet mod at opsplitte ordrer i mindre portioner med henblik på at nå under tærskelværdierne for udbud?«

Supplerende svar (14/5 96)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Konkurrencesekretariatet og Bygge- og Boligstyrelsen har i fællesskab allerede udsendt vejledninger om EU's tjenesteydelsesdirektiv (i juli 1993) og forsyningsvirksomhedsdirektiv (i marts 1994) til såvel alle statslige som amtskommunale og kommunale myndigheder.

I sidstnævnte vejledning (side 36-37) anføres følgende om tærskelværdiberegningen i forbindelse med kontrakter indgået af en decentral enhed inden for f.eks. en kommune:

»Generelt for alle typer kontrakter gælder, at ordregiverne ikke må omgå direktivet ved at opdele kontrakterne eller ved at anvende særlige metoder til at beregne kontrakternes værdi.

Reglerne indeholder ikke et forbud mod opdeling af ydelserne. Reglerne kræver alene, at den samlede værdi af ydelserne medtages ved

opgørelsen af, hvorvidt de samlede ydelser er omfattet eller ikke er omfattet af direktivet.

Beslægtet med problemet vedrørende opdeling af kontrakter er spørgsmålet om beregningen af tærskelværdien, når en ordregivers decentrale enhed indgår kontrakten. Det er da også spørgsmålet, om det f.eks. er den decentrale enheds indkøb af en bestemt vare, der skal lægges til grund ved beregningen af kontraktens værdi, eller om det er ordregiverens samlede indkøb af denne vare, der skal lægges til grund.

Dette afhænger af, om enheden udgør en separat og selvstændigt handlende enhed. Det må lægges til grund, at den decentrale enhed skal handle uafhængigt af »den centrale ordregiver«, når den indgår kontrakten, for at værdiberegningen kan baseres alene på den decentrale enheds indkøb.

Europa-Kommissionen har opstillet en række elementer, som vil være vejledende for og indgå i vurdering af, om en enhed vil blive betragtet som reelt uafhængig i sin kompetence til at indgå kontrakter. Et element er, om enheden uafhængigt af ordregiveren står for selve udbudsforretningen, og om enheden er ansvarlig for udbudsprocedurens forløb og kan bestemme, hvem kontrakten skal indgås med.

Et andet element er, om enheden har et selvstændigt budget og selv står for finansiering af indkøb eller arbejder.

Det vil også indgå i vurderingen, om enhedens anskaffelser er beregnet på dens eget virke, eller om anskaffelserne er beregnet på flere enheder eller på den samlede ordregiver som sådan.

Desuden er det af betydning, om ordregiveren, selv om den har uddelegeret indkøbskompetencen til enheden, stadig forsøger at udnytte sin position som en større indkøber for at opnå mere favorable aftaler med leverandørerne.

Disse elementer skal ifølge Kommissionen tages i betragtning, når det skal undersøges, om der er tale om en selvstændigt handlende enhed, hvor kontraktens værdi kan beregnes uafhængigt af, hvad ordregiverens enheder indgår af kontrakter.«

Konkurrencesekretariatet har herudover i KonkurrenceNyt nr. 12/1995 af 19. oktober 1995 offentliggjort en vejledende udtalelse om spørgsmålet om, i hvilket omfang det er foreneligt med EU's udbudsregler, at en kommune uddelegerer kompetencen til at indgå aftaler om ekstern opgaveløsning til decentrale enheder i kommunen.

Den pågældende udtalelse refererer de ovenfor nævnte af Kommissionen opstillede elementer for at anerkende en decentral enheds anskaffelser som grundlag for beregningen af kontraktværdien og dermed udbudsforpligtelsen. I udtalelsen anføres det desuden, at den enkelte kommune som udgangspunkt må anses for en juridisk person for sig med den virkning, at det er værdien af kommunens samlede indkøb, der skal lægges til grund ved beregningen af kontraktværdien. Det anføres ligeledes, at der ikke må foretages en opdeling af en anskaffelse i delaftaler for derved at få ordren bragt ned under tærskelværdien. Endelig peges der på, at det formentlig må forventes, at EF-Domstolen, hvis den måtte få spørgsmålet forelagt, på linje med sin restriktive fortolkning af udbudsdirektivernes undtagelsesbestemmelser vil stille ret strenge krav for at anerkende, at alene efterspørgslen fra en decentral enhed inden for en samlet myndighed kan være afgørende ved beregningen af kontraktværdien.

Som det vil være fremgået, er der således for nylig truffet foranstaltninger til at informere myndighederne, herunder kommunerne, om det rejste fortolkningsspørgsmål.

Spm. nr. S 2113

Til forskningsministeren (30/4 96) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Kan Tele Danmark A-aktien normaliseres inden 1. januar 1997 ved at fjerne begrænsningerne på aktierne og dermed det potentielle statsstøtteproblem, og udgør statsstøtteproblemet alene en trussel vedrørende begrænsningerne knyttet til de resterende af staten ejede A-aktier?«

Svar (13/5 96)

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Statsstøtteproblemet angår de særlige vilkår, der gør sig gældende for de nuværende A-aktier i Tele Danmark A/S, nemlig indlørningsretten og udbyttebegrænsningen.

En normalisering af Tele Danmark-aktien inden den 1. januar 1997 ved fjernelse af begrænsningerne på aktierne og dermed det potentielle statsstøtteproblem vil være stridende

mod bestemmelserne i aktieselskabslovens §§ 79 og 80.

Spm. nr. S 2114

Til forskningsministeren (30/4 96) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Er aktiesalget på nominelt 50 mio. kr. af aktier i Tele Danmark (aktstykke nr. 351 af 14. juni 1993) gennemført ved offentligt udbud via Københavns Fondsbørs og i givet fald hvorledes, og er salgsomkostningerne på 3 mio. kr. normal kurtage for et aktiesalg af denne størrelse?«

Svar (13/5 96)

Forskningsministeren (Frank Jensen):

I aktstykke nr. 351 (tiltrådt den 25. juni 1993) forelå Finansudvalgets tilslutning til at sælge for nominelt 50 mio. kr. af statens beholdning af Tele Danmark-aktier.

Salget blev effektueret i løbet af juli måned, og aktierne blev udbudt af Unibank på statens vegne. Aktierne blev solgt til et begrænset antal institutionelle investorer i Danmark, hvilket er normal praksis for en aktiepost af denne størrelse. Der blev beregnet en kurtage på 1 pct. svarende til ca. 800.000 kr., hvilket ligeledes er normalt for et aktiesalg af denne størrelse.

Spm. nr. S 2115

Til forskningsministeren (30/4 96) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Er det i overensstemmelse med EU's børsdirektiv, at Tele Danmark-A-aktier omsættes på Københavns Fondsbørs som en almindelig børsnoteret aktie uden begrænsninger?«

Svar (13/5 96)

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Formuleringen af spørgsmålet giver ikke umiddelbart en forståelse af, hvad der reelt spørges om. Det må formentlig antages, at spørgeren er af den opfattelse, at Tele Danmarks A-aktier er

pålagt sådanne begrænsninger, at der eventuelt skulle være hindringer for en børsnotering. De begrænsninger, der tænkes på, kan være de vedtægtsmæssige bestemmelser om begrænsninger i udbytteretten for A-aktierne og om statens indløsningsret.

Københavns Fondsbørs har oplyst, at de nævnte forhold ikke er anset som hindrende for en børsnotering, heller ikke i forhold til de gældende EU-direktiver. Det direktiv, som der formentlig er tænkt på, er Rådets direktiv af 5. marts 1979 om samordning af betingelserne for værdipapirers optagelse til notering på en fondsbørs (79/279/EØF), idet bemærkes, at der er flere børsretlige direktiver. Ovennævnte direktiv er implementeret i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 418 af 31. maj 1992 om betingelserne for optagelse til officiel notering af værdipapirer på Københavns Fondsbørs.

Spm. nr. S 2116

Til forskningsministeren (30/4 96) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Er det korrekt, at ministeren ved indløsningsen af de resterende private A-aktionærer i Tele Danmark tjener mere end 1.000 pct. målt i forhold til den erstatning, der betales til de private aktionærer, og dagskursen på aktierne, og er det korrekt, at enkelte private aktionærer taber op til 70 pct. på investeringen i aktien, såfremt investeringen er foretaget inden for de sidste 6 år?«

Svar (13/5 96)

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Staten har ifølge lov om visse forhold på telekommunikationsområdet, jf. bekendtgørelse nr. 501 af 22. juni 1995, og Tele Danmarks koncession, jf. bekendtgørelse nr. 167 af 10. marts 1994, hjemmel til at foretage tvangsindløsning af de resterende privatejede A-aktier til kurs 125 med virkning pr. 1. marts 1997. Ved annoncering i bl.a. Statstidende og i flere landsdækkende dagblade blev der i overensstemmelse hermed den 29. februar 1996 varslet indløsning pr. 1. marts 1997.

Bestemmelsen om statens indløsningsret hidhører fra lovbestemmelser fra henholdsvis 1919 og 1921 vedrørende KTAS og Jydsk Telefon, og bestemmelsen blev videreført i de oprindelige Tele Danmark-aktier.

I forbindelse med ændring af lov om visse forhold på telekommunikationsområdet i 1994 blev bestemmelsen om tvangsindløsning pr. 1. marts 1997 indføjet i loven. Samtidig blev det besluttet, at A-aktierne efter tvangsindløsningen skal normaliseres, hvilket indebærer at indløsningsbestemmelsen og udbyttebegrænsningen bortfalder.

Normaliseringen tilendebringes formelt pr. 1. juni 1998, hvor klasseopdelingen af selskabets aktier ophæves.

Med hensyn til et eventuelt tab hos private aktionærer, jf. spørgsmålet, må det bemærkes, at A-aktierne som anført altid har været underlagt de ovenfor nævnte to begrænsninger. Disse forhold må antages at have haft indflydelse på den kurs, som de private aktionærer har erhvervet A-aktierne til.

Spm. nr. S 2117

Til forskningsministeren (30/4 96) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Er det korrekt, at udbyttet i JTAS første år efter, at de private aktionærer var tvangsindløst, blev forhøjet fra 8 pct. til 578 pct.?«

Svar (13/5)

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Tele Danmark A/S har over for mig oplyst, at bestyrelsen i Jydsk Telefon A/S for regnskabsåret 1993 foreslog en udbyttebetaling på 433.297.000 kr. svarende til 10 pct. af egenkapitalen primo året eller 577,7 pct. af aktiekapitalen. Forslaget blev godkendt på selskabets ordinære generalforsamling den 6. april 1994.

Spm. nr. S 2158

Svar (15/5 96)

Til finansministeren (6/5 96) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Vil ministeren oplyse udviklingen i antallet af AC-ansatte i perioden 1987-95 fordelt på ministerområder?«

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Antallet af årsværk på AC-området i perioden 1987-95 fordelt på ministerområde udgør:

Tabel 1.

	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Statsministeriet	13	37	15	15	13	18	16	13	14
Min. for Grønland	66								
Udenrigsministeriet	392	388	397	405	418	451	435	466	498
Finansministeriet	194	197	195	191	171	169	163	173	153
Økonomiministeriet	151	164	164	163	122	121	122	122	131
Skatteministeriet	364	374	357	342	327	318	327	357	370
Justitsministeriet	623	660	647	625	636	644	518	515	524
Forsvarsministeriet	392	411	435	463	504	516	567	617	648
Indenrigsministeriet	452	191	189	181	174	289	417	426	471
Boligministeriet	167	237	233	263	269	268	249	264	281
Socialministeriet	286	340	327	315	316	350	322	331	383
Sundhedsministeriet		356	371	366	380	782	1.117	1.198	509
Arbejdsministeriet	535	507	500	483	475	523	553	602	640
Forskningsministeriet							299	311	413
Undervisningsministeriet	6.319	6.368	6.678	6.883	8.514	9.015	9.376	9.909	10.305
Kulturministeriet	572	591	599	589	596	600	578	591	653
Kirkeministeriet	15	15	15	16	16	14	14	15	14
Miljø- og Energiministeriet	777	906	946	987	999	1.010	805	865	988
Landbrugs- og Fiskerimin.	601	605	588	555	545	588	651	954	941
Erhvervsministeriet	498	482	465	447	438	404	403	482	490
P&T, kom. og turisme	288	320	336	323	149	167	178	181	
Trafikministeriet	701	733	789	763	807	868	946	1.019	1.147
I alt	13.406	13.917	14.246	14.375	15.868	17.113	18.054	19.412	19.571

Kilde: Finansministeriets løninformationssystem.

Tallene er ikke korrigeret for opgaveomlægninger mellem ministerier eller mellem staten og den private sektor. De statslige funktioner, der er udlagt i selskaber, indgår i opgørelse i årene indtil selskabsdannelsen.

Det skal bemærkes, at fra 1991 indgår forskere, der er ansat for tilskudsmidler, herunder midler fra forskningsrådene, i opgørelsen af Undervisningsministeriets personale. Det er ikke muligt at opgøre, hvor mange AC'ere derne ændring omfatter, men det skønnes, at ændringen kan forklare stigningen i antal ansatte AC'ere i Undervisningsministeriet fra 1990 til 1991.

Tilsvarende forklaringer gør sig gældende på en række andre ministerområder fra 1992 som følge af nye regler for tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed.

Spm. nr. S 2169

Til ministeren for udviklingsbistand (6/5 96) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Vil ministeren redegøre for, hvorvidt udbud af konsulent- og rådgivningsopgaver m.v. i forbindelse med udviklingsbistand er omfattet af Finansministeriets udbudscirkulære?«

Begrundelse

Konsulent- og rådgivningsopgaver m.v. i forbindelse med udviklingsopgaver er ikke omfattet af EU's regler om udbud. Ikke desto mindre har ministeren alligevel besluttet at udbyde 15-17 af opgaverne ud fra hensynet til at sikre de bedste og billigste ydelser. Dette har affødt et beslutningsforslag fra Det Konservative Folkeparti (B 123), som blev behandlet i Folketinget den 30. april 1996. Under debatten slog ministeren fast, at et internationalt udbud af 15-17 opgaver ville give et prisniveau, man kunne »forholde sig til«, når man derefter skulle tale med danske rådgivere.

Imidlertid undlod ministeren at bruge et generelt argument for udbud. Ministeren henviste ikke til den generelle forpligtelse, der gælder for ministre, til at udbyde opgaver i konkurrence som følge af Finansministeriets cirkulære af 1. marts 1994 om udbud og udlicitering. Heraf fremgår det, at statslige institutioner har »pligt til gennem regelmæssige udbudsrunder at undersøge, om institutionernes eksterne leverandører er bedst og billigst«. Formålet med cirkulæret er således at sikre, at staten får mest mulig valuta for sine midler.

Denne generelle udbudspligt var ikke nævnt i det oprindelige cirkulære af 21. januar 1992, men blev tilføjet det reviderede cirkulære af 1. marts 1994. Derfor må det betragtes som en klar udvidelse af cirkulærets gyldighedsområde, således at alle opgaver, der udføres for staten, er omfattet af cirkulæret - ikke kun de opgaver, der potentielt kan udføres af private leverandører.

Cirkulæret må derfor også gælde for udbud af konsulent- og rådgivningsopgaver i forbindelse med udviklingsprojekter. Således kan det konstateres, at ministeren blot har gjort sin pligt ved at efterleve Finansministeriets cirkulære. Det må også heraf kunne sluttes, at ministeren har en generel forpligtelse til at udbyde alle eksterne konsulent- og rådgivningsopgaver i konkurrence og ikke kun de 15-17 opgaver, der indtil videre er planlagt.

kurrence og ikke kun de 15-17 opgaver, der indtil videre er planlagt.

Svar (15/5 96)

Ministeren for udviklingsbistand (Poul Nielson):

Udbud af Danidas indkøb af bl.a. tjenester til gennemførelse af dansk udviklingsbistand er omfattet af Finansministeriets cirkulære nr. 42 af 1. marts 1994 om udbud og udlicitering af statslige drifts- og anlægsopgaver.

Med udgangspunkt i udbudscirkulæret har Udenrigsministeriet udarbejdet »Retningslinier og vejledning om udbud af Danidaopgaver«, september 1994.

I overensstemmelse hermed sender Danida generelt en lang række opgaver i udbud.

Spm. nr. S 2171

Til finansministeren (7/5 96) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange årsværk der er forudsat ansat inden for hvert ministerområde som direkte følge af ny vedtagen lovgivning i hver af folketingssamlingerne 1989-90, 1990-91, 1991-92, 1992-93, 1993-94, 1994-95 og 1995-96?«

Begrundelse

Ifølge § 3, stk. 1, i Statsministeriets cirkulære af 11. januar 1995 om lovforslag og andre regeringsforslag skal der i bemærkningerne til lovforslag oplyses de forventede merudgifter til administration, herunder til personale og lokaler.

Dette krav til nye lovforslag har været gældende i lignende cirkulærer fra henholdsvis 1966, 1983 og 1993.

Svar (15/5 96)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

I forbindelse med fremsættelse af lovforslag opgøres i lovbemærkningerne, hvilke administrative konsekvenser loven forventes at have. I betydeligt omfang afholdes sådanne konse-

kvenser inden for ministeriernes gældende rammer. Der foreligger derfor ikke en samlet registrering af de administrative merudgifter og merpersonaleforbrug som følge af ny lovgivning.

indgå i fremtidige undersøgelser af jernudvaskningsforløbet.«

Spm. nr. S 2138

Til miljø- og energiministeren (2/5 96) af:
Christian Mejdahl (V):

»Hvad er baggrunden for, at Miljøstyrelsen har igangsat et projekt til belysning af, i hvor høj grad de af Ribe Amt i henhold til lov nr. 180 af 8. maj 1985 om okker meddelte dræningstilladelser udnyttes, og hvad skal projektresultatet bruges til?«

Svar (14/ 5 96)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):
Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen som har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»I sagsbehandlingen efter okkerloven indgår en model, ved hjælp af hvilken der for arealer, der ønskes drænet, kan opstilles en prognose for jernudvaskningen fra arealet efter dræning og dermed en beregning af dræningens påvirkning af recipienten.

Arbejdet med opstillingen af modellen blev påbegyndt i 1983. Efterfølgende undersøgelser har vist, at såfremt modellen anvendes på arealer med lave pyritkoncentrationer, vil der ske en betydelig overvurdering af den forventede jernudvaskning.

Miljøstyrelsen anmodede derfor Hedeselskabet i 1992 om at undersøge, om der var behov for en yderligere revision af modellen. I forbindelse med projektet skulle der udvælges en række forsøgsarealer, hvor der var givet tilladelse til dræning. Det viste sig, at det var vanskeligt at finde egnede forsøgsarealer til undersøgelsen, idet flere af de udpegede arealer ikke var dræned, selv om der var givet tilladelse til dræning.

Den igangværende undersøgelse i Ribe Amt er et led i undersøgelsen, som omfatter samtlige jyske amter og har til formål at registrere, hvilke arealer og dermed dræningsprojekter der kan

Spm. nr. S 2159

Til undervisningsministeren (6/5 96) af:
Lars Løkke Rasmussen (V):

»Kan ministeren bekræfte indholdet af artiklen »Studerende tjener på at låne« fra Vejle Amts Folkeblad, hvoraf det fremgår, at studerende under uddannelse betaler en højere rente af studielån end efter studieafslutning, og hvilke initiativer giver det i bekræftende fald ministeren anledning til at tage?«

Begrundelse

Af artiklen fra Vejle Amts Folkeblad fremgår det, at studerende betaler 4 pct. på deres studielån, så længe de er studerende, mens de betaler diskontoen efter afslutningen af studiet. Efter den seneste nedsættelse er diskontoen nu 3,25 pct.

Svar (17/ 5 96)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):
Jeg kan oplyse om forrentning af allerede optagne studielån:

Forrentningen kan ikke ændres (heller ikke ved lov) til ugunst for låntager, medmindre der er udtrykkelig hjemmel hertil.

A: Lån (studielån og slutlån), der er endeligt tildelt efter 1. august 1988 (låntype 5 og 6):

1: I uddannelsesperioden forrentes SU-gælden med 4 pct. årligt. Renten kan ændres ved lov for den resterende del af uddannelsesperioden.

2: Efter uddannelsesperiodens afslutning forrentes SU-gælden med diskontoen med et procenttillæg eller -fradrag, der fastsættes på finansloven for det pågældende år. Tillægget kan ikke overstige 1. Der er i 1996 ikke tillæg eller fradrag. Forrentningen er derfor efter den sidste diskontonefsættelse: 3 1/4 pct.

B: Lån (statslån), der er tildelt i perioden 1. august 1982 til 1. august 1988:

1: I uddannelsesperioden forrentes SU-gælden med 3 pct. under diskontoen. Der er ikke

hjemmel til ændring. Renten er derfor efter den sidste diskontoenedsættelse: $\frac{1}{4}$ pct. (Her er dog nok ikke så mange låntagere tilbage, der er under uddannelse).

2: Efter uddannelsesperiodens afslutning forrentes SU-gælden med diskontoen med et procenttillæg på 1. Der er ikke hjemmel til ændring. Forrentningen er derfor pr. 1. april 1996: $4\frac{1}{4}$ pct.

For disse allerede optagne studielån er der således kun mulighed for at ændre forrentningen for låntype 5 og 6 ved lov for den resterende del af uddannelsesperioden og ved at fastsætte et tillæg på højst 1 til diskontoen efter uddannelsesperiodens afslutning.

For statslånenes vedkommende er der derimod ikke mulighed for at ændre forrentningen. Hvis diskontoen derfor skulle falde til under 3, skal de studerende ikke betale renter af disse lån efter uddannelsesperiodens afslutning. Jeg kan derimod ikke tænke mig, at der kan blive tale om, at de studerende skal have rente udbetalt, idet dette klart strider mod den almindelige forudsætning, at der betales renter af lån – det siges i SU-loven, at renter tilskrives lånet.

Det er hensigten at foreslå forrentning af lån, der er tildelt efter 1. august 1988, forhøjet efter uddannelsesperiodens afslutning, således at renten fastsættes med det maksimale tillæg til diskontoen på 1. Det vil ske på forslag til finanslov for 1997.

Jeg kan endelig oplyse, at de seneste diskontoenedsættelser naturligvis har givet anledning til, at jeg nu overvejer, om der kan og bør ske ændringer i SU-lovens bestemmelser om forrentning af SU-lån. Det gælder både en ændring af forrentningen af allerede optagne studielån i det omfang, det er muligt, og om der for fremtiden bør indføres en ny låntype, hvor forrentningen knyttes til et andet mål for renteudviklingen end diskontoen.

Spm. nr. S 2160

Til undervisningsministeren (6/5 96) af:

Lars Løkke Rasmussen (V):

»Hvad vil ministeren gøre i den situation, hvor studerende, der har statslån med en forrentning på diskontoen minus 3 pct., får en positiv forrentning af lånet, hvis diskontoen falder til under 3 pct.?«

Begrundelse

Der henvises til artiklen »Studerende tjener på at låne« fra Vejle Amts Folkeblad, hvor problemstillingen er beskrevet.

Svar (17/5 96)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg henviser til mit svar på spørgsmål nr. S 2159 af 6. maj 1996.

Spm. nr. S 2093

Til skatteministeren (29/4 96) af:

Gitte Seeberg (KF):

»Kan ministeren bekræfte, at en eftergivelse af et vandværks tilgodehavende på 25.000 kr. hos en forbruger efter uforskyldt brud på en vandledning ikke vil ændre på vandværkets status som ikkeskattepligtig virksomhed, og såfremt ministeren ikke mener, at en sådan eftergivelse vil kunne foretages uden at ændre ved vandværkets status som ikkeskattepligtig virksomhed, vil ministeren da redegøre for, hvordan en række tilsvarende sager er løst af landets vandværker og told- og skatteregioner i de seneste år?«

Begrundelse

Der henvises til artikel i Køge Dagblad den 15. april 1996, side 10.

Svar (15/5 96)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Jeg har forstået spørgsmålet i relation til artiklen i Køge Dagblad den 15. april 1996 sådan, at en forbruger hos Strøby Egede Vandværk er kommet i den uheldige situation at have fået en meget høj regning på vandafgift m.v. på grund af brud på stikledningen.

Det fremgår, at kommunen har eftergivet den pågældende forbruger vandafledningsafgiften, mens vandværket har taget vandafgiften til inkasso.